

STAYCATION

Ο πόλεμος «φρενάρει» τον παγκόσμιο τουρισμό

Ακριβότερα αεροπορικά εισιτήρια και ακυρώσεις πτήσεων καταγράφονται παντού. Ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή απειλεί για ξεκάθαρο την παγκόσμια τουριστική βιομηχανία. Έπειτα από το πρώτο σοκ, όταν εκατομμύρια ταξιδιώτες αναγκάστηκαν να ακυρώσουν τις μετακινήσεις τους σε δημοφιλείς προορισμούς, η αβεβαιότητα παραμένει. Η εκτίναξη του κόστους των αεροπορικών εισιτηρίων σημαίνει ότι οι καλοκαιρινές διακοπές είναι πλέον απίλοιστες για πολλούς, με αποτέλεσμα η τάση του «staycation» να αναδεικνύεται σε μια από τις κορυφαίες της χρονιάς. **Σελ. 12**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος δεν θα χαλάσει τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΑΥΤΟΚΙΝΗΣΗ

Πήραν πρωτιά τα υβριδικά

Σημαντική αύξηση σχεδόν 13% καταγράφηκε στις εγγραφές οχημάτων το πρώτο τρίμηνο του 2026 στην Κύπρο, με τα υβριδικά να αναδεικνύονται κυρίαρχη κατηγορία, φτάνοντας το 50,3% των επιβατηγών αυτοκινήτων πωληθέντων. Τρεις μάρκες βρίσκονται στην κορυφή της λίστας. **Σελ. 6**

ΚΟΣΜΟΣ

«ΦΟΥΣΚΩΝΕΙ» Ο ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ

Σελ. 9

ΓΑΛΛΙΑ

ONLINE ΤΖΟΓΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΡΜΟΚΡΑΣΙΑ ΣΤΟ ΠΑΡΙΣΙ

Σελ. 11

Στη σκιά του ΝΑΤΟ η ρήτρα αλληλεγγύης της Ε.Ε.

Διαβεβαιώσεις προς τη Συμμαχία ότι η ρήτρα που ζητάει η Λευκωσία θα έχει επικουρικό ρόλο

Η πολυσυζητημένη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής του άρθρου 42(7) της Συνθήκης της Λισσαβόνας αναμένεται, σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας της Ε.Ε. την ερχόμενη Δευτέρα 4 Μαΐου. Ωστόσο, οι μέ-

χρι στιγμής ενδείξεις παραπέμπουν σε περιορισμένη προοπτική ουσιαστικής στρατιωτικής ή αμυντικής συνδρομής προς κράτος-μέλος που δεχεται επίθεση. Στο πλαίσιο της Επιτροπής θα εξε-

ταστούν τρία σενάρια ασκήσεων προσομοίωσης, ένα εκ των οποίων αφορά επίθεση σε κράτος-μέλος εκτός ΝΑΤΟ, όπως η Κύπρος. Το σενάριο αποκτά ιδιαίτερη σημασία εφόσον καλύπτει το ενδεχόμενο επίθεσης από νατοϊ-

κή χώρα, όπως η Τουρκία, εναντίον κράτους-μέλους της Ε.Ε. εκτός ΝΑΤΟ. Σε μια τέτοια περίπτωση, παραμένει ανοικτό το ερώτημα της στάσης των 23 κρατών-μελών της Ε.Ε. που συμμετέχουν και στο ΝΑΤΟ. **Σελ. 6**

Τα φωτοβολταϊκά που... φυτρώνουν στα μπαλκόνια

Τα φωτοβολταϊκά μπαλκονιού είναι η νέα τάση αυτοπαραγωγής στην Ευρώπη και ο ορισμός της «ενεργειακής δημοκρατίας». Ξεκινώντας από τη Γερμανία εμφανίζονται σε όλο και περισσότερες χώρες με πιο πρόσφατη την Ελλάδα. Η ιδέα ότι ένα διαμέρισμα μπορεί να παράγει έστω και ένα μέρος της ενέργειας που καταναλώνει κερδίζει όλο και περισσότερους Ευρωπαίους πολίτες, που τα τελευταία χρόνια αναζητούν διέξοδο από τις υψηλές τιμές ρεύματος. Τα μικρά φωτοβολταϊκά συστήματα στα μπαλκόνια αποτελούν πλέον μια πραγματικότητα και στην Ελλάδα, προσφέροντας μια λύση για φθηνότερο ρεύμα και ενεργειακή αυτονομία, ειδικά για όσους δεν διαθέτουν ταράτσα. Μηδενικό ΦΠΑ στη νέα τεχνολογία ηλιακών πάνελ έχουν, εκτός από τη Γερμανία, η Αυστρία, η Βρετανία, η Κροατία, η Ιρλανδία και η Ολλανδία. Τοποθετούνται εύκολα ακόμα και από τους ίδιους τους ιδιοκτήτες και το κόστος αγοράς τους κυμαίνεται μεταξύ 500 και 1.000 ευρώ, με την απόσβεση να θεωρείται σχετικά γρήγορη, αφού μειώνουν τον ετήσιο λογαριασμό κατά 15%-25%. **Σελ. 14**

ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Ωρα αποφάσεων για την επενδυτική πολιτική

Τον Μάιο αποφασίζουν οι υπ. Οικονομικών και Εργασίας την επενδυτική πολιτική, τον τρόπο αποπληρωμής του χρέους του κράτους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, τον τερματισμό του δανεισμού, καθώς και τον μηχανισμό ελέγχου των Ταμείων. Ο Μαρίνος Μουσιούτσας παρουσίασε χθες τους έξι άξονες στους οποίους θα επικεντρωθεί το υπ. εργασίας το 2026. **Σελ. 4**

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πανηγυρική ένταξη ομάδας Κύκκου σε αρχιεπισκοπικούς

Εν αναμονή πλήρωσης του θρόνου της Μητρόπολης Πάφου, η αρχιεπισκοπική ομάδα στην Ιερά Σύνοδο ενισχύεται από ιεράρχες που πρόσκεινται στον μητροπολίτη Κύκκου και Θαλλυρίας. Η μετατόπιση αυτή επισημοποιήθηκε με τη βράβευση του μητροπολίτη Νικηφόρου, ο οποίος εξαπέλυσε δριμυία επίθεση σε Τυχικό, μητροπολίτη Μόρφου και αποτειχιστές. **Σελ. 5**

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΟΕΒ

Φιλοφρονήσεις αλλά και αιχμές

Φιλοφρονήσεις αλλά και αιχμές στη Γενική Συνέλευση της ΟΕΒ, παρουσία του Προέδρου Χριστοδουλίδη. Οι επιχειρηματίες κάλεσαν σε άμεσες, τολμηρές μεταρρυθμίσεις, ενώ μίλησαν και για αποκλεισμό της ΟΕΒ. **Σελ. 4**

ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Εννέα χώρες βελτίωσαν τις ταξιδιωτικές οδηγίες για Κύπρο αλλά όχι η Βρετανία

Σελ. 5

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Το φάντασμα του 2022 σκιάζει τις αποφάσεις

Για να ερμηνεύσουν τις πληθωριστικές τάσεις, οι Κεντρικές Τράπεζες χρησιμοποιούν ένα συνδυασμό από εργαλεία μεταξύ των οποίων βρίσκονται δεδομένα σε πραγματικό χρόνο, δείκτες μελλοντικής απεικόνισης και μοντέλα προσομοίωσης. Η παρακολούθηση των τιμών γίνεται σε δύο επίπεδα και αφορά στον γενικό πληθωρισμό και στον δομικό πληθωρισμό. Ο δομικός πληθωρισμός εξαιρεί τρόφιμα και ενέργεια λόγω της έντονης μεταβλητότητας που παρουσιάζουν. Με αυτό τον τρόπο οι οικονομολόγοι απομονώνουν τον «θόρυβο» και επικεντρώνονται στις θεμελιώδεις πληθωριστικές τάσεις. Η έμφαση των Κεντρικών Τραπεζών στον εντοπισμό αποκλινοσών τάσεων γίνεται μέσα από δεδομένα της οικονομίας όπως είναι η κατάσταση στην αγορά εργασίας, η εξέλιξη των μισθών, η κα-

τανάλωση και η πραγματική πορεία της οικονομίας σε σχέση με τις πραγματικές δυνατότητες. Σημαντικός παράμετρος είναι και οι προσδοκίες για τον πληθωρισμό, οι οποίες διενεργούνται με έρευνες κοινής γνώμης στα νοικοκυριά και στις επιχειρήσεις. Τα προβλεπτικά μοντέλα αποτελούν σημαντικό εργαλείο για τις Κεντρικές Τράπεζες αφού βοηθούν τους οικονομολόγους να αναλύσουν τη δυναμική που αναπτύσσεται μεταξύ πληθωρισμού και ανεργίας. Συνήθως οι Κεντρικές Τράπεζες παρεμβαίνουν αυξανοντας τα επιτόκια βάσης, όταν ο πληθωρισμός είναι πάνω από τον δηλωμένο στόχο. Με αυτό τον τρόπο επιδιώκουν να αυξήσουν το κόστος δανεισμού, να μετριάσουν τη ζήτηση, να συγκρατήσουν τις δαπάνες και εν γένει να χειραγωγήσουν τις πιέσεις στις τιμές.

Στις έξι μερες παρεμβάσεις έχουμε τη διαχείριση του ισολογισμού των Κεντρικών Τραπεζών, ο οποίος αναλόγως κατευθύνεται παραπέμπει σε λογικές ποσοτικές χαλάρωσης ή σύσφιξης. Η παγκόσμια κρίση πληθωρισμού που επικράτησε αμέσως μετά την πανδημία υπήρξε πρωτόγνωρη σε ένταση και εύρος. Η αναμενόμενη αντίδραση των Κεντρικών Τραπεζών υπήρξε καθυστερημένη για σειρά από λόγους που αργότερα χαρακτηρίστηκαν ως η τέλεια καταιγίδα. Συγκεκριμένα, την ίδια ώρα που οι εφοδιαστικές αλυσίδες κατέρρεαν ήρθε μια έκρηξη ζήτησης λόγω συσσωρευμένων αποταμιεύσεων, ενώ οι μεσοπρόθεσμοι δείκτες «έδειξαν» σταθερότητα και γρήγορη εκτόνωση του φαινομένου. Η εξέλιξη των πραγμάτων υπήρξε καταστροφική για τις Κεντρικές Τράπεζες, οι οποίες αντέδρασαν ετεροχρο-

νοσημένα λόγω αδυναμίας κατανόησης της πίεσης που η χαμηλή προσφορά και η υψηλή ζήτηση θα ασκούσαν στις τιμές. Τα προβλεπτικά μοντέλα εκείνης της εποχής κρίθηκαν ακατάλληλα να ερμηνεύσουν τη μη γραμμική σχέση μεταξύ βασικών οικονομικών μεγεθών. Έκτοτε οι οικονομολόγοι αντιλαμβάνονται ότι η πορεία των τιμών ανά πάσα στιγμή μπορεί να γίνει απρόβλεπτη, δημιουργώντας την ανάγκη για καλύτερη ανάλυση των κινδύνων που σχετίζονται με τον πληθωρισμό. Η ΕΚΤ παραδέχεται ότι τα παραδοσιακά μοντέλα βασίζονται σε περιορισμένο αριθμό μεταβλητών και συχνά δεν αποτυπώνουν πλήρως την πολυπλοκότητα της οικονομίας. Προς αυτή την κατεύθυνση αναπτύσσονται νέα με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης. Η κρίση στη Μέση Ανατολή που προκάλεσε ο πόλεμος

στο Ιράν βρίσκεται ενώπιον της ΕΚΤ για χειρισμό. Ήδη ο πληθωρισμός Μαρτίου εκτινάχθηκε στο 2,6%, ξεπερνώντας κατά 30% τον δηλωμένο στόχο, αναγκάζοντας τις αγορές να στοιχηματίζουν υπέρ της αύξησης των επιτοκίων συνένπεια του παγκόσμιου ενεργειακού σοκ. Για την ώρα η ΕΚΤ βάζει κάθε τέτοια σκέψη στον πάγο, αφού θέλει να αξιολογήσει κατά πόσο το σοκ στις τιμές που προκλήθηκε από τον πόλεμο θα είναι προσωρινό ή θα αρχίσει να επηρεάζει αρνητικά την ανάπτυξη. Προφανώς και το φάντασμα του 2022 συνεχίζει να επισκιάζει τις αποφάσεις, όμως δεν θα πρέπει να μας διαφεύγει ότι η εικόνα από την πλευρά της ζήτησης είναι αυτή τη φορά πολύ διαφορετική. Επίσης, μια πιθανή αύξηση των επιτοκίων θα επιβάρυνε μια ήδη υποτονική οικονομία που πιέζεται από το ενεργειακό σοκ.

Επιστροφή

Κατέβασε το app, πλήρωσε με κάρτα & κέρδισε ευρώ Επιστροφή σε Κύπρο & Ελλάδα!

Πλήρωσε με κάρτα Eurobank σε 800+ σημεία πώλησης στην Κύπρο και 8500+ στην Ελλάδα και κέρδισε ευρώ Επιστροφή, απευθείας στον λογαριασμό σου.

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις. eurobank.cy/epistrofi

Κατέβασε το Επιστροφή app και ξεκίνα να κερδίζεις!

Πολιτισμός III – Μπιενάλε Βενετίας: Σπεύδουν... βραδέως

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Δεν συμβαίνουν και πολλά στο πολιτιστικό τοπίο της χώρας. Όλα κυλούν ομαλά, σχεδόν ναυελικά και περνάει ο καιρός, και ελπίζουμε να ομαλοποιηθούν τα πράγματα στο υφυπουργείο Πολιτισμού, για να δούμε καλύτερες και πιο ενδιαφέρουσες μέρες. Έκλεισε και η Βουλή και τα σημαντικά νομοσχέδια θα τα συζητήσει η νέα σύνθεση και έχει ο Θεός.

Στα πιο πρόσφατα, το υφυπουργείο σπεύδει –κατά κάποιο τρόπο, για να είναι σωστό στην τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων, που το ίδιο έχει θέσει, να ανακοινώσει τα αποτελέσματα του Προγράμματος Πολιτισμού III. Και έτσι στην κατηγορία Λογοτεχνία τα αποτελέσματα ανακοινώθηκαν στις 27 Απριλίου, ασθμαίνοντας θα έλεγε κάποιος.

Το χρονικό πλαίσιο που είχε θέσει το υφυπουργείο Πολιτισμού στις 20 Μαρτίου, με ανακοίνωσή του, ήταν το γενικό και αόριστο εντός Απριλίου. Συγκεκριμένα έλεγαν: «Επιτροπές Αξιολόγησης για τα Σχέδια του Προγράμματος «ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ III» έχουν ξεκινήσει, εδώ και δύο εβδομάδες, τη διαδικασία αξιολόγησης των συνολικά 506 αιτήσεων και αναμένεται να ολοκληρωθούν το έργο τους εντός Απριλίου».

Με την ανακοίνωση της 27ης Απριλίου ενημερωθήκαμε πως το χρονοδιάγραμμα του Απριλίου θα τηρηθεί, τουλάχιστον έτσι λένε, και για τον Κινηματογράφο, τον Χορό, το Θέατρο και τον Παραδοσιακό Πολιτισμό. Αναμένουμε λοιπόν τα αποτελέσματα, από σήμερα δηλαδή, Τετάρτη 29 Απριλίου έως την Πέμπτη 30 Απριλίου, αν θέλουμε να είμαστε αυστηροί, όπως είναι το κράτος για όσους κάνουν αιτήσεις. Αλλά στην ίδια ανακοίνωση παραδέχονται κατά κάποιο τρόπο πως τα χρονοδιαγράμματα δεν θα τηρηθούν για όλες τις κατηγορίες. Έτσι, για τη Μουσική και τα Εικαστικά τα αποτελέσματα θα ανακοινωθούν την εβδομάδα 11 – 15 Μαΐου, και ως ελπίσουμε να μην πούμε «Ζήσε Μάν μου να φας τριφύλλι». Και ορθώς θα αναρωτηθεί κάποιος, εδώ σχεδόν χάθηκε ένα εξαίμνο πολιτιστικών δραστηριοτήτων, για δεκαπέντε ημέρες θα πνιγούμε; Ας περιμένουμε λοιπόν και ας μη λιγοψυχάμε. 506 αιτήσεις είναι αυτές και ώσπου τα χαμπάρια από την Αθήνα να φτάσουν στη Λευκωσία χρειάζεται χρόνος. Έξο πήμα καλά, τι χρειαζόμαστε τις εντός δραστηριοτήτες;

Αλλά τώρα που ανέφερα το ξέω, θυμήθηκα την κυπριακή συμμετοχή στην Μπιενάλε της Βενετίας. Η συμμετοχή μας μάλλον θα είναι κάποιο κρατικό μυστικό, μιας και ο δημοσιογραφικός κόσμος, που ασχολείται με τα πολιτιστικά, δεν έχει καμία σχετική ενημέρωση για το πώς προχωράνε τα πράγματα, ποιες εκδηλώσεις έχουν προγραμματιστεί. Θα ήταν χρήσιμο ένα δελτίο τύπου, μία συνέντευξη τύπου, κάτι τέλος πάντων που να ξεκλειδώνει τη συμμετοχή μας και να μας κάνει και εμάς κοινωνούς με την ιδέα «It rests to the bones» της Μαρίας Ξενοφώντος –υπάκουον θα μου πείτε στον ιστότοπο «https://cypriusinvenice.org.cy» και από εκεί ας ενημερωθούμε, σωστό και αυτό. Νομίζω πως δεν κόστιζε τίποτε να μας καλούσαν, και να μας παρουσιάσουν την κυπριακή συμμετοχή, να ρωτούσαμε δυο-τρία πράγματα την ομάδα, όπως για το σκεπτικό του «», τη σύνδεση του Περεκί της Αμμοχώστου, τον Χριστόφορο Σάββα, τον μοντερνισμό και τι σημαίνει η φράση «μετασποικιακή υπόθεση της Κύπρου» και πως αυτά συντονίζονται με τα δημοτικά τραγούδια και πως επεξεργασμένα «συνιστούν μια αιχμηρή μουσική διαμάρτυρία απέναντι στον καθημερινό συντηρητισμό, εντοπίζοντας την τερατότητα μέσα στις παραδοσιακές φόρμες». Θα είχαμε πολλά να μάθουμε όλοι, είμαι σίγουρος και να μας εξηγήσει ποιο είναι το αποτύπωμα που θέλει να αφήσει η χώρα στη Βενετία. Τώρα είναι αργά, νομίζω, μιας και τα εγκαίνια θα γίνουν την επόμενη εβδομάδα και μάλλον θα είναι όλοι στις φοιρίες τους, ώστε όλα να είναι έτοιμα. Ίσως μετά τα εγκαίνια, και όταν επιστρέψουν οι συντελεστές στη Λευκωσία, να οργάνωναν κάτι. Για όσους δεν πήμα, δεν θα ήταν και άσχημη ιδέα, μία virtual ξενάγηση...

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΡΙΟ

Συνέντευξη στον ΑΠΟΣΤΟΛΟ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Τα μηνύματα του έργου να φτάσουν στο συνειδητό χωρίς διδακτισμό

Η Χριστίνα Γεωργίου έχει αναλάβει να γράψει τη μουσική, τους στίχους των τραγουδιών και να δημιουργήσει τα ηχητικά τοπία που θα ντύσουν την παραγωγή της ΕΘΑΑ, «Ματωμένα Στέφανα», μια διασκευή του «Bodas de Sangre» του Φρεντερίκο Γκαρθία Λόρκα, με έναν δικαιοδοτικό θίασο ηθοποιών. Τη διασκευή και τη δραματουργική επεξεργασία έκαναν ο Αχιλλέας Γραμματικόπουλος (έχει αναλάβει και τη σκηνοθεσία) και ο Μιχάλης Κολοκοτρώνης. Η Χριστίνα Γεωργίου λέει πως αυτό που κλήθηκε να κάνει δεν ήταν καν συνδυασμός, αλλά μια απλή ανάδειξη της κληρονομιάς που ήδη μας ενώνει: λέξεις κοινές, μελωδίες κοινές, ζωές κοινές – ναυουρίσματα, τραγούδια γλεντιού, μοιρολόγια. Το σημαντικότερο στοιχείο, μάς λέει, ήταν να κρατηθεί μια ισορροπία μεταξύ όλων των στοιχείων όσο πιο διακριτικά και οργανικά γινόταν: πάντοτε με σεβασμό προς το πρωτότυπο κείμενο, να αναδειχθεί η κυριακή πτυχή της διασκευής με όλη της την τραγικότητα χωρίς εκλαϊκεύσεις, και να φτάσουν στο συνειδητό τα μηνύματα του έργου χωρίς διδακτισμό.

–Με ποιον τρόπο προσέγγισες τη μουσική σε αυτή την παράσταση;

–Η σκηνοθετική γραμμή του Αχιλλέα Γραμματικόπουλου ήταν πολύ σαφής: μια παράσταση στην κυπριακή διάλεκτο που να ακολουθεί τη φόρμα αρχαίας τραγωδίας και να κινείται σε ρεαλιστικό και υπερφυσικό επίπεδο, όπως αρμόζει στον Λόρκα. Άρα και η μουσική εστιάζει σε δύο άξονες: Ο πρώτος αφορά στη λειτουργία των μελών του χορού και του μουσικού επί σκηνής. Είναι παρατηρητές και σχολιαστές, με τραγούδια και ηχοτοπία σε πολύ λιτή εννοχρήστρωση και ύφος δωρικό κι έντονο, τονίζοντας, υπογραμμίζοντας ή βάζοντας σημαία στις στη ροή. Ο δεύτερος αφορά στο κυπριακό μουσικό στοιχείο ως μέρος της δράσης (δημητική μουσική) και περιλαμβάνει τόσο πρωτότυπα τραγούδια όσο και παραδοσιακά κομμάτια, ερμηνευμένα ζωντανά επί σκηνής από τον Χαράλαμπα Παντελή και την Κωνσταντίνα Ξενοφώντος, των οποίων η συμβολή ήταν εξαιρετικά πολύτιμη και τους ευχαριστώ ιδιαίτερα. Νιώθω επίσης πολύ τυχερή που στο σύνολό του ο πολυμελής θίασος έχει μουσικές γνώσεις και συμμετείχε με πολύ μεράκι στη διαδικασία. Είναι μεγάλη ευλογία να δουλεύει κανείς με τέτοιες ομάδες.

–Συνδυάζονται οι παραδόσεις των δύο τόπων, του συγγραφέα και της Κύπρου, αλλά και των δύο κοινοτήτων;

–Αν και μοιάζει πολυσύνθετος συνδυ-

«Νιώθω πολύ τυχερή που στο σύνολό του ο πολυμελής θίασος έχει μουσικές γνώσεις και συμμετείχε με πολύ μεράκι στη διαδικασία. Είναι μεγάλη ευλογία να δουλεύει κανείς με τέτοιες ομάδες».

σμός, εντούτοις ο κόσμος του Λόρκα δεν απέχει και πολύ απ' αυτόν της αγροτικής Κύπρου του '60. Συνάμα, οι δυο κοινότητες της Κύπρου μοιράζονται τόσα στοιχεία γλωσσικά και μουσικά, ώστε στην ουσία αυτό που κλήθηκε να κάνει δεν ήταν καν συνδυασμός, αλλά μια απλή ανάδειξη της κληρονομιάς που ήδη μας ενώνει: λέξεις κοινές, μελωδίες κοινές, ζωές κοινές – ναυουρίσματα, τραγούδια γλεντιού, μοιρολόγια.

–Ποια ήταν η μεγαλύτερη πρόκληση, όταν διάβασες τη διασκευή των Γραμματικόπουλου – Κολοκοτρώνη;

–Το γεγονός ότι η μουσική ήταν ήδη μεγαλειώδης λόγω της φύσης και του μεγέθους του πρωτότυπου έργου, με αρκετές απαιτήσεις όσον αφορά το ηχητικό μέρος, αφού πρόκειται για συνδυασμό της μουσικής επί σκηνής με προηχογραφημένα ηχοτοπία. Μα το σημαντικότερο στοιχείο, πιστεύω, όσον αφορά τη συγκεκριμένη διασκευή, ήταν να κρατηθεί μια ισορροπία μεταξύ όλων των στοιχείων όσο πιο διακριτικά και οργανικά γινόταν: πάντοτε με σεβασμό προς το πρωτότυπο κείμενο, να αναδειχθεί η κυπριακή πτυχή της διασκευής με όλη της την τραγικότητα χωρίς εκλαϊκεύσεις, και να φτάσουν στο συνειδητό τα μηνύματα του έργου χωρίς διδακτισμό. Αν το πετύχαμε ή όχι, θα το κρίνει το κοινό. Το σίγουρο είναι, πάντως, ότι οι θεατές θα βιώσουν ένα ιδιαίτερα αμφοφαιρικό κι έντονο συναισθηματικό ταξίδι.

–Απ' ό,τι αντιλαμβάνομαι το τραγούδι και γενικά η μουσική θα έχουν σημαντικό ρόλο στην παράσταση. Πώς το αντιμετωπίζεις; Δημιουργεί μεγαλύτερη ενότητα;

–Πράγματι η μουσική διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην παράσταση, τόσο από άποψη ατμόσφαιρας όσο και από άποψη νοηματοδότησης, ειδικά όσον αφορά τα τραγούδια που γράφτηκαν με βάση το κείμενο. Όμως το αίσθημα ενότητας που νιώθω

«Εφόσον η τέχνη εστιάζει στην ανθρώπινη κατάσταση, μας βοηθά να αντιληφθούμε ότι τα βιώματα και τα συναισθήματά μας είναι πολλές φορές κοινά μεταξύ μας, και άρα δεν χρειάζεται να πεισθίσουμε ότι οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν, κάνω και το κίνητρο να συνεχίσω να κάνω τέχνη. Κι έχει σημασία να σταματήσω, ώσπου η πίστη μου ξαναγεννηθεί, γιατί το να παραμύθιο στον ρόλο του θύματος δεν οδηγεί πουθενά. Αυτό λοιπόν που κρατά τη δική μου φλόγα ζωντανή είναι η δυνατότητα του κάθε ανθρώπου να δει το μέσο του και να αναλάβει πλέον την ευθύνη για την επώλυση των πλεγμάτων του, ή, τι κι αν τις προκάλεσε. Κολλάμε τα κομμάτια μας, παίρνουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί, μαθαίνουμε από το παρελθόν και προχωρούμε ωριμότεροι. Αλλάζει, η ιστορία επαναλαμβάνεται και είναι περιωρισμένη. Ή, όπως λέει και το απόφθεγμα του Jung από την προώθηση της παράστασης, «ό,τι δεν έρχεται στο συνειδητό, επιστρέφει ως μοίρα».

σε κάθε παράσταση είναι πάντοτε το ίδιο, όποια κι αν είναι η συμβολή μου. Εκείνο πάντως που ίσως δεν αντιλαμβάνεται το ευρύ κοινό είναι ότι το να συνθέσει κανείς μουσική που να πρέπει να περνά απαρατήρητη μεν, αλλά συνάμα να επηρεάζει ψυχολογικά αυτόν που την ακούει καθώς παρακολουθεί ένα δράμα, είναι για αρκετούς συνθέτες (και για εμένα) μεγαλύτερη πρόκληση παρά η μουσική που γράφεται για να βρίσκεται στο προσκήνιο. Κι αυτό γιατί στην πρώτη περίπτωση ο συνθέτης καλείται να αγγίξει απευθείας το υποσυνειδητό, χωρίς ο θεατής να αντιληφθεί ότι αυτό που τον καθοδηγεί συναισθηματικά είναι ο ήχος. Ενώ το να πρωταγωνιστεί η μουσική το βρισκό λιγότερο δύσκολο δημιουργικά, παρότι εντυπωσιάζει περισσότερο το κοινό, αφού ακριβώς λειτουργεί σε πρώτο επίπεδο.

–Μπορεί πράγματι η τέχνη να δώσει στον κόσμο μια άλλη θέαση της προσέγγισης των δύο κοινοτήτων;

–Εφόσον η τέχνη εστιάζει στην ανθρώπινη κατάσταση, μας βοηθά να αντιληφθούμε ότι τα βιώματα και τα συναισθήματά μας είναι πολλές φορές κοινά

μεταξύ μας, και άρα δεν χρειάζεται να πεισθίσουμε ότι οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν, κάνω και το κίνητρο να συνεχίσω να κάνω τέχνη. Κι έχει σημασία να σταματήσω, ώσπου η πίστη μου ξαναγεννηθεί, γιατί το να παραμύθιο στον ρόλο του θύματος δεν οδηγεί πουθενά. Αυτό λοιπόν που κρατά τη δική μου φλόγα ζωντανή είναι η δυνατότητα του κάθε ανθρώπου να δει το μέσο του και να αναλάβει πλέον την ευθύνη για την επώλυση των πλεγμάτων του, ή, τι κι αν τις προκάλεσε. Κολλάμε τα κομμάτια μας, παίρνουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί, μαθαίνουμε από το παρελθόν και προχωρούμε ωριμότεροι. Αλλάζει, η ιστορία επαναλαμβάνεται και είναι περιωρισμένη. Ή, όπως λέει και το απόφθεγμα του Jung από την προώθηση της παράστασης, «ό,τι δεν έρχεται στο συνειδητό, επιστρέφει ως μοίρα».

–Τι είναι αυτό που σε κάνει να αισιοδοξείς σε αυτή τη δυστοπική εποχή που ζούμε;

–Ομολογούμενος είναι δύσκολο να είναι κανείς αισιοδόξος με όλα όσα συμβαίνουν γύρω μας. Ως δημιουργός, αν χάσω την πεποίθησή μου ότι οι άνθρωποι μπορούν να αλλάξουν, κάνω και το κίνητρο να συνεχίσω να κάνω τέχνη. Κι έχει σημασία να σταματήσω, ώσπου η πίστη μου ξαναγεννηθεί, γιατί το να παραμύθιο στον ρόλο του θύματος δεν οδηγεί πουθενά. Αυτό λοιπόν που κρατά τη δική μου φλόγα ζωντανή είναι η δυνατότητα του κάθε ανθρώπου να δει το μέσο του και να αναλάβει πλέον την ευθύνη για την επώλυση των πλεγμάτων του, ή, τι κι αν τις προκάλεσε. Κολλάμε τα κομμάτια μας, παίρνουμε το μερίδιο της ευθύνης που μας αναλογεί, μαθαίνουμε από το παρελθόν και προχωρούμε ωριμότεροι. Αλλάζει, η ιστορία επαναλαμβάνεται και είναι περιωρισμένη. Ή, όπως λέει και το απόφθεγμα του Jung από την προώθηση της παράστασης, «ό,τι δεν έρχεται στο συνειδητό, επιστρέφει ως μοίρα».

–Ποιους στίχους σου μορεί να μοιραστείς μαζί μας από τα τραγούδια της παράστασης, ως κάλεσμα για την παρακολούθησή της;

– «Έφκαλεν ανθούς τζι εμουσκουρίσεν τζι εν όμορφον σαν ψέμαν, τούτον το δεινρόν που επισπίστικμε με δάκρυον τζιαι με γιαιάν. Όπως αναγιώθηκε τζι ερίζωσεν σε χώμαν τζιαι αμύραν, όσον τζι αν παλεύει τζι εν ορθώνεται, θαρκέται φταιει η μοίρα. Ωζου στα παλιά μας αμαρτήματα τα νάρκα μας πατούσιν, ούλλα τα δεινρά εν να μαρανίσκουσιν, του κάκου εν να βλαστουσίν.»

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

kouroupakisa@kathimerini.com.cy

«Ανακουτρεύκω» της Άντρας Μαύρου

Το «Μποέμ artspace» επιστρέφει με τον πρωτότυπο θεατρικό μονόλογο «Ανακουτρεύκω» σε σκηνοθεσία Άντρας Γιαγκιώζη. Ένας μονόλογος που ακροβατεί ανάμεσα σε μια κραυγή υπαρξιακής αγωνίας και ένα κάλεσμα να διατηρήσουμε τη μνήμη μας ζωντανή. Εμπνευσμένος από σύγχρονα δοκίμια και κείμενα της παγκόσμιας λογοτεχνίας. Ένας χαρακτήρας σε αναμονή. Μια κατεπείγουσα κατάσταση. Ένα παγκάκι. Μια πυροτεχνική κριτική στη σύγχρονη ζωή. Κατάθλιψη ή συναισθηματική απεργία; Έναν παίχτη. Η μνήμη. Η κόρη που απεικονίζεται στην κυπριακή λίρα επιστρέφει ως σύμβολο μνήμης. Το χώμα: «Ανακουτρεύκω το πέγκρι τζαι θυμηθώ». Πρεμιέρα: 30 Απριλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Παραστάσεις: 4, 5, 11, 12 Μαΐου. Flea Theatre, Γιάννη Κορομιά, Λευκωσία. Πληροφορίες/κρατήσεις: τηλέφωνο 99678569.

«Glass. Kill. Bluebeard. Imp.»

Η Open Arts παρουσιάζει το έργο της Κάριλ Τσέρτσιλ «Glass. Kill. Bluebeard. Imp.», σε σκηνοθεσία Αθηνάς Κάσιου. Πρόκειται για μια σπονδυλωτή σύνθεση τεσσάρων σύντομων έργων (2019), που παρουσιάστηκαν αρχικά μαζί και αποτελούν χαρακτηριστικό δείγμα της ύστερης δραματουργίας της Τσέρτσιλ: μιας από τις σημαντικότερες σύγχρονες φωνές του αγγλόφωνου θεάτρου. Στο έργο της, η Τσέρτσιλ επανέρχεται σταθερά σε ζητήματα εξουσίας, φύλου, βίας και κοινωνικών δομών, μέσα από περαματικές μορφές και αφηγηματικές ρήξεις. Το συγκεκριμένο σε έργο αν συ-

νεχίζει αυτή τη γραμμή, συνδυάζοντας μύθο, παραμύθι, ωμή πραγματικότητα και ποιητική αφαίρεση. Μέσα από επικαλυπτόμενους διαλόγους και ψυχολογικές εντάσεις, το έργο εξερευνά την ενόχλη, την άρνηση και τα όρια της εμπιστοσύνης. Παίζουν οι ηθοποιοί Θανάσος Γεωργίου, Σοφία Καλλή, Γιάννης Καραούλης, Μυρτώ Κουγιόλη, Ανδρέας Κούτσουμπας, Αλέξανδρος Παρίσης, Λένια Σορόκου, Νιόβη Χαλαμάπου. Παραστάσεις 29 Απριλίου (ώρα 8:00 μ.μ.) και 3 Μαΐου (6:30 μ.μ.) και 4, 5, 6 Μαΐου

(ώρα 8:00 μ.μ.). Πλουτάρχου 11, Λευκωσία. Πληροφορίες: τηλέφωνο 9653522.

«Όσο Κρατά ο Πόλεμος»

Ο Όμιλος Φίλων Κινηματογράφου πρόβαλλει την ταινία του 2019 «Όσο Κρατά ο Πόλεμος» [Mientras Dure la Guerra] του Αλεξάντρο Αμενάμπιερ, με τους Κάρρα Ελεκάλντε, Εδουάρδ Φερνάντεθ, Σαντι Πρέγκο. Ισπανία. Καλοκαίρι 1936. Ο φημισμένος συγγραφέας Μιγκέλ ντε Ουναμόνο αποφασίζει να στριφτεί δη-

μόσια τη στρατιωτική επέμβαση που υπόκειται να φέρει τάξη στη χαοτική κατάσταση που επικρατεί στη χώρα... Δευτέρα 4 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. Κινηματογράφος Πάνθεον, Διαγόρου 29, Λευκωσία.

«Ορφανά» του Dennis Kelly

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει το έργο «Ορφανά» του Dennis Kelly σε σκηνοθεσία Νεοκλή Νεοκλέους. Το πολυβραβευμένο έργο του Dennis Kelly ξεδιπλώνει έναν κόσμο όπου η ασφάλεια του σπιτιού μετατρέπεται σε πεδίο σύγκρουσης, φόβου και ηθικών διλημάτων.

Το Σατιρικό Θέατρο παρουσιάζει το έργο «Ορφανά» του Dennis Kelly σε σκηνοθεσία Νεοκλή Νεοκλέους. Το πολυβραβευμένο έργο του Dennis Kelly ξεδιπλώνει έναν κόσμο όπου η ασφάλεια του σπιτιού μετατρέπεται σε πεδίο σύγκρουσης, φόβου και ηθικών διλημάτων.

ρυθμό και διαλόγους που κτυπούν σαν ανάσες πανικού, ξεγυμνώνει τις ρωγμές της σύγχρονης κοινωνίας: τον φόβο του «άλλου» και την κοινωνική βία που κρύβεται κάτω από το πέπλο της κανονικότητας. Παίζουν: Βασίλης Μιχαήλ, Ηλιάνα Κάκκουρα, Λουκάς Προκοπίου. Παραστάσεις: 30 Απριλίου και 2, 8, 9, 10, 15, 16, 17 Μαΐου, ώρα έναρξης παραστάσεων στις 8:00 μ.μ. και Κυριακή στις 7:00 μ.μ. Πληροφορίες/εισιτήρια: 22312940, www.satirikotheatro.com

Chunky Funky & Soulful Groove Collective

Με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα Τζαζ οι Chunky Funky & Soulful Groove Collective εμφανίζονται ζωντανά στο Θέατρο Ριάλτο, σε μια συναυλία που παρουσιάζει τη σύγχρονη τζαζ στην πιο άμεση και ζωντανή της εκδοχή. Η συναυλία στο Θέατρο Ριάλτο εντάσσεται σε έναν διεθνή καμβά εκπαιδωμένων που τιμούν τη ζωντανή και τη συνεχή εξέλιξη της τζαζ σήμερα. Δύο δημιουργικά σχήματα, οι Chunky Funky και οι Soulful Groove Collective (SGC), συμπράττουν επί σκηνής σε μια ενιαία, εξελισσόμενη μουσική αφήγηση που αντικατοπτρίζει το πνεύμα της ημέρας: συνεργασία, αυθορμητισμός και μουσική επικοινωνία χωρίς όρια. Ξεκινά με το τρίο των Chunky Funky, σε έναν πιο λιτό και άμεσο ήχο που θέτει από νωρίς τον ρυθμό και τη διάθεση της βραδιάς. Στη συνέχεια, οι Soulful Groove Collective (SGC) ανεβαίνουν στη δίνοντας περισσότερη ένταση και χρώμα. Πέμπτη 30 Απριλίου, ώρα 8:30 μ.μ. Θέατρο Ριάλτο, Ανδρέα Δρουσιώτη 19, Λεμεσός. Πληροφορίες/κρατήσεις: τηλέφωνο 7777745.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΗΣ • Διευθυντής: ΘΑΝΑΣΗΣ ΦΩΤΙΟΥ • Αρχισυντάκτης: ΚΩΣΤΗΣ ΔΙΟΓΕΝΟΥΣ

Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Ατελιέ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπίδου 2 & Λεωφ. Λυκαβηπού, 2401 Έγκομη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: +357 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική, μερική ή περιληπτική ή κατά παράφραση ή διασκευή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογραφημένο ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Αναπληρωτής Διευθυντής: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ • Σύμβουλος έκδοσης: ΝΟΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

4ΤΡΟΧΟΙ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΡΕΣ... ΕΚΤΟΣ

 Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ
Κυριακή Ηλεκτρονική και Οικονομική Εφημερίδα

ΚΥΡΙΑΚΗ
3/5

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Κοντά σε συμφωνία για την επενδυτική πολιτική και την αποπληρωμή του χρέους του κράτους προς το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων βρίσκεται η κυβέρνηση. Τον Μάιο αναμένεται να μπουν οι τελευταίες πιεστές και να παρουσιαστεί η επενδυτική πολιτική ενόψει των κοινωνικών εταιρών με τη σύμφωνη γνώμη του υπουργού Οικονομικών Μάκη Κεραυνού. Αυτό ανέφερε μεταξύ άλλων ο υπουργός Εργασίας Μαρinos Μουσιούττας σε συνέντευξη Τύπου που πραγματοποιήθηκε χθες με θέμα τα αποτελέσματα και τον Προγραμματισμό του Κυβερνητικού Έργου. Ο κ. Μουσιούττας επισήμανε ότι έχουν πραγματοποιηθεί αρκετές συναντήσεις, τόσο σε υπηρεσιακό επίπεδο με αρμόδιους λειτουργούς όσο και με τον ίδιο τον υπουργό Οικονομικών, με στόχο να καταλήξουν σε 2-3 βασικές επιλογές σε σχέση με την επενδυτική πολιτική του Ταμείου, τον τρόπο αποπληρωμής του χρέους του κράτους, τον τερματισμό του δανεισμού, καθώς και τον μηχανισμό ελέγχου του.

Εντός του μήνα θα προγραμματιστεί και νέα συνάντηση με τους δυο υπουργούς έτσι ώστε τα ζητήματα αυτά να μπουν στην τελική ευθεία και να κλείσει το θέμα. Όπως σημείωσε ο κ. Μουσιούττας, δεν θα μπορούσε να μιλάμε για επενδυτική πολιτική αν δεν είχαμε τη σύμφωνη γνώμη του υπουργού Οικονομικών, την οποία τη δεδομένη στιγμή διαχειρίζεται μάλιστα την επενδυτική πολιτική του Ταμείου.

Αναφορικά με την αποπληρωμή του χρέους του κράτους προς το Ταμείο σημείωσε ότι η φόρμουλα που θα χρησιμοποιηθεί θα είναι τέτοια ώστε και τα λεφτά να έρχονται στο Ταμείο αλλά και να μη διακινδυνεύσει η γενικότερη οικονομία. Υπενθυμίζεται ότι με στόχο τη διαφάνεια και την αποτελεσματική διαχείριση του Ταμείου, τερματίζεται ο κρατικός δανεισμός από το ΤΚΑ, δημιουργείται Ανεξάρτητη Εποπτική Αρχή και θεσπίζεται ξεχωριστός λογαριασμός στον οποίο θα μεταφέρονται απευθείας τα πλε-

Θεωρώ ότι θα τηρήσουμε το χρονοδιάγραμμα όσον αφορά τον πρώτο πυλώνα της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης, δεν υπάρχει κάτι ανυπέρβλητο, τονίζει ο Μ. Μουσιούττας.

ονάσματα και οι δόσεις αποπληρωμής των κρατικών οφειλών.

Δίνοντας στοιχεία για την κατάσταση του Ταμείου το 2024, είπε ότι έχουν αυξηθεί οι εισφορές σε 592.189 από 580.023 το 2023, με σημαντική αύξηση των εισοδών από εισφορές, που συνολικά ξεπερνούν τα €2,7 δισ., ενίσχυση των παροχών προς τους δικαιούχους, που φτάνουν τα €2,06 δισ., ενώ το 2024 καταγράφηκε μεγάλη άνοδος στο ετήσιο πλεόνασμα του Ταμείου, γύρω στα €290 εκατ.

Σε τελική ευθεία οι αποφάσεις για την επενδυτική πολιτική

Επικεντρώνεται σε έξι άξονες πολιτικής το 2026 το υπουργείο Εργασίας – Σε πρώτο πλάνο το συνταξιοδοτικό

Αποφασίζουν τον Μάιο οι υπουργοί Οικονομικών και Εργασίας την επενδυτική πολιτική, τον τρόπο αποπληρωμής του χρέους του κράτους προς το Ταμείο, τον τερματισμό του δανεισμού, καθώς και τον μηχανισμό ελέγχου των Ταμείων.

Οι έξι πυλώνες

Η ολοκλήρωση της συνταξιοδοτικής μεταρρύθμισης, η ταχύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών, οι καλύτεροι όροι και συνθήκες εργασίας, η επέκταση της στήριξης των εργαζομένων γονέων, η αποτελεσματική αντιμετώπιση της παράνομης και αδελφικής εργασίας και οι συνεχείς επενδύσεις στη διάβιου μάθηση και την ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου αποτελούν τους έξι άξονες στους οποίους θα επικεντρωθεί το υπουργείο Εργασίας το 2026.

Όσον αφορά τις συμφωνίες με τρίτες χώρες για εισαγωγή εργατικού δυναμικού, μετά την ανανέωση της συμφωνίας με την Αίγυπτο, ο υπουργός αποκάλυψε ότι επόμενη αγορά στόχος είναι αυτή της Ινδίας. Αναφέρθηκε μάλιστα στην επικείμενη επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στην Ινδία, στις 20 Μαΐου, σημειώνοντας ότι το θέμα εισαγωγής εργατικού δυναμικού από τη χώρα βρίσκεται στην ατζέντα και ενδεχομένως να υπάρξει και σχετική συμφωνία.

Όσον αφορά τον οδικό χάρτη για την υλο-

ποίηση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για τις Συλλογικές Συμβάσεις, ο γενικός διευθυντής του υπουργείου Εργασίας, Στέλιος Χειμώνας, είπε ότι έχει ολοκληρωθεί ο κοινωνικός διάλογος και το νομοσχέδιο που έχει ετοιμαστεί βρίσκεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο. Όσον αφορά το αίτημα των συντεχνιών για διασύνδεση των δημόσιων συμβάσεων με την ύπαρξη συλλογικών συμβάσεων, στο οποίο ο Πρόεδρος είχε ήδη συναινέσει προφορικά, ο υπουργός ανέφερε ότι υπάρχει σχετική πολιτική βούληση. Πιο συγκεκριμένα,

Τολμηρές αποφάσεις και μεταρρυθμίσεις προς ενίσχυση του επιχειρείν

Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας και η προσπάθεια εξωστρέφειας των επιχειρήσεων αποτελούν προτεραιότητα

Της ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ

Με φιλοφρονήσεις αλλά και σαφείς αιχμές πραγματοποιήθηκε χθες η Γενική Συνέλευση της ΟΕΒ, στην παρουσία του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Χριστοδουλίδη, αξιωματούχων και εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου. Ο επιχειρηματικός κόσμος κάλεσε την Πολιτεία να προχωρήσει άμεσα σε τολμηρές αποφάσεις και ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις, επισημαίνοντας ότι η σταθερότητα και οι θετικές οικονομικές προοπτικές δεν μπορούν να θεωρούνται δεδομένες.

Ο πρόεδρος της ΟΕΒ Γιώργος Παντελίδης αναφέρθηκε στην ανάγκη κατάρτισης ενός πλάνου οικονομικής ανάπτυξης με έμφαση την τεχνολογία, την εξωστρέφεια και την

Παραμένουν οι προκλήσεις στο επιχειρηματικό τοπίο με κυριότερες τις καθυστερήσεις σε κρίσιμες τομείς, την απλοποίηση των διαδικασιών και την έλλειψη του ανθρώπινου δυναμικού.

ταχύτητα λήψης αποφάσεων. Στον δικό του χαιρετισμό του ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης επισήμανε ότι δεν υπάρχει καμία αμφιβολία και ούτε καμία δικαιολογία πλέον, για την ανάγκη να προχωρήσουμε πιο γρήγορα με γενναίες μεταρρυθμίσεις, ειδικότερα σε σχέδια με τα θέματα που αφορούν στην ταχύτητα λήψης αποφάσεων, στη μετατροπή της καινοτομίας σε επιχειρηματική κλίμακα και στη δημιουργία ενός πραγματικά ενιαίου και φιλικού προς τις επιχειρήσεις περιβάλλοντος.

Οι τομείς

Καμία ανάπτυξη δεν είναι βιώσιμη χωρίς τη συνεργασία του κράτους και του επιχειρηματικού κόσμου. Αυτό είναι το μήνυμα που επιδίωξε να περάσει η ΟΕΒ μέσω της Γενικής της Συνέλευσης. Ο κ. Παντελίδης σημείωσε ότι οι μεταρρυθμίσεις που έχει ανάγκη η οικονομία και ζητούν οι επιχειρήσεις, στόχο έχουν την ανάδειξη του κράτους σε εταίρο και όχι σε εμπόδιο για την περαιτέρω ανάπτυξη. Πρέπει οι μεταρρυθμίσεις στον δημόσιο τομέα να πραγματοποιηθούν σε ρυθμούς του ιδιωτικού τομέα είτε χαρακτηριστικά, τονίζοντας ότι κάποιοι ίσως ανησυχούν για το πολιτικό κόστος. Παρόλα αυτά οφείλουμε να στοχεύουμε στη συνεχή ανάπτυξη μέσω ενός πλαισίου που συνεχώς προσαρμόζεται

στα νέα δεδομένα και να εκσυγχρονίζεται με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα. Σε σχέση με την ενέργεια υπογράμμισε ότι αυτό που επείγει είναι να εξερευνηθεί τρόπος αξιοποίησης ιδιωτικών μονάδων παραγωγής ηλεκτρισμού. Όσον αφορά τον τουρισμό ανέφερε ότι πέραν των ξενοδοχείων χρήζουν στήριξης και άλλες υπηρεσίες που συνδέονται με τον τομέα όπως αυτοί της εστίασης.

Αρνητική κριτική άσκησε ο κ. Παντελίδης και στο Κέντρο Εξυπηρέτησης Επιχειρήσεων (ΚΕΕ), τονίζοντας ότι το αποτέλεσμα σήμερα δεν ικανοποιεί παρά το γεγονός ότι αποτεύεται σε μια εξαιρετική ιδέα. Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στον τομέα της υγείας, υπογραμμίζοντας ότι απαιτούνται, χωρίς ταμπού, συστηματικές αλλαγές για τη βέλτιστη αξιοποίηση των πόρων του ΓΕΣΥ. Παράλληλα αναφέρθηκε και στην έλλειψη των νοσηλευτών που καταγράφεται σε ολόκληρη την Ευρώπη, λέγοντας ότι παρά το ότι η Κύπρος χρειάζεται σήμερα τουλάχιστον άλλους 600 νοσηλευτές, δεν έχει γίνει καμία ενέργεια προκειμένου να εκτινάχθει έστω και εν μέρει η πίεση που δέχονται οι πάροχοι υπηρεσιών υγείας. Σε σχέση με το υδατικό πρόβλημα, υποστήριξε ότι η επίλυση του πρέπει να καταστεί ύψιστη εθνική προτεραιότητα και η ύδρευση πρέπει να διασφαλιστεί εξ ολοκλήρου με αφαλτάτως και

οι υδατοφόρατες να αξιοποιούνται κυρίως για τις αγροτικές ανάγκες.

Όσον αφορά τα εργασιακά ζητήματα ο κ. Παντελίδης δήλωσε δυσαρεστημένος με το τελικό αποτέλεσμα που επιτεύχθηκε στην ΑΤΑ και των κατώτατο μισθό. Ειδικότερα ανέφερε ότι η ΑΤΑ είναι μια αναχρονιστική πρακτική που δεν συνάδει με τα νέα οικονομικά δεδομένα και συνθήκες. Την ίδια ώρα είπε ότι η προσπάθεια για ορθολογική διασύνδεση των αυξήσεων με τα αποτελέσματα της οικονομίας δεν θα σταματήσει μέχρι να πειστούν οι εταίροι και η Πολιτεία. Τέλος, έκανε αναφορά

και στη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση, τονίζοντας ότι η εργοδοτική πλευρά επιμένει ότι δεν μπορεί να γίνει τμηματικά, αλλά να συμφωνηθούν και οι δύο πυλώνες ταυτόχρονα.

Το καρφί

Σαφείς αιχμές για τον αποκλεισμό της ΟΕΒ από εθνικές επιχειρηματικές αποστολές άφησε ο κ. Παντελίδης, στρέφοντας τα πυρά του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Συγκεκριμένα είπε ότι είναι αδύνατο να κατανοήσει πώς είναι δυνατό να αποκλείεται η ΟΕΒ, από την προσπάθεια της κυβέρνησης για εξωστρέφεια των επιχειρήσεων και προσέλκυση επενδύσεων. Ο κ. Παντελίδης αναφέρθηκε ειδικότερα στο επικείμενο ταξίδι του προέδρου στην Ινδία με στόχο την προσέλκυση των επενδύσεων, διευκρινίζοντας ότι η Ομοσπονδία δεν έχει λάβει καμία πρόσκληση. Ταυτόχρονα, σημείωσε ότι κάποιοι επικαλούνται παλαιότερες πρακτικές ή ακόμη και συμφωνίες, τις οποίες –παρά το γεγονός ότι η ΟΕΒ ζήτησε να τις εξετάσει– δεν έχει λάβει μέχρι σήμερα, απλοϊστάτα επειδή ουδέποτε υπέγραψε οποιαδήποτε συμφωνία που να την καθιστά επιχειρηματική οργάνωση δεύτερης κατηγορίας.

Κάποιοι επίσης επικαλούνται νομοθεσίες της πρώτης δεκαετίας ύπαρξης της Δημοκρα-

ανέφερε ότι σε συνάντηση των συντεχνιών με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας τον περασμένο Φεβρουάριο, ο Πρόεδρος ζήτησε από τις συντεχνίες να υποβάλουν εισηγήσεις σχετικά με το είδος των συμβάσεων στις οποίες εκτιμούν ότι θα μπορούσε να εφαρμοστεί.

Εξάλλου, όπως υπογράμμισε, υπάρχει διασύνδεση των συλλογικών συμβάσεων με την κατασκευαστική βιομηχανία, ενώ καταγράφεται και η πολιτική βούληση για περαιτέρω ενίσχυσή της, με την επέκτασή της σε άλλους τομείς.

Συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση

Με τη συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση να αποτελεί την «κορωνίδα» του προγραμματισμού του Υπουργείου για το 2026, ο υπουργός ανέφερε ότι η βασική σύνταξη θα είναι πιο κάτω από €1.088, με βάση τα στοιχεία που επεξεργάζεται ο αναλογιστής. «Δίνουμε το μέγιστο δυνατό, χωρίς να διαταράσσουμε οικονομικές ισορροπίες», πρόσθεσε ο γενικός διευθυντής του Υπουργείου, με τον κ. Μουσιούττα να προσθέτει ότι το ποσό που θα ανακοινωθεί θα είναι σύμφωνο με τις δυνατότητες του Ταμείου. Επανάλαβε, εξάλλου, ότι η πιο μεγάλη ποσοστιαία αύξηση θα σημειωθεί στις πιο χαμηλές συντάξεις. Εξέφρασε παράλληλα την πεποίθησή ότι θα τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα της μεταρρύθμισης που περιλαμβάνει την κατάθεση νομοσχεδίων στη Βουλή τον Ιούνιο, την έναρξη της κοινοβουλευτικής συζήτησης τον Σεπτέμβριο και την επίσημη εφαρμογή του νέου συστήματος την 1η Ιανουαρίου. Ο κ. Μουσιούττας διευκρίνισε ότι οι κοινωνικοί εταίροι φαίνεται να μην έχουν τόσες διαφορές στον Πρώτο Πυλώνα που εισάγει μια νέα αναδιανεμητική «Βασική Σύνταξη», καθώς δεν υπάρχει κάτι που να είναι ανυπέρβλητο, ωστόσο ζητούν περισσότερη ενημέρωση, με συγκεκριμένα στοιχεία και διευκρινίσεις.

Οι μεγαλύτερες διαφορές φαίνεται να εντοπίζονται στον Δεύτερο Πυλώνα που αφορά τα ταμεία προνοίας, ξεκαθάρισε ο Υπουργός, εκτιμώντας ότι μέσω του διαλόγου, που έχει ήδη ξεκινήσει εντατικά, μπορούν να επιλυθούν. Για τον Δεύτερο Πυλώνα προγραμματίζεται ολοκληρωμένη αναβάθμιση σε ορίζοντα τριών έως τεσσάρων ετών, με ενίσχυση του νομοθετικού πλαισίου, ανεξαρτητοποίηση της Εποπτικής Αρχής και επέκταση της συμμετοχής των εργαζομένων.

Σύμφωνα με τον υπουργό, στόχο της μεταρρύθμισης είναι η διασφάλιση επαρκούς και ανθεκτικού συνταξιοδοτικού εισοδήματος για όλους, η μείωση του κινδύνου φτώχειας μεταξύ των συνταξιούχων και η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα του Ταμείου Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Παράλληλα, προβλέπεται ελάφυνση της αναλογιστικής μείωσης για πρόωγες συνταξιοδοτήσεις στο 63ο έτος, δυνατότητα καταβολής εισφορών από εισοδηματίες, καθώς και αναγνώριση επιδοτούμενων εισφορών για νεοεισερχόμενους στην αγορά εργασίας, άτυπους φροντιστές, ανασφάλιστες μητέρες και άτομα με αναπηρία.

τίς, για να κρατούν την ΟΕΒ αποκλεισμένη από τις διεθνείς κυβερνητικές δράσεις για προώθηση των συμφερόντων των κυπριακών επιχειρήσεων πρόσθεσε. Κλείνοντας ξεκαθάρισε ότι η ΟΕΒ και το ΚΕΒΕ είναι οικονομικοί εταίροι, που προχωράνε στα κρίσιμα θέματα ενωμιά στηρίζοντας όλες τις επιχειρήσεις και την οικονομία. Αξίζει να σημειώσουμε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αρκέστηκε να αναφέρει ότι η ΟΕΒ είναι ευπρόσδεκτη να συμμετέχει σε όλες τις αποστολές για προσέλκυση επενδύσεων.

Με άρωμα Ευρώπης

Έχοντας στο επίκεντρο την κυπριακή Προεδρία του Συμβουλίου της Ε.Ε. και το πρώτο Άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που φιλοξένησε πρόσφατα η Κύπρος, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας απύθνη τον δικό του χαιρετισμό. Ειδικότερα αναφέρθηκε στον οδικό χάρτη για «Μια Ευρώπη, Μια Αγορά», το οποίο προνοεί την άρση των κατακερματισμών που εξακολουθούν να περιορίζουν τη δυναμική της Ενιαίας Αγοράς, με ορίζοντα την πλήρη εμβάθυνση και ολοκλήρωσή της μέχρι το 2027.

Σε ό,τι αφορά τα εσωτερικά της χώρας, ο Πρόεδρος επισήμανε ότι η δημοσιονομική υπευθυνότητα, μάς επιτρέπει να αντιδρούμε άμεσα, να στηρίζουμε την οικονομική δραστηριότητα μέσα από στοχευμένα μέτρα. Η σταθερότητα της οικονομίας αποτελεί τη βάση, αλλά και την πιο απαραίτητη προϋπόθεση, για να πετύχουμε τον στόχο μας για μια οικονομία ακόμα πιο παραγωγική, ακόμα πιο εξωστρεφική και, πάνω από όλα, ακόμα πιο ανταγωνιστική. Είπε ο κ. Χριστοδουλίδης. Η συνταξιοδοτική μεταρρύθμιση αποτελεί τη επόμενη μεγάλη και σημαντική τομή, την οποία μαζί θα σχεδιάσουμε και θα υλοποιήσουμε με στόχο αξιοπρεπείς συντάξεις για όλους και ειδικότερα τους χαμηλοσυνταξιούχους μας ξεκαθάρισε.

Παράλληλα, είπε, προχωρούμε σε στοχευμένες λύσεις για την κάλυψη αναγκών της αγοράς εργασίας, με συμφωνίες όπως αυτή με την Αίγυπτο –που ήδη βρίσκεται σε εφαρμογή– και με προχωρημένες διαβουλεύσεις με την Ινδία για εξειδικευμένο προσωπικό.

Ο Πρόεδρος Χριστοδουλίδης ανακοίνωσε τέλος συγκεκριμένο πρόγραμμα εξωστρέφειας, σημειώνοντας ότι στις 20 του μήνα αναχωρεί επιχειρηματική αποστολή για την Ινδία, στις αρχές Ιουνίου προγραμματίστηκε αποστολή στο Καζακστάν, ενώ σε τελικό στάδιο βρίσκεται η ετοιμασία του προγράμματος για επαφές στις ΗΠΑ και συγκεκριμένα στη Φλόριντα, στο Οχάιο και στη Νέα Υόρκη.

Πανηγυρική ένταξη ομάδας Κύκκου σε αρχιεπισκοπικούς

Δριμύ κατηγορώ επισκόπου Νικηφόρου σε Τυχικό - μητροπολίτη Μόρφου και αποτειχιστές

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Εν αναμονή ολοκλήρωσης των διαδικασιών προς πλήρωση του κενού θρόνου της Μητρόπολης Πάφου, ένεκα της απομάκρυνσης του Τυχικού, η αρχιεπισκοπική ομάδα των μελών της Ιεράς Συνόδου ενισχύεται ακόμα περισσότερο με τα μέλη της Συνόδου που πρόσκεινται στη σφαίρα επιρροής του μητροπολίτη Κύκκου και Τηλλυρίας. Η αλλαγή στρατοπέδου των λεγόμενων Κυκκωτών επισημοποιήθηκε κατά την τελετή τιμητικής βράβευσης του μητροπολίτη Νικηφόρου από την Ιερά Σύνοδο με την απονομή του Χρυσού Παρασήμου του Απόστολου Βαρνάβα, ύψιστη τιμητική διάκριση της Εκκλησίας της Κύπρου την περασμένη Κυριακή. Στον απαντητικό του λόγο ο Νικηφόρος εξαπέλυσε δριμύ κατηγορώ κατά των ιεραρχών οι οποίοι με τον έναν ή άλλο τρόπο συγκροτούν την αντιπολιτευτική ομάδα εντός της Ιεράς Συνόδου. Μια εξέλιξη σημαντική που εκτός από την ενδυνάμωση της ομάδας των λεγόμενων αρχιεπισκοπικών αναμένεται να έχει καταλυτική ρόλο στην επιλογή του νέου μητροπολίτη Πάφου αλλά και την τροποποίηση του Καταστατικού της Εκκλησίας της Κύπρου για την εκλογή μητροπολιτών. Ο Κύκκου Νικηφόρος χωρίς να αναφέρεται ονομαστικά επέκρινε πρώτα τον μητροπολίτη Μόρφου Νεόφυτου, τον τώως μητροπολίτη Πάφου καθώς και τα υπόλοιπα μέλη της Συνόδου της γνωστής κάποτε ομάδας των τεσσάρων συνοδικών που

άλογο, ακόμη και αυτούς τους διαχριστιανικούς διαλόγους, που αποβλέπουν στην επανένωση του διεσπασμένου σήμερα χριστιανικού κόσμου, ανταποκρινόμενοι, έτσι, στην επιθυμία του Δομήτορα της Εκκλησίας μας Σωτήρα και Λυτρωτή μας Χριστού...».

Κατά αποτειχιστών

Ο Κύκκου Νικηφόρος χρησιμοποίησε ιδιαίτερα σκληρό λόγο για όσους προσπαθούν να αλλοιώσουν τον χαρακτήρα της Εκκλησίας της Κύπρου. «Εσχάτως δε η Εκκλησία μας ταλανίζεται και από μίαν ομάδα κληρικών, των καλουμένων αποτειχιστών, οι οποίοι, κυριαρχημένοι από δεισιδαιμονίες, προκαταλήψεις και πλάνες, αλλά και από μεσαιωνικούς φανατισμούς και μισαλλοδοξίες, επιχειρούν, όχι μόνο να αλλοιώσουν το επί αιώνες επικρατούν μέσα στην Εκκλησία μας πνεύμα, αλλά, όπερ και χειρότερο, προσπαθούν να αλλοιώσουν την τεθρασυρισμένη μέσα στην παράδοση και τη διδασκαλία των Πατέρων πίστη της Μίας, Άγιας, Καθολικής και Αποστολικής Εκκλησίας». Ο Μητροπολίτης Κύκκου επέκρινε τους αποτειχιστές και όσους Ιεράρχες τους υποστηρίζουν λέγοντας ότι διεγείρουν «ισχυρά πάθη θρησκευτικού φανατισμού στις ψυχές των οπαδών του και εμπνέει

Η μετακίνηση της ομάδας Κύκκου προς τους αρχιεπισκοπικούς αναμένεται ότι θα επηρεάσει θετικά τις προωθούμενες αλλαγές του Καταστατικού Χάρτη της Εκκλησίας καθώς και την εκλογή νέου μητροπολίτη Πάφου.

θανάσιμη αντιπάθεια σε κάθε αντιφρονούντα προς αυτό, λοιδορούν και απορρίπτουν το επισκοπικό αξίωμα, αρνούμενοι να μνημονεύσουν τον οικείο Μητροπολίτη, μνημονεύοντας άλλο τους δικής τους νοστορίας και αρεσκείας, γεγονός, που συνιστά εκκλησιολογική εκτροπή, μη απέχουσα πολύ από την αίρεση».

Εγκώμια από Γεώργιο

Το έργο εκκλησιαστικό, κοινωνικό και εθνικό του μητροπολίτη Νικηφόρου παρουσίασε ο Αρχιεπίσκοπος Γεώργιος. Στην ομιλία του ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας έπλεξε το εγκώμιο του Κυκκώτη ιεράρχη μια ομιλία που κλείνει ένα δύσκολο κεφάλαιο στις σχέσεις των Κυκκωτών

Ιεραρχών με τους αρχιεπισκοπικούς από τις αρχιεπισκοπικές εκλογές του 2006. Ο Αρχιεπίσκοπος Γεώργιος μάλιστα έκανε δύο συγκεκριμένες αναφορές που αφορούσαν τα γεγονότα που προηγήθηκαν της εκλογής του τότε μητροπολίτη Πάφου Χρυσόστομου στον αρχιεπισκοπικό θώκο. Το πρώτο αφορούσε την «αναστάσιση, από μη αναμενόμενο αποτέλεσμα ψηφοφορίας, που έδειχνε τη συνεργασία των άλλων δύο υποψηφίων, εις βάρος του τότε επισκόπου Κύκκου». Στις διαβουλεύσεις που ακολούθησαν, όπως είπε, ο τότε ηγούμενος Κύκκου απέρριψε πρόταση οι οπαδοί τους να μοιχοκόρουν τη νέα ψηφοφορία, μη προσερχόμενοι, οι ίδιοι και οι εκλέκτορες που τους υποστήριζαν, στις εργασίες της Εκλογικής Συνέλευσης της επομένης ημέρας, της 5ης Νοεμβρίου κίνηση η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα την ματαιώση της εκλογής Αρχιεπισκόπου και θα έδινε χρόνο στον Κύκκου «να διεκδικήσει πιο δυναμικά, αργότερα, τον αρχιεπισκοπικό θρόνο. Απέρριψε ασυζητητί την πρόταση αυτή. Μπροστά στον νέο κλυδωνισμό που θα παρατηρείτο στην Εκκλησία, δεν μπορούσε να προβάλει το προσωπικό του συμφέρον». Το δεύτερο γεγονός αφορούσε την πρόθεση του Χρυσόστομου Β' για αρχιεπισκοπική θητεία πέντε ετών. «Νόμιζε πως διεκδικώντας τον Κύκκου για μια μελλοντική υποψηφιότητα του. Η απάντηση του Κύκκου ήταν κατηγορηματική. «Δεν προβλέπεται, ούτε θεμελιώνεται πουθενά κάτι τέτοιο. Θα μείνεις όσα χρόνια σου δώσει ο Θεός». Νομίζω πως σπάνια συναντάς τέτοιο ήθος».

Ο μητροπολίτης Νικηφόρος επιτέθηκε με σφοδρότητα στους αποτειχιστές ιεράρχες και κληρικούς αλλά και σε όσους προσπαθούν να αλλάξουν τον χαρακτήρα και φυσιογνωμία της Εκκλησίας της Κύπρου.

είχαν διαφωνήσει ανοικτά με τους αρχιεπισκοπικούς από την εποχή που στο πηδάλιο της Εκκλησίας της Κύπρου βρισκόταν ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Β'.

Ο εξάψαλμος

Ο μητροπολίτης Νικηφόρος στην απαντητική ομιλία του κατά την τελετή βράβευσης του αφιέρωσε μεγάλο μέρος σε όσους επιχειρούν να αλλοιώσουν, κατά την έκφρασή του, την παραδοσιακή πνευματική ταυτότητα της Εκκλησίας της Κύπρου. «Σήμερα, όμως, δυστυχώς, επιχειρείται, από ορισμένους κληρικούς και λαϊκούς, η αλλοίωση της παραδοσιακής πνευματικής ταυτότητας της Εκκλησίας της Κύπρου, με την υιοθέτηση και προσπάθεια εισαγωγής ξένων, άγνωστων για την Εκκλησία μας, νοστοριών, πού, τυχόν, επικράτησή τους, θα οδηγήσουν την Κυπριακή Εκκλησία σε μια απομονωτική εσωστρέφεια, απούσα από τα σύγχρονα δρώμενα της εποχής μας». Η συγκεκριμένη αναφορά του Νικηφόρου είχε αποδέκτες πρώτα τον εν αρχία διατελών πρώην Πάφου μητροπολίτη Τυχικό και την ομάδα των κληρικών που τον υποστηρίζουν και μετά τον μητροπολίτη Μόρφου Νεόφυτου, ο οποίος δεν ήταν παρών στη τελετή βράβευσης του Κυκκώτη ιεράρχη. Αναλύοντας τον διαχρονικό χαρακτήρα και φυσιογνωμία της Αποστολικής Εκκλησίας της Κύπρου ο Νικηφόρος αναφέρθηκε στους ιεράρχες εκείνους οι οποίοι είναι αντιθετοί με τον διάλογο με τους Καθολικούς. Ομάδα στην οποία βρίσκονται κοντά οι μητροπολίτες Μόρφου και Λεμεσού καθώς και επίσκοποι στη σφαίρα επιρροής του Αθανάσιου. «Με μια νοστορία, που υποθάλλει τον εκκλησιαστικό σκοταδισμό, αρνούνται και περιφρονούν την οικουμενική διάσταση της Ορθοδοξίας, και, κατ' επέκταση, αρνούνται και κάθε μορφής δι-

Θου!

online
Στεγαστικό Δάνειο
πιο γρήγορα από ποτέ!

- ▶ Αίτηση 24/7 από οπουδήποτε
- ▶ Απάντηση εντός 24 ωρών
- ▶ Μάθε online τη δόση σου και πόσα μπορείς να δανειστείς

Μετρά στο σχέδιο pronom/a

Τράπεζα Κύπρου

Προειδοποίηση:
Η Τράπεζα διατηρεί το δικαίωμα να απορρίψει οποιαδήποτε αίτηση κατά την κρίση της. Υπάρχουν χρεώσεις εάν εξοφλήσετε νωρίτερα το δάνειό σας. Εάν δεν τηρείτε το σχέδιο αποπληρωμής του δανείου σας, μπορεί να χάσετε το σπίτι σας. Σε περίπτωση κυμαινόμενου επιτοκίου το ποσό της δόσης και το συνολικό κόστος χορήγησης μπορεί να αυξηθεί ή να μειωθεί ανάλογα με τη διακύμανση του βασικού επιτοκίου.

Καταστατικός Χάρτης και Μητρόπολη Πάφου

Η επισημοποίηση μετακίνησης του μητροπολίτη Κύκκου αυξάνει τους «αρχιεπισκοπικούς» Ιεράρχες της Συνόδου στους 11. Σύμφωνα με εκκλησιαστικές πηγές οι νέες ισορροπίες εντός της Συνόδου αναμένεται να λειτουργήσουν καταλυτικά στην εκλογή νέου μητροπολίτη Πάφου μια διαδικασία η οποία αναμένεται να εισέλθει σε φάση κινητικότητας μετά την ψήφιση των αλλαγών του Καταστατικού Χάρτη από την Ιερά Σύνοδο. Οι αλλαγές αφορούν την εκλογή μητροπολιτών απευθείας από την Ιερά Σύνοδο και χωρίς τη συμμετοχή των πιστών. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές εάν και εφόσον οι αλλαγές περάσουν από τη Σύνοδο δεν αποκλείεται η αρχιεπισκοπική ομάδα να προωθήσει στον μητροπολιτικό θώκο της Πάφου κάποιον ιεράρχη κοντά στους Κυκκώτες ιεράρχες. Κίνηση που, όπως λέγεται, θα ενισχύσει περισσότερο την προσέγγιση με την ομάδα που βρίσκεται στη σφαίρα επιρροής του Αρχιεπισκόπου.

Εννέα χώρες βελτίωσαν τις ταξιδιωτικές οδηγίες για Κύπρο

Το τελευταίο διάστημα καταγράφεται ουσιαστική βελτιωμένη διαφοροποίηση στον τρόπο με τον οποίο σειρά ευρωπαϊκών χωρών αποτυπώνουν την εικόνα της Κύπρου στις ταξιδιωτικές τους οδηγίες, κάτι, που σύμφωνα με πληροφορίες, είναι το αποτέλεσμα συντονισμένων ενεργειών της Λευκωσίας. Συγκεκριμένα, οι ίδιες πληροφορίες ανέφρασαν ότι από τις 4 Μαρτίου 2026 μέχρι σήμερα, ταξιδιωτικές οδηγίες εννέα χωρών έχουν βελτιωθεί ως προς την Κύπρο, στο πλαίσιο και ενεργών προσπαθειών της Κυπριακής Δημοκρατίας. Πρόκειται για τη Βουλγαρία, τη Γαλλία, τη Δανία, την Ιταλία, την Κροατία, την Ολλανδία, την Ουγγαρία, την Πολωνία και τη Σουηδία.

Σημειώνεται, ωστόσο, πως δεν έχει αλλάξει η ταξιδιωτική οδηγία της Βρετανίας για την Κύπρο, χώρα που αποτελεί βασικό πυλώνα για τον κυπριακό τουρισμό. Η Βρετανία επικαιροποίησε την ταξιδιωτική της οδηγία τον Μάρτιο του 2026. Με βάση την οδηγία, αν και δεν συνιστάται η αποφυγή ταξιδιών, καλούνται οι Βρετανοί πολίτες να είναι ιδιαίτερα προσεκτικοί και να λαμβάνουν λογικές προφυλάξεις. Η σημασία της εξέλιξης με τις αποφάσεις των εννέα προαναφερόμενων χωρών είναι διπλή, πρώτον, αποτυπώνει ότι η πραγματική εικόνα της χώρας αναγνωρίζεται σταδιακά και πιο καθαρά από ξένες κυβερνήσεις και δεύτερον, δείχνει ότι οι διπλωματικοί χειρισμοί της Κυβέρνησης και του Υπουργείου Εξωτερικών είχαν πρακτικό αποτέλεσμα, καθώς οδήγησαν σε πιο ισορροπημένες, ακριβείς και αναλογικές διατυπώσεις. «Η βασική διαφοροποίηση είναι σαφής: υιοθετούνται πιο στοχευμένες αναφορές, που διαχωρίζουν την Κυπριακή Δημοκρατία από ευρύτερες περιφερει-

Δεν έχει αλλάξει η ταξιδιωτική οδηγία της Βρετανίας για την Κύπρο.

ακές εξελίξεις και αποτυπώνουν με μεγαλύτερη ακρίβεια την κατάσταση επί του εδάφους» σημείωσαν οι ίδιες πηγές. Ενδεικτικά, η Γαλλία διέγραψε σύσταση προς τους πολίτες της να αποφεύγουν, εκτός από απολύτως αναγκαίες περιπτώσεις, τις περιοχές των Βρετανικών Βάσεων σε Ακρωτήρι και Δεκέλεια. Η Σουηδία αφαιρέσει αναφορές περί διαταραχών στην εναέρια κυκλοφορία στα αεροδρόμια Λάρνακας και Πάφου. Αντίστοιχα, η Ολλανδία αντικατέστησε τη διατύπωση περί «σημαντικών κινδύνων ασφαλείας» με αναφορά σε «συγκεκριμένους κινδύνους», μια αλλαγή

που έχει ιδιαίτερη σημασία, γιατί περιρίζει την εντύπωση γενικευμένης επικινδυνότητας για τη χώρα. Η Πολωνία πρόσθεσε ρητά ότι «η συνολική κατάσταση στην Κύπρο είναι σταθερή» και αφαιρέσει αναφορά ότι οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή ενδέχεται να συνιστούν απειλή και για την Κύπρο. Σημαντική είναι και η αναθεώρηση από τη Βουλγαρία, η οποία μείωσε το επίπεδο ταξιδιωτικής οδηγίας από το επίπεδο 3, που αφορούσε αποφυγή μη αναγκαιών ταξιδιών, στο επίπεδο 2, που καλεί απλώς σε προσοχή και ενήμερωση. Ακόμη πιο καθαρή είναι η περίπτωση της Πολωνίας, η οποία διακρίνει την Κυπριακή Δημοκρατία από τις κατεχόμενες περιοχές και τις περιοχές πλίστιον των Βρετανικών Βάσεων, κατατάσσοντας την Κύπρο στο επίπεδο 1, δηλαδή στη σύσταση για συνήθη προσοχή. Η Ιταλία, επίσης, τροποποίησε τη

διατύπωση για πιθανές αλλαγές στον εναέριο χώρο και στις πτήσεις, αφαιρώντας πιο επιβαρυνμένη αναφορά στην αστάθεια της περιοχής, ενώ διέγραψε και τη σύσταση αποφυγής ταξιδιών σε περιοχές πλίστιον των Βρετανικών Βάσεων. Η Δανία διέγραψε παράγραφο που συνέδεε την κατάσταση στην Κύπρο με επίθεση σε βρετανική αεροπορική βάση και πιθανές επιπτώσεις στην εναέρια κυκλοφορία. «Το συμπέρασμα είναι σαφές. Η Κυπριακή Δημοκρατία δεν έμεινε παθητικός παρατηρητής απέναντι σε διατυπώσεις, που δεν αντικατοπτρίζουν την πραγματική κατάσταση στην χώρα μας. Μέσα από συντονισμένες διπλωματικές ενέργειες, τεκμηριωμένη ενημέρωση και συνεχή επαφή με ξένες κυβερνήσεις, η Λευκωσία πέτυχε να αποτυπωθεί πιο σωστά η πραγματικότητα», κατέληξαν οι ίδιες πηγές.

Θετική εξέλιξη μετά από συντονισμένες ενέργειες της Λευκωσίας.

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

Η ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής, του άρθρου 42 παρ. 7 της Συνθήκης της Λισσαβόνας, αναμένεται σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ» να παραπεμφθεί στην Επιτροπή Πολιτικής και Ασφάλειας της Ε.Ε., την προσεχή Δευτέρα 4 Μαΐου, με τη βασική ωστόσο εικόνα να κινείται σε «ρηκά νερά», αναφορικά με την ουσιαστική παροχή στρατιωτικής/αμυντικής συνδρομής, όταν ένα κράτος-μέλος δέχεται επίθεση. Στο πλαίσιο της Επιτροπής Πολιτικής και Ασφάλειας, αναμένεται να αξιολογηθούν τρία σενάρια «ασκήσεων προσομοίωσης», ένα εκ των οποίων θα καλύπτει και την περίπτωση επίθεσης σε κράτος-μέλος της Ε.Ε. που δεν ανήκει στο ΝΑΤΟ, κατηγορία στην οποία εμπίπτει και η Κύπρος. Ωστόσο, το σενάριο αυτό θα αποκτήσει νόημα και υπόσταση, εάν δίνει απάντηση στην περίπτωση εκδήλωσης επίθεσης μιας νατοϊκής χώρας, όπως είναι η Τουρκία, εναντίον ενός κράτους-μέλους της Ε.Ε., όπως είναι η Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία δεν ανήκει στη Συμμαχία. Το ερώτημα σε μια τέτοια πε-

Ένα ερώτημα που τίθεται αφορά το σενάριο επίθεσης μιας νατοϊκής χώρας όπως η Τουρκία σε χώρα κράτος-μέλος της Ε.Ε., όπως η Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία δεν ανήκει στη Συμμαχία. Σε μια τέτοια περίπτωση, τι θα πράξουν τα 23 κράτη της Ε.Ε. που έχουν παράλληλα και την ιδιότητα του μέλους του ΝΑΤΟ;

ρίπτωση, είναι τι θα πράξουν τα 23 κράτη της Ε.Ε. που έχουν παράλληλα και την ιδιότητα του μέλους του ΝΑΤΟ;

Η ίδια η Συνθήκη της Ε.Ε. καθιστά σαφές ότι για τους «23» το θεμέλιο της άμυνας τους εξακολουθεί να είναι το ΝΑΤΟ, υπερκαλύπτοντας προφανώς τη ρήτρα 42 παρ. 7. Στις Βρυξέλλες πάντως αν και αναγνωρίζουν την πρωτοκαθεδρία του ΝΑΤΟ, εντούτοις αποφεύγουν να αγγίξουν ένα υποθετικό σενάριο επίθεσης της Τουρκίας κατά της Κύπρου, δεδομένης της δυσκολίας της εν λόγω εξίσωσης.

Την ίδια ώρα, σε ανώτατο πολιτικό επίπεδο, η Ε.Ε. διαμπνύει προς το ΝΑΤΟ, με καθοδικαστικό τόνο, ότι η ανακίνηση της ευρωπαϊκής ρήτρας αμοιβαίας συνδρομής και τα τρία σενάρια ασκήσεων προσομοίωσης, δεν έχουν ως στόχο να υπονομεύσουν την πρωτοκαθεδρία της Συμμαχίας έναντι του άρθρου 42 παρ. 7, που όπως ορίζεται από την ίδια τη Συνθήκη της Ε.Ε., πρέπει να είναι «συνεπείς» προς τις δράσεις της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας. «Η ευρωπαϊκή ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής, αποτελεί στην πραγματικότητα ουρά των δράσεων και δεν θέλουν να διαταραχθούν οι ισορροπίες εντός της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας,

πέμποντας και στην ίδια τη Συνθήκη της Ε.Ε. και σημειώνοντας με έμφαση ότι «καμίνος δεν θέλει να διαταραχθεί η σχέση μεταξύ της Ε.Ε. και της Συμμαχίας».

Αλλωστε, πριν από το άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που έγινε στην Κύπρο, η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν παρείχε διαβεβαιώσεις προς τον γ.γ. του ΝΑΤΟ Μαρκ Ρούτε ότι η ανακίνηση της ευρωπαϊκής ρήτρας αμοιβαίας συνδρομής, δεν αποτελεί υπονόμηση του κυρίαρχου ρόλου του ΝΑΤΟ. Θέση με την οποία συγκλίνει αρκετά μεγάλος αριθμός κρατών-μελών, τα οποία, εμφανίζονται επιφυλακτικά και δεν θέλουν να διαταραχθούν οι ισορροπίες εντός της Βορειοατλαντικής Συμμαχίας,

σε μια ιδιαίτερα ευαίσθητη περίοδο κατά την οποία ο Ντόναλντ Τραμπ αφήνει να διαρρεύσουν σκέψεις της Ουάσιγκτον για αποκλεισμό της Ισπανίας από το ΝΑΤΟ. Μια από τις πολλές αυτές χώρες είναι και η Λιθουανία, η οποία τοποθετήθηκε δημοσίως δια του προέδρου της χώρας Γκιτάντας Νάουσέντα, που διαμήνυσε ότι «για μας, είναι απολύτως κρίσιμο το Άρθρο 5 (σ.σ. ΝΑΤΟ) να παραμείνει το κλειδί της συλλογικής μας άμυνας και ασφάλειας», καθιστώντας σαφές ότι η ευρωπαϊκή ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής βρισκείται σε δεύτερη μοίρα.

Υποστηρικτικός προς την προσπάθεια της Λευκωσίας να θέσει στο τραπέζι της

Ε.Ε. τη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής, εμφανίστηκε ο πρωθυπουργός της Ελλάδας Κυριάκος Μητσοτάκης. Ο κ. Μητσοτάκης στήριξε το αίτημα Χριστοδουλίδη, σημειώνοντας ότι και η Αθήνα θα θέσει τη ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής στο πλαίσιο της άσκησης της δικής της Προεδρίας του Συμβουλίου Ε.Ε. Κάτι που αποτελεί μεν θετική εξέλιξη, αλλά παραπέμπει σε συνέχιση των συζητήσεων επί του θέματος αυτού και το δεύτερο εξάμηνο 2027 (όταν η Ελλάδα θα ασκεί την Προεδρία του Συμβουλίου). Επιβεβαιώνοντας ότι «η βαλίτσα θα πάει μακριά» και ότι ουσιαστικές αποφάσεις που θα εξυπηρετούν τη Λευκωσία, δεν αναμένονται, ή έστω δεν αναμένονται σύντομα.

Μη μου το ΝΑΤΟ τάραιτε

Η Ε.Ε. διαβεβαιώνει τη Συμμαχία ότι η ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής που ζητάει η Λευκωσία θα έχει επικουρικό ρόλο

«Η ευρωπαϊκή ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής, αποτελεί στην πραγματικότητα ουρά των δράσεων του ΝΑΤΟ, το οποίο έχει τον πρώτο λόγο, ανέφερε κοινοτική πηγή στην «Κ».

Ο πίκης στο ορθό ύψος

Το θέμα προσέλαβε διαστάσεις συνεπεία και των δηλώσεων του προέδρου Χριστοδουλίδη, αν και σύμφωνα με το Politico, η ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής δεν συζητήθηκε ουσιαστικά στο άτυπο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Κύπρου. Όπως αναφέρει το Politico, το θέμα νγήθη στο πλαίσιο μιας γενικότερης τοποθέτησης του προέδρου Χριστοδουλίδη, αλλά κανείς δεν πήρε το ριμπάουντ, ενώ η Ύπατη Εκπρόσωπος Κάγια Κάλας αρκέστηκε απλώς να δηλώσει ότι το ζήτημα θα συζητηθεί.

Αμέσως μετά το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, επίσημος της Ε.Ε., επεδίωξε μέσω διαρροών να θέσει τον πήχη στο ορθό του ύψος. Ανέφερε σε αρκετά ευρωπαϊκά ΜΜΕ, ότι «το ΝΑΤΟ παραμένει το θεμέλιο της συλλογικής άμυνας, αλλά η Ε.Ε. διαθέτει εργαλεία που λειτουργούν συμπληρωματικά προς το ΝΑΤΟ, όπως κυρώσεις, οικονομική ενίσχυση και ανθρωπιστική βοήθεια, τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μια κατάσταση βάσει του Άρθρου 42 παρ. 7». Με άλλα λόγια, αυτό που λέει ο επίσημος της Ε.Ε., είναι ότι το άρθρο 42 παρ. 7, αν και δεσμεύει νομικά τα κράτη-μέλη να συνδράμουν μια χώρα της Ε.Ε. που δέχεται επίθεση, η εν λόγω συνδρομή δεν είναι απαραίτητο να είναι στρατιωτική/αμυντική. Θα μπορούσαν να συνδράμουν οικονομικά ή με παροχή ανθρωπιστικής βοήθειας, κάτι βεβαίως που δεν εξυπηρετεί την Κύπρο που προσδοκά, μέσα από την εν λόγω ρήτρα, να καλύψει το αμυντικό κενό που δημιουργείται από το γεγονός ότι δεν συμμετέχει στο ΝΑΤΟ.

3 σενάρια προσομοίωσης

Σύμφωνα με την Ύπατη Εκπρόσωπο της Ε.Ε., Κάγια Κάλας, στο πλαίσιο της άσκησης προσομοίωσης θα αξιολογηθούν τρία διαφορετικά σενάρια: «Το πρώτο είναι μια επίθεση σε μια χώρα της Ε.Ε. που δεν είναι σύμμαχος του ΝΑΤΟ, όπως η Κύπρος, η Αυστρία, η Ιρλανδία και η Μάλτα (σ.σ. οι τρεις τελευταίες αυτοεξαρτήθηκαν). Το δεύτερο σενάριο είναι μια επίθεση σε μια χώρα που είναι μέλος τόσο της Ε.Ε. όσο και του ΝΑΤΟ, για να διαφανεί πώς το άρθρο 42 παρ. 7 (σ.σ. της Ε.Ε.) και το άρθρο 5 (σ.σ. του ΝΑΤΟ) θα αλληλεπιδρούσαν μεταξύ τους. Και το τρίτο σενάριο είναι μια επίθεση σε μια χώρα που πέφτει κάτω από το όριο του ΝΑΤΟ, λόγω της υβριδικής της φύσης», εννοώντας προφανώς τις περιπτώσεις κυβερνοεπιθέσεων ή κακόβουλων ζημιών, χωρίς στρατιωτική επίθεση.

Αυτό που σύμφωνα με την Κάγια Κάλας θα τεθεί στο μικροσκόπιο, είναι «πώς λειτουργούμε σε αυτά τα τρία σενάρια». Υποστήριξε ότι οι συνθήκες είναι αρκετά γενικές και ότι το άρθρο 42 παρ. 7 πρέπει να καταστεί «λειτουργικό» χαρτογραφώντας τα έσομους κάνει, «ποιος κάνει τι, σε ποια περίπτωση, και πώς εργαζόμαστε όλοι μαζί», κατέληξε η Ύπατη Εκπρόσωπος της Ε.Ε.

Πρωτιά για τα υβριδικά αυτοκίνητα το 1ο τρίμηνο του 2026

Αύξηση 12,9% στις εγγραφές οχημάτων – Ποιες μάρκες κυριάρχησαν ανά κατηγορία

Της ΑΝΝΑΣ ΠΟΛΥΒΙΟΥ

Ανοδικά κινήθηκε η αγορά αυτοκινήτου στην Κύπρο κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026, με τις εγγραφές μηχανοκίνητων οχημάτων να καταγράφουν σημαντική αύξηση και να επιβεβαιώνουν τη δυναμική πορεία του κλάδου. Την ίδια ώρα, τα στοιχεία καταδεικνύουν σαφή μετάπτωση των καταναλωτικών προτιμήσεων προς πιο σύγχρονες και περιβαλλοντικά φιλικές τεχνολογίες, με τα υβριδικά οχήματα να κυριαρχούν πλέον στην αγορά. Η εξέλιξη αυτή αντανακλά τόσο τις ευρωπαϊκές κατευθύνσεις για μείωση των εκπομπών ρύπων όσο και παράγοντες όπως το υψηλό κόστος καυσίμων και η αναζήτηση πιο αποδοτικών λύσεων μετακίνησης.

Άνοδος εγγραφών

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας Κύπρου, οι συνολικές εγγραφές μηχανοκίνητων οχημάτων για την περίοδο

Σημαντική αύξηση 12,9% στις εγγραφές οχημάτων καταγράφηκε το πρώτο τρίμηνο του 2026 στην Κύπρο, με τα υβριδικά να αναδεικνύονται κυρίαρχη κατηγορία, φτάνοντας το 50,3% των επιβατηγών αυτοκινήτων πωλούμενων.

Στην κορυφή των μαρκών η Toyota με 2.302 εγγραφές, ενώ ακολουθούν Mazda και Nissan.

Ιανουαρίου – Μαρτίου 2026 ανήλθαν στις 13.837, σε σύγκριση με 12.256 την αντίστοιχη περίοδο του 2025, καταγράφοντας αύξηση 12,9%.

Η άνοδος αυτή αντικατοπτρίζει τόσο την ενίσχυση της καταναλωτικής ζήτησης όσο και τη σταδιακή ανανέωση της γκάμας οχημάτων, σε ένα περιβάλλον όπου οι τεχνολογικές εξελίξεις και οι περιβαλλοντικές πολιτικές επηρεάζουν ολόενα και περισσότερο τις επιλογές των αγοραστών.

Σημαντικό ρόλο στη συνολική εικόνα της αγοράς έχουν τα επιβατηγά αυτοκίνητα σαλούν, τα οποία εξακολουθούν να αποτελούν τη συντριπτική πλειονότητα των εγγραφών. Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026, οι εγγραφές τους ανήλθαν στις 10.627, σε σύγκριση με 9.585 την αντίστοιχη περίοδο του 2025, σημειώνοντας αύξηση 10,9%.

Αξιοσημείωτο είναι ότι η κυπριακή αγορά εξακολουθεί να στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στα μεταχειρισμένα οχήματα, τα οποία αντιπροσωπεύουν περίπου τα δύο τρίτα των συνολικών εγγραφών επιβατη-

γών. Συγκεκριμένα, από το σύνολο των επιβατηγών αυτοκινήτων σαλούν, 7.012 ή 66,0% ήταν μεταχειρισμένα και 3.615 ή 34,0% ήταν καινούργια, ενώ τα αυτοκίνητα ενοικίασης παρουσίασαν μείωση, καθώς από 1.027 πέρσι έφτασαν τα 822 φέτος. Το γεγονός αυτό πιθανόν να οφείλεται κυρίως στο υψηλό κόστος αγοράς νέων αυτοκινήτων, αλλά και στη συνεχιζόμενη εισαγωγή μεταχειρισμένων από άλλες χώρες.

Όσον αφορά στα υπόλοιπα οχήματα, οι εγγραφές των λεωφορείων αυξήθηκαν στις 64 την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2026, από 38 την ίδια περίοδο του 2025. Επιπλέον, οι εγγραφές των οχημάτων μεταφοράς φορτίου αυξήθηκαν στις 1.731, σε σύγκριση με 1.448 την αντίστοιχη περσινή περίοδο, σημειώνοντας αύξηση 19,5%. Συγκεκριμένα, τα βαριά φορτηγά αυξήθηκαν κατά 55,3% στα 233, τα οχήματα ενοικίασης κατά 43,1% στα 73, οι ελαφύστερες δρόμου (ρυμουλκά) κατά 34,1% στους 59 και τα ελαφρά φορτηγά κατά 13,5% στα 1.366.

Στροφή προς τα υβριδικά

Ένα από τα πιο χαρακτηριστικά στοιχεία της φετινής χρονιάς είναι η σαφής στροφή προς τα υβριδικά οχήματα, τα οποία αποτελούν πλέον την κυρίαρχη επιλογή των καταναλωτών. Συγκεκριμένα, τα υβριδικά κατέχουν μερίδιο άνω του 50% στις εγγραφές επιβατηγών αυτοκινήτων σαλούν, αφήνοντας πίσω τα βενζινοκίνητα και διευρύνοντας σημαντικά τη διαφορά από τα πετρελαιοκίνητα, τα οποία συνεχίζουν την καθοδική τους πορεία.

Αναλυτικότερα, τα υβριδικά αυτοκίνητα σημείωσαν σημαντική αύξηση κατά το πρώτο τρίμηνο του 2026, καταγράφοντας μερίδιο 50,3% έναντι 42,9% την αντίστοιχη περσινή περίοδο, φτάνοντας φέτος τις 5.448 εγγραφές. Η άνοδος αυτή επιβεβαιώνει τη σταθερά αυξητική τάση της συγκεκριμένης κατηγορίας, η οποία κερδίζει συνεχώς έδαφος στην αγορά.

Αντιθέτως, τα βενζινοκίνητα αυτοκίνητα, αν και εξακολουθούν να διατηρούν σημαντικό μερίδιο, παρουσιάζουν πτω-

κή τάση, με τις εγγραφές τους την περίοδο Ιανουαρίου – Μαρτίου 2026 να φτάνουν το 36,0%, από 43,2% την αντίστοιχη περίοδο του 2025.

Υποχώρηση καταγράφεται και στα πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητα, τα οποία συνεχίζουν την πτωτική τους πορεία. Συγκεκριμένα, το μερίδιο των εγγραφών περιορίστηκε σε 8,8% το πρώτο τρίμηνο του 2026, από 9,0% την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

Τα αμιγώς ηλεκτρικά αυτοκίνητα εξακολουθούν να κινούνται σε χαμηλότερα επίπεδα, χωρίς ωστόσο να παρουσιάζουν αύξηση ή μείωση, με το μερίδιό τους να παρέμεινε στο ίδιο επίπεδο, στο 4,9%.

Οι μάρκες που κυριάρχησαν

Τα στοιχεία των εγγραφών ανά μάρκα αποκαλύπτουν μπορούμε να πούμε έναν «ανταγωνισμό», με ορισμένες εταιρείες να καταφέρνουν να ξεχωρίζουν ωστόσο από τις υπόλοιπες.

Στην κορυφή της συνολικής κατάταξης

για το πρώτο τρίμηνο του 2026 βρίσκεται η Toyota με 2.302 εγγραφές, κυρίως χάρη στην ισχυρή παρουσία της στα υβριδικά μοντέλα. Ακολουθεί η Mazda με 1.277 εγγραφές και η Nissan με 1.003, ενώ την πρώτη πεντάδα συμπληρώνουν οι BMW με 712 και Mercedes με 618 εγγραφές.

Στις επόμενες θέσεις βρίσκονται οι Kia (424), Honda (418), Volkswagen (338), Audi (227) και Hyundai (226), διαμορφώνοντας τα δεκάδα των πιο δημοφιλών μαρκών στην Κύπρο για το πρώτο τρίμηνο του έτους.

Στα υβριδικά

Στα υβριδικά οχήματα, η Toyota κυριάρχει με αρκετά μεγάλη διαφορά, καταγράφοντας 1.966 εγγραφές, αριθμός που υπερβαίνει κατά πολύ κάθε άλλη μάρκα. Ακολουθεί η Nissan με 606 εγγραφές, ενώ ισχυρή παρουσία έχουν επίσης οι Mercedes (247), BMW (223) και Honda (221). Στη δεκάδα περιλαμβάνονται ακόμη οι Mazda (167), Lexus (164), Volvo (164), Hyundai (140) και Renault (118).

Στα βενζινοκίνητα

Στην κατηγορία των βενζινοκίνητων οχημάτων, η Mazda καταλαμβάνει την πρώτη θέση με 1.029 εγγραφές, καταγράφοντας σημαντική διαφορά από τις υπόλοιπες μάρκες. Η Nissan ακολουθεί με 371 εγγραφές, ενώ υψηλές επιδόσεις παρουσιάζουν επίσης οι Kia (282), Toyota (273), BMW (231), ενώ ακολουθούν ακόμη οι Volkswagen (230) και Honda (191).

Πετρελαιοκίνητα - Ηλεκτρικά

Στα πετρελαιοκίνητα οχήματα, η Mercedes καταγράφει την υψηλότερη επίδοση με 271 εγγραφές, ενώ ακολουθούν οι BMW (226), Mazda (80), Toyota (58) και Land Rover (56). Στην αγορά των ηλεκτρικών οχημάτων, με διαφορά ξεχωρίζει η BYD με 138 εγγραφές, καταλαμβάνοντας την πρώτη θέση. Ακολουθούν οι Kia (61), BMW (32) και Mercedes (30), ενώ παρουσία έχουν και εταιρείες όπως η Hyundai (26), η Renault (24) και η Nissan (21). Η Tesla, αν και με μικρότερο αριθμό εγγραφών (20), διατηρεί τη δυναμική της ως brand υψηλής τεχνολογίας. Η εικόνα αυτή καταδεικνύει ότι η αγορά ηλεκτρικών βρίσκεται ακόμη σε πρώιμο στάδιο, αλλά με αυξανόμενο ανταγωνισμό και διέγερση των επιλογών.

Στο προσκήνιο πολιτική βία και ασφάλεια

Ο Ντόναλντ Τραμπ ισχυρίζεται ότι δεν ανησυχούσε, ενώ οι απόπειρες εναντίον του τον είχαν ευνοήσει δημοσκοπικά

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΚΑΦΙΔΑ

Τουλάχιστον τρεις επιθέσεις μέσα σε λιγότερο από δύο χρόνια, αλλά ο Τραμπ «δεν ανησυχούσε» ή, τουλάχιστον, έτσι ισχυρίζεται – και μάλλον έχει λόγους για αυτό. Ο,τι δεν σε σκοτώνει σε κάνει πιο δυνατό, λένε, πράγμα το οποίο δείχνει να επιβεβαιώνεται στην περίπτωση του Αμερικανού προέδρου – πολιτικά μιλώντας.

Ο Ντόναλντ Τραμπ βγήκε όντως πολιτικά ενδυναμωμένος μέσα από τις δικαστικές περιπέτειες με τις οποίες βρέθηκε αντιμέτωπος επί προεδρίας Τζο Μπάιντεν.

Πριν από περίπου μία τριετία, ο νυν πρόεδρος των ΗΠΑ κατηγορούνταν για τα χρέη που είχε δώσει στη Στόρμι Ντάνιελς, τις κούτες με τα απόρρητα κρατικά έγγραφα που βρέθηκαν στην έπαυλή του στη Φλόριντα, την εισβολή των οπαδών του στο Καπιτώλιο και τις απόπειρες παραποίν-

Ερωτήματα για την αποτελεσματικότητα των πρωτοκόλλων φύλαξης του προέδρου των ΗΠΑ και κυβερνητικών αξιωματούχων.

σps του εκλογικού αποτελέσματος του 2020. Παράλληλα, καλείτο να καταβάλει πρόστιμα ως ένοχος σε υποθέσεις απάτης (New York vs Τραμπ) και δυσφήμισης (βλ. Τζιν Κάρολ).

Εν έτει 2026 πια, ο Ντόναλντ Τραμπ παρουσιάζεται να έχει αφήσει πίσω όλες εκείνες τις περιπέτειες.

«Σώθηκαν για κάποιο λόγο»

«Μόλις πριν από λίγους μήνες, σε ένα όμορφο χωράφι στην Πενσιλβάνια, η σφαίρα ενός δολοφόνου μου έσκισε το αυτί. Τότε ένιωθα, και τώρα το πιστεύω ακόμη περισσότερο, ότι η ζωή μου σώθηκε για κάποιο λόγο. Σώθηκαν από τον Θεό για να κάνουν την Αμερική μεγάλη ξανά», θα δήλωνε ο ίδιος, ως 47ος πρόεδρος των ΗΠΑ πια, κατά την ορκωμοσία του στον Λευκό Οίκο στις 20 Ιανουαρίου 2025.

Πράγματι, μόλις λίγους μήνες πριν, στις 13 Ιουλίου 2024, είχε δεχθεί επίθεση κατά τη διάρκεια προεκλογικής ομιλίας του στην πόλη Μπάτλερ στην Πενσιλβάνια.

Ενας 20χρονος Αμερικανός ονόματι Τόμας Κρούκς είχε ανοίξει πυρ

εναντίον του με ένα ημιαυτόματο AR-15 τραυματίζοντάς τον στο αυτί, προτού εξουδετερωθεί από ελεύθερους σκοπευτές.

Εκείνη η απόπειρα δολοφονίας έμελλε να αποδειχθεί κομβική για την πορεία των εξελίξεων, καθώς ανέβασε τον Τραμπ στις δημοσκοπήσεις πριν από τις προεδρικές του 2024 και έφερε στο πλευρό του υποστηρικτές με παχιά πορτοφύλια. Ο Έλον Μασκ, για παράδειγμα, θα άρχιζε να κάνει επισήμως προεκλογική εκστρατεία υπέρ του Τραμπ έπειτα από εκείνη την επίθεση.

Εν συνεχεία, τον Σεπτέμβριο

του 2024, και ενώ ο Τραμπ έπαιζε γκολφ στη Φλόριντα μαζί με τον (πλέον γνωστό διεθνώς ως απεσταλμένο του Λευκού Οίκου σε Ιράν, Ισραήλ, Ουκρανία, Ρωσία) Στιβ Γουίτκοφ, ακούστηκαν ξανά πυροβολισμοί.

Αυτή τη φορά ο Τραμπ δεν τραυματίστηκε. Το περιστατικό πάντως καταγράφη ως απόπειρα δολοφονίας του. Ενας 58χρονος Αμερικανός ονόματι Ράιαν Γουέσλι Ράουθ τον σημάδεψε με όπλο όταν έγινε αντιληπτός από μέλη της ομάδας ασφαλείας, τα οποία άνοιξαν πυρ εναντίον του. Ο Ράουθ

ετράπη σε φυγή, αλλά αργότερα

συνελήφθη και πλέον βρίσκεται στη φυλακή.

Ξύπνησαν μνήμες

Οι μνήμες αυτών των επιθέσεων ξύπνησαν εκ νέου το βράδυ του περασμένου Σαββάτου (ξημερώματα Κυριακής ώρα Ελλάδος) όταν ένας άνδρας επικείμενος να εισβάλει οπλισμένος στον χώρο όπου πραγματοποιείται, παρουσία των Ντόναλντ Τραμπ και Τζέι Ντι Βανς, το δείπνο των ανταποκριτών του Λευκού Οίκου, σε κεντρικό ξενοδοχείο στην Ουάσινγκτον.

Ο 31χρονος Κόουλ Τόμας Αλεν από την Καλιφόρνια προσπάθη-

σε να εισβάλει στον χώρο του Washington Hilton, όπου διεξαγόταν η δεξίωση, «οπλισμένος με κυνηγετικό όπλο, πιστόλι και πολλά μαχαίρια», όπως ανέφεραν εκ των υστέρων οι Αρχές.

Βίντεο που είδαν το φως της δημοσιότητας τον παρουσιάζουν να επιχειρεί να διασχίσει ένα από τα σημεία ελέγχου τρέχοντας, ενώ ακούγονται φωνές κι έπειτα πυροβολισμοί. «Κατά τη διάρκεια του περιστατικού, έπεσαν πέντε έως οκτώ πυροβολισμοί», χωρίς όμως να χάσει τη ζωή τους κανείς.

Ο δράστης, ο οποίος είχε κλείσει δωμάτιο στο ίδιο ξενοδοχείο μία ή

δύο ημέρες νωρίτερα προκειμένου να μπορέσει να προσεγγίσει πιο εύκολα το σημείο της δεξίωσης, ακινητοποιήθηκε επιτόπου αφού πρόλαβε να διανύσει μια απόσταση περίπου 18 μέτρων. Χθες οδηγήθηκε ενώπιον της Δικαιοσύνης, όπου του απαγγέθηκαν κατηγορίες για απόπειρα δολοφονίας του Αμερικανού προέδρου, επίθεση σε ομοσπονδιακούς αξιωματούχους, οπλοχρησία κατά τη διάρκεια βίαιου εγκλήματος κ.ά.

Το μανιφέστο

Σύμφωνα με όσα αναφέρει στο μανιφέστο που φέρεται να έστειλε ο ίδιος σε συγγενείς του λίγα λεπτά πριν από την επίθεση, ο δράστης ήθελε να σκοτώσει «αξιωματικούς της διοίκησης (σ.σ. κυβερνήσις)» ξεκινώντας από τους πιο υψηλά ιστάμενους, από τους οποίους όμως εξαιρούσε τον διευθυντή του FBI Κας Πατέλ.

Ο 31χρονος, που είναι πτυχιού-

Στον δράστη απαγγέθηκαν κατηγορίες για απόπειρα δολοφονίας του Αμερικανού προέδρου, επίθεση σε αξιωματούχους κ.ά.

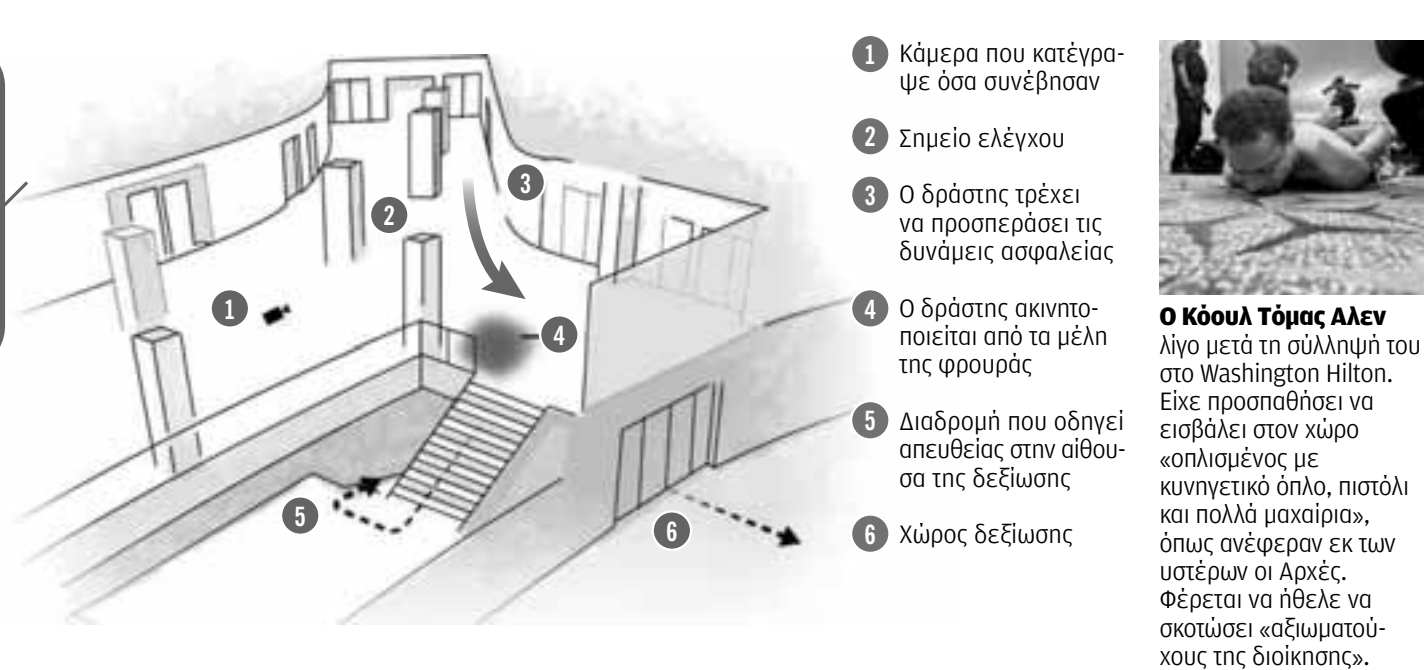
χος μηχανολογίας με μεταπτυχιακό στην πληροφορική, δεν αναφέρεται στο μανιφέστο τον ονομαστικά τον ίδιο τον Τραμπ. Χρησιμοποιεί, όμως, τη φράση: «Είμαι πολιτίν των ΗΠΑ. Όσα κάνουν αυτοί που εκπροσωπούν αντικατοπτρίζονται σε μένα. [...] Πλέον δεν είμαι διατεθειμένος να επιτρέψω σε έναν παιδόφιλο, βιαστή και προδοτή να λερώνει τα χέρια μου με τα εγκλήματά του». Σύμφωνα μάλιστα με αμερικανικά δημοσιεύματα, ο δράστης αυτοαποκαλείται «φιλικός δολοφόνος ομοσπονδιακών».

«Δεν ανησυχούσα. Καταλαβαίνω τη ζωή. Ζούμε σε έναν τρελό κόσμο», δήλωσε εκ των υστέρων ο ίδιος ο Τραμπ, μιλώντας στο δίκτυο CBS News. Από επικριτική σκοπιά, ο 79χρονος πρόεδρος μπορεί να θεωρεί ότι θα βγει (ξανά) ωφελημένος. Στον αντίποδα, ωστόσο, πολλοί στις ΗΠΑ όντως ανησυχούν για κυρίως δύο πράγματα: αφενός την αποτελεσματικότητα των πρωτοκόλλων ασφαλείας, που αμφισβητούνται, και αφετέρου τα επίπεδα της «πολιτικής» βίας κατά αξιωματούχων, που οξύνονται.

Κενά ασφαλείας στην «αυλή» του Τραμπ

Η απόπειρα στο δείπνο των ανταποκριτών στο Hilton

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τσουνάμι θεωριών συνωμοσίας, τοξικότητας και οξυνόμενου δικασμού

Ο Ντόναλντ Τραμπ έχτισε μια ολόκληρη πολιτική καριέρα στις ΗΠΑ εξαπολύοντας πυρά ενάντια στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και στους δημοσιογράφους. Το δείπνο των ανταποκριτών του Λευκού Οίκου αποτελεί μια παράδοση που μετράει σχεδόν έναν αιώνα ζωής. Ωστόσο, ο Τραμπ δεν είχε, μέχρι πρότινος, ποτέ πάρει μέρος σε αυτήν την εκδήλωση με την ιδιότητα του προέδρου.

Η πρώτη φορά που το έκανε ήταν το περασμένο Σάββατο και αυτή η πρώτη προεδρική παρουσία του εκεί έμελλε να αποδειχθεί επεισοδιακή. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, αυτή δεν ήταν η πρώτη φορά που το ξενοδοχείο Washington Hilton, όπου πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη εκδήλωση το περασμένο Σάββατοκύριακο, «ζει» μια απόπειρα δολοφονίας ενός Αμερικανού προέδρου.

Κατά του Ρέιγκαν

Ήταν 30 Μαρτίου 1981, όταν ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Ρόναλντ Ρέιγκαν τραυματίστηκε σοβαρά (στη μασχάλη, στα πλευρά, στον πνεύμονα) κατά τη διάρκεια ένοπλης επίθεσης. Ο Ρέιγκαν είχε μόλις εκφωνήσει ομιλία στο Washington Hilton από το οποίο είχε εξέλθει όταν δέχθηκε τα πυρά ενός 26χρονου Αμερικανού ονόματι Τζον Χίνκλεϊ Τζούνιορ. Ο Χίνκλεϊ δεν είχε επιτεθεί στον πρόεδρο επειδή απέρριπτε την πολιτική του, αλλά επειδή θεωρούσε ότι έτσι θα εντυπωσιαζε την ηθοποιό Τζόντι Φόστερ, με την οποία είχε αναπτύξει ερωτική σχέση.

Περίπου 45 χρόνια μετά, οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται πια αντιμέτωπες με εντεινόμενα κύματα πολιτικής βίας, θεωρίες συνωμοσίας, τοξικότητα και ένα κλίμα ανησυχητικά οξυνόμενου

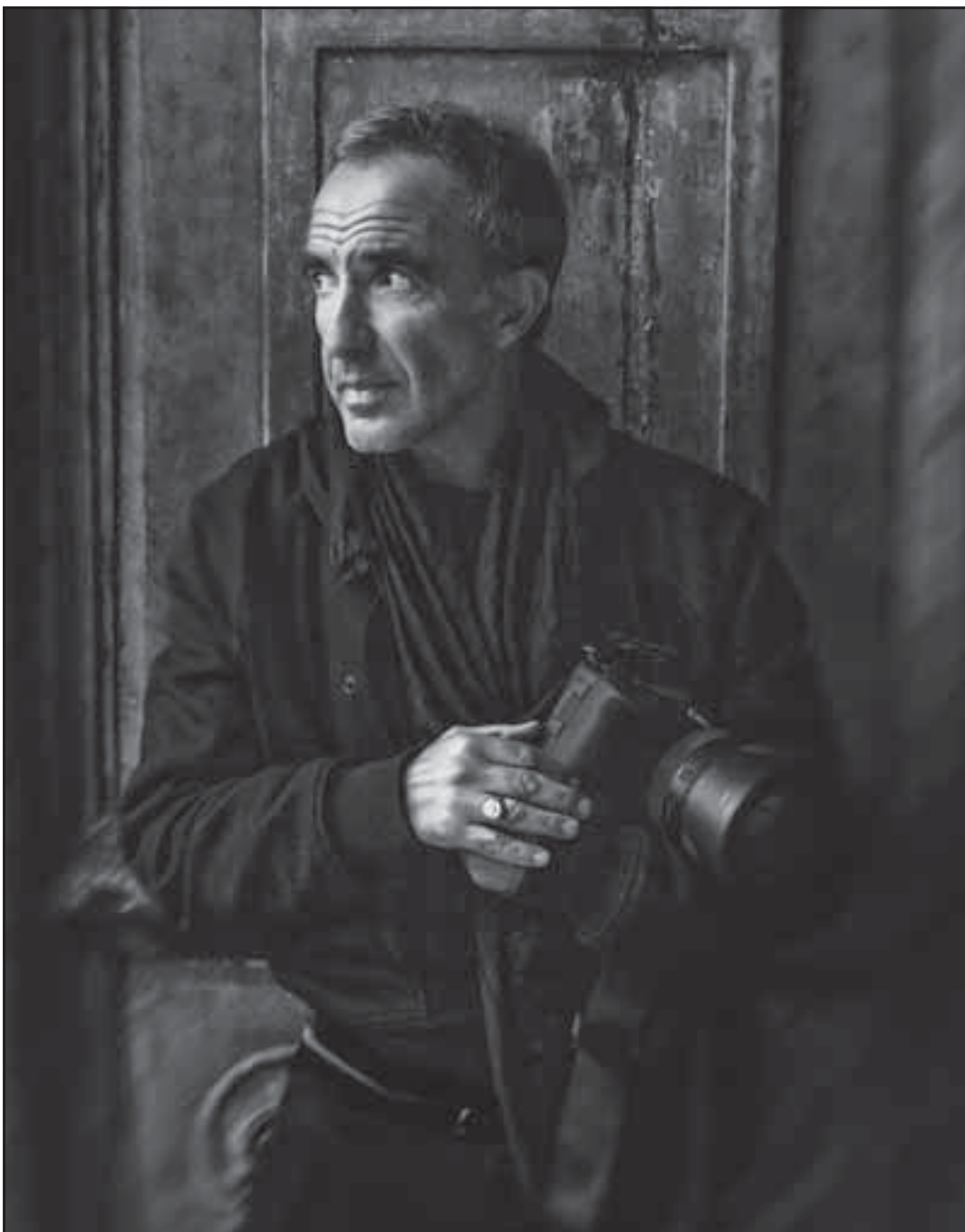

εσωτερικού δικασμού. «Θεωρίες συνωμοσίας παντού μετά την επίθεση. Η λέξη “σκηνοθετημένο” γνώρισε έκρηξη στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, καθώς δεξιοί και αριστεροί influencers και ανώνυμοι λογαριασμοί διέδιδαν αβάσιμες θεωρίες», γράφει χαρακτηριστικά ο Ντέιβιντ Γκίλμπερτ στο αμερικανικό Wired.

Ειρήσθω εν παρόδω, ως «σκηνοθετημένες» είχαν απορριφθεί και οι προηγούμενες απόπειρες δολοφονίας του Τραμπ, ειδικά εκείνη του Ιουλίου του 2024, με τη σφαίρα που έξυσε κατά τρόπο ομολογουμένως εντυπωσιακό το αυτί του νυν προέδρου.

Ακόμη πιο ανησυχητική είναι, βέβαια, η τάση της «πολιτικής βίας», με τις επιθέσεις κατά αξιωματούχων που πλέον πολλαπλασιάζονται στην άλλη άκρη του Ατλαντικού. «Η τοξική ρητο-

ρική, η πόλωση και η ευρεία κυκλοφορία πυροβόλων όπλων αποτελούν ένα επικίνδυνο μείγμα», αναφέρει χαρακτηριστικά ο Guardian. «Τα τελευταία χρόνια, σίγουρα από τις 6 Ιανουαρίου 2021 κι έπειτα, οι ΗΠΑ βιώνουν μια περίοδο αυξημένης πολιτικής βίας», επισημαίνει στον ιστοχώρο Conversation ο Τζέιμς Πιάτσα, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών στο Pennsylvania State University, υπενθυμίζοντας τις επιθέσεις που σημειώθηκαν τα τελευταία χρόνια κατά των: Ντόναλντ Τραμπ, Τσάρλι Κερκ, Μελίσα Χόρτμαν, Νάνσι Πελόζι και Τζος Σαπίρο, μεταξύ άλλων. «Ήδη πριν από τους πυροβολισμούς (σ.σ. του περασμένου Σαββάτου), πολλοί καλεσμένοι (σ.σ. στο δείπνο ανταποκριτών του Λευκού Οίκου) έφεραν τα σημάδια της πολιτικής βίας», υπογραμμίζουν οι New York Times.

Την Κυριακή 29 Μαρτίου
με την *Καθημερινή*

Το Μεσολόγγι του Νίκου Αλιάγα

Ένα συλλεκτικό βιβλίο
με φωτογραφίες
σπάνιας ομορφιάς

“

Το Μεσολόγγι δεν είναι απλώς ο τόπος καταγωγής μου. Ενσαρκώνει μια ιδέα. Ανάμεσα στη γη και τη θάλασσα, ανάμεσα στην Ιστορία και τη μνήμη, ανάμεσα στο φως και στη σκιά που κατοικεί μέσα στον άνθρωπο.

”

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟ ΠΡΩΤΟ ΦΩΣ
ΤΟ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΑΛΙΑΓΑ

ΤΗΝ
ΚΥΡΙΑΚΗ

3/5

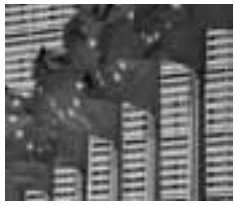

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κληρονομιά Ποιότητας και Οικονομική Εμπειρία

www.kathimerini.com.cy

Το τίμημα της εξάρτησης

Σκολιάζοντας την εκτόξευση του κόστους της ενέργειας για την Ε.Ε., στην ανακοίνωσή της για τα μέτρα που προτείνει η Κομισιόν επισημαίνει ότι «για δεύτερη φορά σε λιγότερο από πέντε χρόνια οι Ευρωπαίοι πληρώνουν το τίμημα της εξάρτησης που έχει η Ευρώπη από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων».

50 δισ.

Δολ. υπολογίζεται η αξία του πετρελαίου που θα είχε παραχθεί αν δεν είχε γίνει ο πόλεμος.

50 δισ.

ευρώ είναι έως τώρα το πρόσθετο κόστος της ενέργειας για την Ε.Ε. εξαιτίας του πολέμου.

Άνισες οι επιπτώσεις

Βλέποντας πόσο άνισες είναι οι επιπτώσεις του πολέμου ανά τον κόσμο, ο οικονομολόγος και εμπειρογνώμων του Πανεπιστημίου Κορνέλ, Εσούαρ Πρασάντ, τόνισε προ ημερών ότι «για μια ακόμη φορά ένα μεγάλο και απρόβλεπτο σοκ πλήττει την παγκόσμια οικονομία, αλλά ο κόσμος δεν είναι ενωμένος και κάθε χώρα προσπαθεί να επιβιώσει».

Εκτόξευση ανεργίας

Αναφερόμενος στις επιπτώσεις του πολέμου στην αγορά εργασίας του Ιράν, ο Ιρανός υπουργός Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων τόνισε προ ημερών ότι «έχουν ήδη χάσει τη δουλειά τους δύο εκατομμύρια Ιρανοί», προσθέτοντας ότι «είναι ορατό στο πόσο άδειο είναι το μετρό και πόσο άδειο είναι οι δρόμοι».

Σκεδόν δύο μήνες από την έναρξη του πολέμου των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν και οκτώ εβδομάδες αποκλεισμού των Στενών του Ορμούζ, η παγκόσμια οικονομία μετράει τις πληγές της. Πληγές που πιθανόν θα αλλάξουν τον ενεργειακό χάρτη, καθώς καμία εκκενρία δεν μειώνει τη «μεγαλύτερη ενεργειακή κρίση στην Ιστορία», όπως τη χαρακτήρισε η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας (IEA), συγκρινόντάς την με τις πετρελαϊκές κρίσεις της δεκαετίας του 1970 και με όσες προκάλυψαν ο πρώτος πόλεμος στον Κόλπο τη δεκαετία του 1990 και το 2022 η ρωσική εισβολή στην Ουκρανία. Η κλίμακα της κρίσης είναι προφανώς πολύ μεγαλύτερη, καθώς πλήττει, όχι μόνον το πετρέλαιο αλλά και το φυσικό αέριο και τα λιπάσματα που παράγει η ευρύτερη περιοχή της Μέσης Ανατολής και λόγω των αποκλεισμών επεκτείνεται και στο διεθνές εμπόριο.

Όπως προκύπτει από στοιχεία της εταιρείας Kpler, που παρακολουθεί την αγορά ενέργειας, από την αρχή του πολέμου στο τέλος Φεβρουαρίου έχουν αποκλειστεί από την παγκόσμια αγορά περισσότερα από 500 εκατ. βαρέλια πετρελαίου και παραγωγών, καθώς τον Μάρτιο οι χώρες του Κόλπου μείωσαν την παραγωγή τους κατά 8 εκατ. βαρέλια την ημέρα εξαιτίας των πληγμάτων στις εγκαταστάσεις τους. Σύμφωνα, όμως, με τις τελευταίες εκτιμήσεις που έδωσε η IEA μέσα στην εβδομάδα, η απώλεια παραγωγής έχει πλέον φτάσει τα 13 εκατ. βαρέλια την ημέρα, έναν όγκο πετρελαίου που υπερβαίνει σαφώς το άθροισμα της παραγωγής δύο πετρελαϊκών κολοσσών, των ExxonMobil και Chevron. Σύμφωνα, άλλωστε, με την Kpler, οι εξαγωγές καυσίμων για αεροσκάφη από τις χώρες του Κόλπου –Σαουδική Αραβία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Κουβέιτ, Μπαχρέιν και Ομάν– μειώθηκαν από 19,6 εκατ. βαρέλια στα οποία ανέρχονταν τον Φεβρουάριο, σε 4,1

εκατ. βαρέλια μαζί τον Μάρτιο και τον Απρίλιο. Βάσει υπολογισμών του Reuters, αυτή η μείωση των εξαγωγών καυσίμων αντιστοιχεί σε περίπου 20.000 πτήσεις από τη Νέα Υόρκη στο Λονδίνο και πίσω. Δεδομένου δε ότι από τη στιγμή που άρχισε ο πόλεμος οι τιμές του πετρε-

λαιού, παρά τις διακυμάνσεις τους, βρίσκονται κατά μέσον όρο γύρω στα 100 δολ. το βαρέλι, αυτές οι χαμένες ποσότητες πετρελαίου συνεπάγονται απώλεια εισόδων ύψους 50 δισ. δολ. Παράλληλα η Eurasia Group, εταιρεία ερευνών πολιτικού ρίσκου, εκτιμά ότι οι επιθέσεις του

Ιράν στο Κατάρ, κατ' εξοχήν χώρα εξαγωγής υδρογονομένου φυσικού αερίου (LNG), έχουν αφαιρέσει από την αγορά περίπου 28 εκατ. τόνους καυσίμου μόνο για το τρέχον έτος, απώλεια που ισοδυναμεί με το σύνολο της προβλεπόμενης προσφοράς για το 2026. Η απώλεια οδηγεί σε ενεργειακή ασφυξία τις ενεργοβόρες

ασιατικές οικονομίες και εξωθεί τις φτωχότερες από αυτές στην πλέον ρυπογόνο πηγή ενέργειας, τον άνθρακα, υπονομεύοντας έτσι την παγκόσμια προσπάθεια για ανασχεση της κλιματικής καταστροφής. Η Ινδία, για παράδειγμα, που εισάγει μεγάλο όγκο

LNG από τη Μέση Ανατολή, έχει από τις αρχές Απριλίου δώσει εντολή στα εργοστάσια άνθρακα να λειτουργούν στο 100% της δυναμικότητάς τους. Και οι φτωχότερες χώρες της Ασίας, όπως το Βιετνάμ και το Πακιστάν, έχουν αναγκαστεί να κλείσουν τις βιομηχανίες λιπασμάτων και κάλυβα, να μειώσουν τα ωράρια και τις ημέρες εργασίας έως και να κλείσουν τα πανεπιστήμια και τα σχολεία.

Και την ίδια στιγμή, όσες ασιατικές οικονομίες έχουν τη δυνατότητα, καταβάλλουν υπηλτότατο κόστος για το φυσικό αέριο, ανταγωνιζόμενες θηριώδως την Ευρώπη στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν προμήθειες. Έτσι η Γηραιά Ηπειρος, παρά την περιορισμένη εξάρτησή της από το πετρέλαιο της Μέσης Ανατολής, περιέχεται σε δεινή θέση αντιμετώπιζοντας, όχι μόνον το αυξημένο κόστος της ενέργειας αλλά και τον κίνδυνο ανεπάρκειας φυσικού αερίου. Η πληρότητα των ταμιευτήρων στις ευρωπαϊκές χώρες είναι απογοητευτική, καθώς σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία βρίσκεται σε επίπεδα κάτω του 28%, που είναι τα χαμηλότερα 15ετίας για την περίοδο της ανοίξης. Και παράλληλα το αυξημένο κόστος της ενέργειας έχει ήδη ορατό αντίκτυπο στις οικονομίες της. Μέσα στην εβδομάδα η μεγαλύτερη ευρωπαϊκή οικονομία, η Γερμανία, αναθεώρησε προς τα κάτω την πρόβλεψή της για την οικονομική της ανάπτυξη το τρέχον έτος στο 0,5% από το 1%. Και ο λόγος ήταν, βέβαια, η εκτόξευση του κόστους της ενέργειας, που για μια ακόμη φορά γονατίζει τις γερμανικές επιχειρήσεις, τις ήδη επιβαρυνμένες από τον θηριώδη ανταγωνισμό της Κίνας, την πίεση της ζήτησης για τα προϊόντα τους και τις συνέπειες του πολέμου στην Ουκρανία. Οι τιμές της ενέργειας στη Γερμανία είναι από τις υψηλότερες στον κόσμο και φτάνουν τα 132 δολ. η μεγαβατώρα, όταν στις ΗΠΑ είναι 48 δολ. και ο μέσος όρος στην Ε.Ε. 120 δολ., σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας.

«Φουσκώνει» ο λογαριασμός του πολέμου

Απώλειες 50 δισ. στο πετρέλαιο, ελλείψεις σε αέριο και λιπάσματα, πλήγματα σε εμπόριο και ανάπτυξη

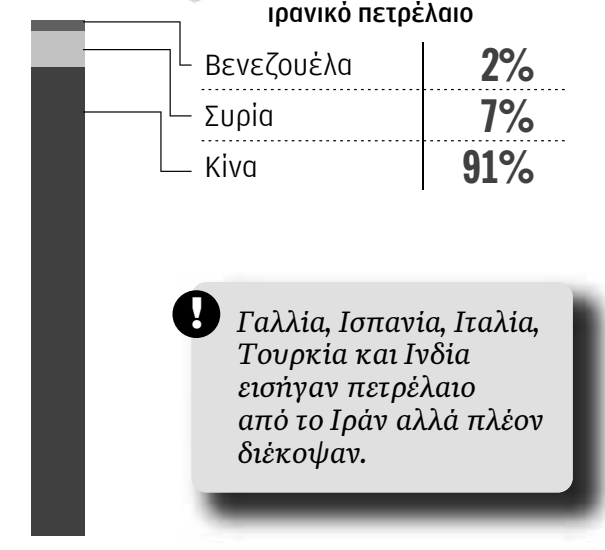
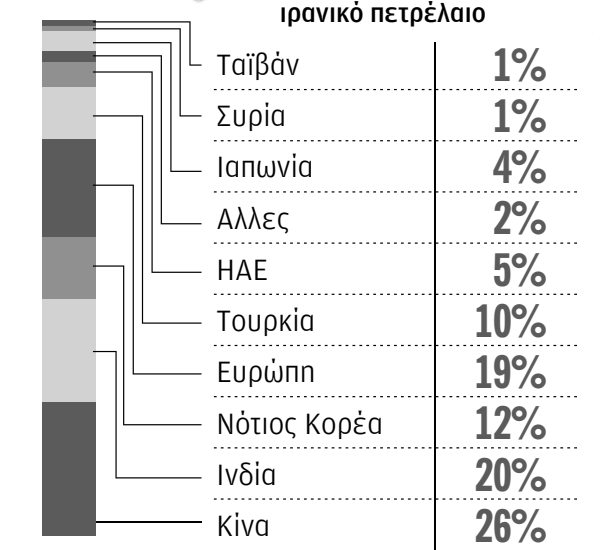
Ποιοι εισάγουν ιρανικό πετρέλαιο πριν και μετά την επαναφορά του εμπάργκο

Μολονότι το 91% των εξαγωγών πετρελαίου του Ιράν το εισάγει η Κίνα, ο πόλεμος και, προπαντός, ο αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ έχουν εμποδίσει την κυκλοφορία του πετρελαίου, οδηγώντας σε άνοδο τις τιμές του, με αντίκτυπο σε όλες τις χώρες και πιθανώς μεγάλες συνέπειες για την παγκόσμια οικονομία.

ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΙΡΑΝΙΚΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ

■ **2017** (όταν είχαν αρθεί οι κυρώσεις στο πλαίσιο της διεθνούς συμφωνίας για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν)

■ **2023 μέχρι προσφάτως** (μετά την αποχώρηση των ΗΠΑ από τη διεθνή συμφωνία και την επαναφορά των κυρώσεων)

! Γαλλία, Ισπανία, Ιταλία, Τουρκία και Ινδία εισήγαγαν πετρέλαιο από το Ιράν αλλά πλέον διέκοψαν.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

UNCUT

Το εβδομαδιαίο podcast συνεντεύξεων

με την Ελισάβετ Γεωργίου

ΑΝΑΛΥΣΗ

Το δύσκολο πρόβλημα των αόρατων ανθρώπων

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Υπάρχει μια μεγάλη ομάδα αόρατων ανθρώπων, για τους οποίους δεν μιλάει κανείς γιατί είναι αθέατοι και εγκλωβισμένοι. Βρίσκονται ακριβώς πάνω από το όριο της φτώχειας, δεν δικαιούνται κανένα κοινωνικό επίδομα, αλλά η ζωή τους είναι ένας καθημερινός αγώνας για τα βασικά, επειδή η ζωή, τα δικά τους λάθη, ίσως η ατυχία της συγκυρίας, τους έκανε υπερχρεωμένους. Στην πραγματικότητα δεν έχουν ούτε τη φωνή των εύρωστων, ούτε την ισχύ των οικονομικά ισχυρών. Η δυσκολία τους περνάει απαρατήρητη και η κοινωνία τους αφήνει στην τύχη τους. Είναι συχνά θύματα όχι κοινωνικής συνωμοσίας αλλά ενός συστήματος που δεν έχει «χρόνο» να δει κάτω από την επιφάνεια. Δεν θέλει να προκαλέσει περισσότερα προβλήματα απα-

ρρυθμιστεί οι λοιπές υποχρεώσεις του προς τις φορολογικές υπηρεσίες. Δίνεται η δυνατότητα να ενταχθούν στον εξωδικαστικό μηχανισμό και μικρότερα χρέη (από 5.000 έως 10.000 ευρώ), κάτι το οποίο εξυπηρετεί περίπου 300.000 ενδιαφερόμενους.

Οφειλές που κατέστησαν ληξιπρόθεσμες μέχρι και τον Δεκέμβριο του 2023 θα μπορούν να ενταχθούν σε καθεστώς 72 δόσεων, με μόνη προϋπόθεση την αποπληρωμή ή τον διακανονισμό τυχόν νέων ληξιπρόθεσμων μετά το 2023. Το ζήτημα του χρέους των ιδιωτών επηρεάζει την οικονομική δραστηριότητα. Χρειάζεται μεγαλύτερη προσπάθεια για να αντιμετωπιστούν οι όποιες συνέπειες. Το συνολικό ιδιωτικό χρέος (προς χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, φορολογικές αρχές και κοινωνική ασφάλιση) συνεχίζει να αυξάνεται, φτάνοντας τα 407,6 δισ. ευρώ το τρίτο τρίμηνο του 2025. Από αυτά τα 235,6 δισ. ευρώ, το 58%, είναι χρέος σε καθυστέρηση.

Σε ποιον χρωστούν οι Έλληνες περισσότερα καθυστερημένα; Ο δημόσιος τομέας παραμένει ο μεγαλύτερος «πιστωτής» σε καθυστέρηση, με οφειλές σε φόρους και κοινωνική ασφάλιση να αντιπροσωπεύουν περίπου το 70% του συνολικού χρέους σε καθυστέρηση, περίπου 164,9 δισ. ευρώ. Από αυτά, τα 111,9 δισ. ευρώ είναι οφειλές σε φόρους και πάνω από 50 δισ. είναι οφειλές σε ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Τα επιχειρηματικά δάνεια αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο του συνολικού ιδιωτικού χρέους σε δάνεια (169 δισ. ευρώ), ενώ τα στεγαστικά (52,4 δισ. ευρώ) και τα καταναλωτικά (23,6 δισ. ευρώ) δάνεια αντιπροσωπεύουν μικρότερα μερίδια τόσο στις τράπεζες όσο και στους διαχειριστές δανείων.

Τα χρέη των ιδιωτών προς Δημόσιο, ΕΦΚΑ καθώς και τα επιχειρηματικά δάνεια προς τράπεζες και διαχειριστές, χρειάζονται δραστηριότητα διαχείρισης. Με ευαισθησία αλλά και ταχύτητα. Δεν είναι χρήσιμο να αποβάλλεται από τη μοναδική του κατοικία ένας ανήλικος, ασθενής, διαχειριστής δανείων. Ούτε να μένουν σε μακροχρόνια αδράνεια δάνεια που συντηρούν εταιρείες ζήμι. Αναζητείται η δύσκολη ισορροπία ανάμεσα στην ασυδοσία (ευνοούνται οι μπαταχτσήδες) και στον λαϊκισμό (γιατί να πληρώνω φόρους). Και είναι η ώρα.

Τα χρέη των ιδιωτών προς Δημόσιο, ΕΦΚΑ καθώς και των επιχειρήσεων προς τράπεζες και διαχειριστές, χρειάζονται δραστηριότητα διαχείρισης.

λάσσοντάς τους από τα χρέη και τα προβλήματά τους.

Τα χρέη των ιδιωτών είναι μεγάλο πρόβλημα με το οποίο κανείς δεν θέλει να αναμετρηθεί για διάφορους λόγους, όχι πάντα δικαιολογητούς. Η οικονομία δεν θέλει να επωμισθεί τα δικά τους λάθη. Οι συνειστέ οφειλές αισθάνονται κορόιδα όταν «επιβραβεύονται» οι «πονηροί» ασυνειπείς. Οι τράπεζες, ο Δημόσιος, δεν θέλουν να επιβαρυνθούν με το κόστος που προσθέτει η ασυνείπεια κάποιων.

Στη διάρκεια της κρίσης, το πρόβλημα των τραπεζών «λύθηκε» με τη μετακίνηση των μη εξυπηρετούμενων δανείων σε άλλους οργανισμούς διαχείρισης οφειλών. Εξυγιάνθηκαν οι ισολογισμοί των τραπεζών, αλλά το ουσιαστικό πρόβλημα δεν έπαψε να υπάρχει.

Στα νέα κυβερνητικά μέτρα για τη στήριξη των εισοδημάτων περιλαμβάνονται και μέτρα που διευκολύνουν κάποιους. Η κατάσχεση του τραπεζικού λογαριασμού οφειλέτη θα μπορεί να αίρεται εάν έχει εξοφληθεί το 25% της οφειλής του και έχουν

Ενισχύεται ο ρόλος του κινεζικού γουάν στις διεθνείς συναλλαγές

Αυξάνουν τον δανεισμό τους στο νόμισμα μεγάλες αμερικανικές τράπεζες

Οι δύο πόλεμοι που έχουν συγκλονίσει τον κόσμο τα τελευταία χρόνια, ο πόλεμος της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας και ο πόλεμος των ΗΠΑ και του Ισραήλ κατά του Ιράν, έχουν δώσει ώθηση στη χρήση του γουάν, του κινεζικού νομίσματος, διευκολύνοντας ένα φιλόδοξο στρατηγικό σχέδιο του Πεκίνου. Και την ίδια στιγμή αυξάνουν εντυπωσιακά τον δανεισμό τους στο κινεζικό νόμισμα οι μεγαλύτερες αμερικανικές τράπεζες, με πρώτη την Goldman Sachs.

Καταλυτικός παράγοντας έχει σταθεί η επιβολή κυρώσεων από τις ΗΠΑ καθώς έχει στρέψει στο γουάν όσες χώρες έχουν αντιπαλότητα με την υπερδύναμη και προσπαθούν να παρακάμψουν το χρηματοπιστωτικό σύστημά της. Η Κίνα προωθεί εδώ και 20 χρόνια τη χρήση του γουάν προκειμένου να οικοδομήσει διεθνείς χρηματοοικονομικούς δεσμούς και να διασφαλίσει τις αναγκαίες τεχνολογικές δομές για ένα διεθνώς αποδεκτό νόμισμα, και οι πρόσφατες εξελίξεις δικαιώνουν τα σχέδιά της και δείχνουν πως

Τον προηγούμενο μήνα οι πληρωμές μέσω του δικτύου της Κίνας αυξήθηκαν κατά σχεδόν 50%, καθώς πολλές χώρες θέλησαν να αγοράσουν πετρέλαιο από το Ιράν.

οι προσπάθειές της αποδίδουν καρπούς. Σύμφωνα με πληροφορίες της Lloyd's List Intelligence, τουλάχιστον δύο εμπορικά πλοία έχουν πληρώσει το Ιράν σε γουάν για την ασφαλή διέλευσή τους από τα Στενά του Ορμούζ. Παράλληλα, στοιχεία του Atlantic Council, αμερικανικής δεξαμενής σκέψης, φέρουν τις πληρωμές μέσω του δικτύου της Κίνας να έχουν αυξηθεί κατά σχεδόν 50% μόνο στη διάρκεια του περασμένου μήνα, καθώς πολλές χώρες θέλησαν να αγοράσουν πετρέλαιο από το Ιράν. Και το Ιράν διεκπεραιώνει πλέον το μεγαλύτερο μέρος των εμπορικών σχέσεων του πληρώνοντας σε γουάν.

Στο μεταξύ, οι αμερικανικές τράπεζες έχουν αυξήσει φέτος σημαντικά τον δανεισμό τους σε γουάν, καθώς η αγορά χρέους της Κίνας προσφέρει καλύτερες αποδόσεις όταν τα επόστια παραμένουν σε χαμηλά επίπεδα. Έτσι, ο συνολικός δανεισμός σε ομόλογα γουάν έχει φθάσει φέτος στα 300 δισ. δολ., ποσό αντίστοιχο των 44 δισ. δολ., υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου που είχε καταγραφεί το περασμένο έτος όταν ήδη είχε θεωρηθεί ρεκόρ. Σε ό,τι αφορά τον δανεισμό των αμερικανικών τραπεζών σε γουάν, έφθασε στο ρεκόρ των 47,5 δισ. δολ., ποσό αντίστοιχο περίπου των 7 δισ. δολ., με το μεγαλύτερο μέρος τους να έχει δανει-

Ο συνολικός δανεισμός σε ομόλογα γουάν έχει φθάσει φέτος στα 300 δισ. γουάν, ποσό αντίστοιχο των 44 δισ. δολ., υπερδιπλάσιο του αντίστοιχου που είχε καταγραφεί το περασμένο έτος όταν ήδη είχε θεωρηθεί ρεκόρ. Σε ό,τι αφορά τον δανεισμό των αμερικανικών τραπεζών στο κινεζικό νόμισμα, έφθασε στο ρεκόρ των 47,5 δισ. γουάν, με το μεγαλύτερο μέρος τους να έχει δανειστεί η Goldman Sachs.

στεί η Goldman Sachs. Είναι σαφές ότι ο δανεισμός αυτός ενισχύει τον ρόλο του γουάν στις διεθνείς χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Το ποσοστό του κινεζικού νομίσματος στις διεθνείς συναλλαγές παραμένει, βέβαια, ακόμη χαμηλό, καθώς δεν υπερβαίνει το 3%.

Το σχέδιο της Κίνας για προώθηση της διεθνούς χρήσης του γουάν έχει προσκρούσει σε δικές της προβληματικές επιλογές, όπως οι επίμονα σκληροί έλεγχοι στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, που καθιστούν το νόμισμα λιγότερο ελκυστικό ως επένδυση. Το Πεκίνο σκεπάζει ελέγχους στις ροές κεφαλαίων. Οι πολίτες μπορούν να μεταφέρουν στο εξωτερικό μόνο μικρά ποσά, ενώ οι ξένοι επενδυτές οφείλουν να τηρούν αυστηρές πο-

σοστάσεις και να υποβάλλουν αιτήσεις προς έγκριση από τις Αρχές όταν θέλουν να επενδύσουν σε κινεζικές μετοχές και κινεζικά ομόλογα. Όπως επισημαίνουν, πάντως, αναλυτές, για την Κίνα ζητούμενο δεν είναι απαραίτητως ο μάλλον ανέφικτος με τα σημερινά δεδομένα στόχος να εκτοπίσει το δολάριο και να καταλάβει εκείνη την πρώτη θέση με το γουάν ως παγκόσμιο αποθεματικό νόμισμα. Για το Πεκίνο είναι αρκετό να επιτύχει τη θέσπιση εναλλακτικού χρηματοπιστωτικού συστήματος που θα αποτελεί διέξοδο για κάθε έκτακτη κατάσταση και θα αποδυναμώσει την ασφυκτική κυριαρχία της Ουάσιγκτον στις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.

Έτσι κι αλλιώς η Κίνα έχει εδώ και χρό-

νια μεριμνήσει προκειμένου να θωρακιστεί από γεωπολιτικές κρίσεις αναπτύσσοντας μια υποδομή χρηματοπιστωτικού συστήματος που λειτουργεί παράλληλα με το σύστημα του δολαρίου. Από τις αρχές της δεκαετίας του 2000 έχει, άλλωστε, συνάψει συμφωνίες ανταλλαγής νομισμάτων με δεκάδες κεντρικές τράπεζες, προσφέροντάς τους τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν το γουάν και να παρακάμψουν το χρηματοπιστωτικό σύστημα του δολαρίου. Πρόκειται για συμφωνίες συνολικής αξίας 600 δισ. δολ. που συσφίγγουν τις σχέσεις της Κίνας με άλλες χώρες στις οποίες προσφέρουν ρευστότητα σε περίπτωση έκτακτων αναγκών και επεκτείνουν την επιρροή της σε περιόδους χρηματοπιστωτικών κρίσεων.

Αλμα κερδών για έξι μεγάλες πετρελαιικές

Κέρδη σχεδόν 3.000 δολαρίων το δευτερόλεπτο υπολογίζεται ότι θα αποκομίσουν φέτος οι έξι μεγαλύτερες εταιρείες ορυκτών καυσίμων στον κόσμο, την ώρα που ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή πυροδοτεί νέα ενεργειακή κρίση και αναζωπυρώνει τον πληθωρισμό. Οι Chevron, Shell, BP, ConocoPhillips, Exxon και Total Energies θα κερδίζουν 2.967 δολ. κάθε δευτερόλεπτο, υπολογίζει ανάλυση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Oxfam International. Πρόκειται για αύξηση κατά 37 εκατ. δολαρίων την ημέρα σε σχέση με τα κέρδη τους το 2025. Τα συνολικά κέρδη των έξι εταιρειών από τα ορυκτά καύσιμα για το 2026 υπολογίζονται στα 94 δισ. δολάρια.

Το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ από το Ιράν έχει εκτινάξει τις τιμές του πετρελαίου, οι οποίες ξεπέρασαν κατά μέσον όρο τα 100 δολάρια το βαρέλι τον Μάρτιο.

Θα αυξάνονται κατά 37 εκατ. δολ. την ημέρα το 2026 σε σχέση με το 2025.

«Οι εταιρείες ορυκτών καυσίμων ωφελούνται από τη γεωπολιτική αστάθεια και την ανισότητα που προκαλεί, καθώς αυτές οι διαταραχές οδηγούν σε υψηλότερες τιμές και υψηλότερα κέρδη», δήλωσε η Μαριάννα Πάολι, επικεφαλής πολιτικής για το κλίμα της Oxfam International. Την ώρα που τα κέρδη των εταιρειών πετρελαίου και φυσικού αερίου αυξάνονται, νοικοκυριά και επιχειρήσεις σε όλο τον πλανήτη αντιμετωπίζουν μια νέα κρίση ακρίβειας. Στις ΗΠΑ, η τιμή της βενζίνης διαμορφώνεται κατά μέσον όρο στα τέσσερα δολάρια το γαλόνι, σε μια εποχή που

οι καταναλωτές ήδη αντιμετωπίζουν το υψηλό κόστος των τροφίμων και της στέγασης.

Όμως, οι χώρες που πλήττονται περισσότερο είναι οι ασιατικές, οι οποίες εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από το πετρέλαιο που μεταφέρεται μέσω των Στενών του Ορμούζ για την κάλυψη των ενεργειακών αναγκών τους. Κάποιες κυβερνήσεις συνέστησαν στους πολίτες τους να δουλεύουν από το σπίτι, άλλες εφαρμόζουν τετραήμερη εργασία για να περιορίσουν την κατανάλωση καυσίμων, ενώ σε κάποιες περιπτώσεις ισχύει δελτίο στα βενζινοδίκια.

Οι συγκρούσεις των τελευταίων χρόνων έχουν αποδειχθεί επικερδείς για τις εταιρείες πετρελαίου και φυσικού αερίου. Οι μεγάλες εταιρείες ορυκτών καυσίμων σημείωσαν κέρδη σχεδόν μισού τρισεκατομμυρίου δολαρίων στα τέσσερα χρόνια μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρα-

νία το 2022, σύμφωνα με ανάλυση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Global Witness τον Φεβρουάριο, σημειώνει το CNN.

Μια πρόσφατη ανάλυση της Rystad Energy και του Guardian διαπίστωσε ότι οι 100 κορυφαίες εταιρείες πετρελαίου και φυσικού αερίου στον κόσμο κέρδισαν περισσότερα από 30 εκατ. δολάρια την ώρα - 8.333 δολάρια το δευτερόλεπτο - τον πρώτο μήνα του πολέμου στο Ιράν.

Όμως, πολλές από τις εταιρείες του κλάδου δεν επενδύουν αυτά τα κέρδη στη μετάβαση σε καθαρότερες μορφές ενέργειας, αλλά οπισθοχωρούν από τις κλιματικές τους δεσμεύσεις. Η BP έχει μειώσει τις επενδύσεις που σχεδιάζει να κάνει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η Shell έχει υποβαθμίσει τους περιβαλλοντικούς στόχους της για το 2030 και η Exxon έχει μειώσει τις δαπάνες για την ενέργεια χαμηλών ρυθμών.

Οι Chevron, Shell, BP, ConocoPhillips, Exxon και Total Energies θα αποκομίσουν φέτος κέρδη 2.967 δολαρίων κάθε δευτερόλεπτο, υπολογίζει ανάλυση του μη κερδοσκοπικού οργανισμού Oxfam International.

Η διαφάνεια γεννιέται από την πληροφόρηση.

Έχεις το δικαίωμα να ζητάς και να λαμβάνεις πληροφορίες του Δημόσιου Τομέα. Αξιοποίησέ το!

Μάθε περισσότερα στο www.informationcommissioner.gov.cy

ΕΠ ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Online τζόγος για τη θερμοκρασία στο Παρίσι

Πυρετός στοιχημάτων σε πλατφόρμες από πολέμους μέχρι και κλιματικές συνθήκες. Πληθαίνουν οι καταγγελίες για χειραγώγηση

Οι πράσινες τσόκες των καζίνο και τα πρακτορεία στοιχημάτων ανήκουν πλέον στο παρελθόν για τους λάτρεις του γρήγορου κέρδους που στρέφονται πλέον μαζικά σε ψηφιακές πλατφόρμες και στοιχηματίζουν σε πραγματικά γεγονότα, πολέμους και συρράξεις, κερδίζοντας εκατομμύρια δολάρια. Νέο πεδίο κερδοσκοπίας, αγορές προβλέψεων – όπως η Polymarket, η Kalshi και η Robinhood – έχουν εμπλακεί σε επανειλημμένες κατηγορίες για απάτη τους τελευταίους μήνες, που κυμαίνονται από την εκμετάλλευση εμπιστευτικών πληροφοριών από πολιτικούς έως την υποψία χειραγώγησης στοιχημάτων για τον πόλεμο της Ουκρανίας. Η ίδια η πραγματικότητα, από την έκβαση μιας στρατιωτικής επιχείρησης των ΗΠΑ στη Λατινική Αμερική μέχρι τις... κλιματικές συνθήκες, μετατρέπεται πλέον σε ένα απέραντο ταμπίο αποδόσεων.

Αγορές προβλέψεων – όπως η Polymarket, η Kalshi και η Robinhood – έχουν εμπλακεί σε επανειλημμένες κατηγορίες για απάτη τους τελευταίους μήνες.

Στη Γαλλία, μία υπόθεση πιθανής χειραγώγησης μετεωρολογικών δεδομένων με σκοπό το οικονομικό όφελος αναδεικνύει την φερετρικότητα των επιτιδίων της νέας ψηφιακής εποχής. Η Μετεωρολογική Υπηρεσία της Γαλλίας Météo-France προχώρησε χθες σε κατάθεση μήνυσης για αλλοίωση της λειτουργίας ενός αισθητήρα θερμοκρασίας στο αεροδρόμιο «Σαρλ Ντε Γκωλ» στο Παρίσι. Ένας μυστηριώδης trader, με το όνομα χρήστη «xX25Xx», κέρδισε πάνω από 21.000 δολάρια από ένα στοιχημα λίγο κάτω από 120 δολάρια χάρη σε μια τέτοια απότομη αύξηση της θερμοκρασίας στις 15 Απριλίου, σύμφωνα με την Bubblemaps, μια εταιρεία ανάλυσης blockchain. Κα-

Η Μετεωρολογική Υπηρεσία της Γαλλίας Météo-France προχώρησε χθες σε κατάθεση μήνυσης για αλλοίωση της λειτουργίας ενός αισθητήρα θερμοκρασίας στο αεροδρόμιο «Σαρλ Ντε Γκωλ» στο Παρίσι. Ένας μυστηριώδης trader, με το όνομα χρήστη «xX25Xx», κέρδισε πάνω από 21.000 δολάρια από ένα στοιχημα λίγο κάτω από 120 δολάρια, χάρη σε μια τέτοια απότομη αύξηση της θερμοκρασίας στις 15 Απριλίου, σύμφωνα με την Bubblemaps, εταιρεία ανάλυσης blockchain.

θημερινά, η πλατφόρμα Polymarket καταγράφει συμβόλαια που επιτρέπουν στους χρήστες της να στοιχηματίζουν στη μέγιστη θερμοκρασία σε δεκάδες πόλεις παγκοσμίως. Το συμβόλαιό της στο Παρίσι βασίζεται στην ένδειξη στο αεροδρόμιο «Σαρλ ντε Γκωλ», όπως αναφέρεται από τη Weather Underground, έναν πάροχο διαδικτυακών μετεωρολογικών δεδομένων.

Στις 15 Απριλίου, η θερμοκρασία στο Παρίσι είχε φτάσει στους 18 βαθμούς Κελσίου το απόγευμα και άρχισε να πέφτει το βράδυ, όταν ο μετρητής θερμοκρασίας του αεροδρομίου έδειξε μια σύντομη, ανεξήγητη απότομη αύξηση, φτάνοντας τους 22 βαθμούς Κελσίου στις 9.30 μ.μ. τοπική ώρα. Άλλοι κοντινοί με-

τεωρολογικοί σταθμοί δεν έδειξαν παρόμοια απότομη αύξηση. Λίγο πριν, ο xX25Xx στοιχημάτισε φθηνά στο Polymarket ότι η μέγιστη θερμοκρασία στο Παρίσι εκείνη την ημέρα δεν θα ήταν 18 βαθμοί Κελσίου, όταν άλλοι παίχτες ήταν 99% σίγουροι ότι η μέγιστη θερμοκρασία της ημέρας θα παρέμενε σε αυτό το επίπεδο.

Ο μετεωρολογικός σταθμός του αεροδρομίου κατέγραψε επίσης μια απότομη αύξηση της θερμοκρασίας γύρω στις 7 μ.μ. στις 6 Απριλίου. Εκείνη την ημέρα, ένας λογαριασμός στο Polymarket με όνομα χρήστη «Hooqin» είχε κερδίσει σχεδόν 14.000 δολάρια, στοιχηματίζοντας ότι οι θερμοκρασίες στο Παρίσι θα έφταναν στο μέγιστο τους 21 βαθ-

μούς Κελσίου. Οι θερμοκρασίες στο παρισινό αεροδρόμιο κυμαίνονταν περίπου στους 18 βαθμούς αργά το απόγευμα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Weather Underground. Ο Σεμπαστιάν Μπράνα που ασχολείται με τον καιρό, ήταν ανάμεσα σε εκείνους που παρατήρησαν την ασυνήθιστη θερμοκρασία και δημοσίευσαν σχετικά σε ένα διαδικτυακό φόρουμ που διαχειρίζεται η MKO Infoclimat. «Κάποιος προφανώς κέρδισε 14.000 δολάρια με ένα στοιχημα», έγραψε. Αργότερα πρόσθεσε ότι η ομάδα του είχε εισηγηθεί τις επαφές στο Météo-France – μια ειδοποίηση που, όπως είπε, «ελήφθη πολύ σοβαρά υπόψη». Η Météo-France επιβεβαίωσε έκτοτε ότι εξετάσε έναν από τους

σταθμούς παρακολούθησής της και ανέλυσε δεδομένα αισθητήρων καιρού, ενώ υπέβαλε καταγγελία στην αστυνομία του αεροδρομίου για πιθανή παραβίαση ενός αυτοματοποιημένου συστήματος δεδομένων.

Τον Νοέμβριο, ορισμένοι χρήστες του Polymarket αναστατώθηκαν από μία λανθασμένη διαπίστωση ότι η Ρωσία είχε καταλάβει την ουκρανική πόλη Μίρνοκραντ στην περιφέρεια Ντονέτσκ. Τέτοια στοιχήματα διευθετούνται συνήθως με βάση έναν ηλεκτρονικό χάρτη που διατηρείται από το Ινστιτούτο Μελέτης του Πολέμου, ένα think tank της Ουάσινγκτον. Ακριβώς τη στιγμή που το «ποντάρισμα» στην Polymarket επρόκειτο να λήξει, ο χάρτης του ISW έδειχνε λανθασμέ-

να ότι το Μίρνοκραντ βρισκόταν υπό ρωσικό έλεγχο, παρόλο που η Ρωσία δεν είχε στην πραγματικότητα καταλάβει την πόλη. Το think tank αργότερα ζήτησε συγγνώμη και απέλυσε έναν υπάλληλο για το περιστατικό. Τον Μάρτιο, ένας Ισραηλινός δημοσιογράφος δήλωσε ότι είχε λάβει απειλές θανάτου από παίχτες της Polymarket, οι οποίοι απαιτούσαν να αναθεωρήσει το άρθρο του σχετικά με μια ιρανική πυραυλική επίθεση στις 10 Μαρτίου. Οι λεπτομέρειες του άρθρου του χρησιμοποιήθηκαν για να διευθετηθούν στοιχήματα για την ιρανική επιδρομή. Λίγο μετά το περιστατικό, η Polymarket απαγόρευσε ρητά την εκμετάλλευση εμπιστευτικών πληροφοριών και τη χειραγώγηση της αγοράς στη διεθνή πλατφόρμα της για πρώτη φορά.

Ακόμα πιο ανησυχητική είναι η διείσδυση του τζόγου στις διαβαθμισμένες κρατικές λειτουργίες. Χαρακτηριστικά είναι η περίπτωση του Αμερικανού λοκία που κατηγορείται ότι χρησιμοποίησε απόρρητες πληροφορίες για να αποκομίσει κέρδος από την επιχείρηση σύλληψης του Νικολά Μαδούρο. Ο λοκίας Γκάνον Κεν Βαν Ντάικ, ο οποίος συμμετείχε στην αποστολή για την αποστομή του Μαδούρο από τη Βενεζουέλα, χρησιμοποίησε τις πληροφορίες για να τοποθετήσει στοιχήματα σε μια αγορά προβλέψεων. Όπως δήλωσαν ομοσπονδιακοί εισαγγελέας και το FBI, κέρδισε περισσότερα από 400.000 δολάρια στοιχηματίζοντας σε διάφορα αποτελέσματα που σχετίζονται με τη Βενεζουέλα, αφού έμαθε για την επιχείρηση. Ο Τζέι Κλέιτον, ο εισαγγελέας των ΗΠΑ για τη Νότια Περιφέρεια της Νέας Υόρκης, δήλωσε ότι χρησιμοποίησε απόρρητες πληροφορίες για να «στοιχηματίσει στο χρονοδιάγραμμα και στο αποτέλεσμα αυτής της επιχείρησης, όλα για να αποκομίσει κέρδος».

Τον περασμένο μήνα κατατέθηκε στη Γερουσία και στη Βουλή των Αντιπροσώπων νομοσχέδιο για τον περιορισμό της χρήσης από κυβερνητικούς αξιωματούχους μιας δημοφιλούς ιστοσελίδας, της Kalshi, ενώ διάφορες πολιτείες εξετάζουν επίσης αυστηρότερους κανονισμούς.

The

INSIDER

Το εβδομαδιαίο podcast ανάλυσης της επικαιρότητας

με τον Ανδρέα Χατζηκυριάκο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ο πόλεμος «φρενάρει» τον παγκόσμιο τουρισμό

Ακριβότερα αεροπορικά εισιτήρια λόγω καυσίμων και ακυρώσεις πτήσεων

Σκεδόν δύο μήνες αφότου οι ΗΠΑ και το Ισραήλ ξεκίνησαν την επίθεσή τους κατά του Ιράν, ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή απειλεί την παγκόσμια τουριστική βιομηχανία με σοβαρές επιπτώσεις. Επειτα από το πρώτο σοκ, όταν εκατομμύρια ταξιδιώτες αναγκάστηκαν να ακυρώσουν τις μετακινήσεις τους σε δημοφιλείς προορισμούς, όπως το Ντουμπάι, λόγω αναστολής των πτήσεων, η αβεβαιότητα παραμένει. Η εκτίναξη του κόστους των αεροπορικών εισιτηρίων σημαίνει ότι οι καλοκαιρινές διακοπές είναι πλέον απλώς για πολλούς, με αποτέλεσμα η τάση του «staycation» να αναδεικνύεται σε μια από τις κορυφαίες της χρονιάς.

Η περίπτωση της Λόρνα Ντέιβις είναι χαρακτηριστική. Αφότου αναγκάστηκε να ακυρώσει το ταξίδι που θα έκανε μαζί με φίλους στο Ντουμπάι τον Ιούνιο, η Λονδρέζα άρχισε να ψάχνει για έναν νέο προορισμό για τις καλοκαιρινές της διακοπές. Όταν κοίταξε τις τιμές για προορισμούς όπως οι Μαλδίβες, ο Μαυρίκιος και το Μπαλί ξαφνιάστηκε με το πόσο είχε αυξηθεί το κόστος των αεροπορικών εισιτηρίων, γι' αυτό και στράφηκε σε πιο κοντινές επιλογές. Όμως, ακόμη και στην Ελλάδα οι τιμές ήταν υψηλότερες από ό,τι συνήθως και συνεχίζουν να αυξάνονται, διαπίστωσε. «Ψάχνω όλα μέρη να κάνω μια κράτηση, πριν αυξηθούν ακόμη περισσότερο οι τιμές», λέει στο CNN.

Με τα Στέντ του Ορμούζ, από

όπου περνάει υπό κανονικές συνθήκες το 20% της παγκόσμιας κατανάλωσης πετρελαίου και φυσικού αερίου, να παραμένουν κλειστά, οι αεροπορικές εταιρείες βλέπουν το κόστος των καυσίμων τους να αυξάνεται κατακόρυφα. Επειτα από τις μαζικές ακυρώσεις πτήσεων κατά τις πρώτες εβδομάδες του πολέμου, πλέον η κατάσταση έχει ομαλοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό, όμως οι τιμές των εισιτηρίων έχουν αυξηθεί. Μάλιστα, πολλές εταιρείες αναγκάζονται να εγκαταλείψουν δεκάδες δρομολόγια, αφού είναι αδύνατον να τα λειτουργήσουν με κέρδος.

«Θα υπάρχουν υψηλότερες τιμές, λιγότερη χωρητικότητα και λιγότεροι άνθρωποι που θα ταξιδέψουν αυτό το καλοκαίρι από ό,τι αναμενόταν», λέει στο CNN ο Νταν Άκινς, οικονομολόγος από την εταιρεία συμβούλων αερομεταφορών Flightpath Economics. «Επομένως, τίποτα από αυτά δεν είναι καλό για την ταξιδιωτική βιομηχανία».

Οι αεροπορικές εταιρείες στην Ευρώπη και στην Ασία, οι οποίες εξαρτώνται περισσότερο από τα εισαγόμενα αεροπορικά καύσιμα, έχουν πληγεί ιδιαίτερα σκληρά. Οι ΗΠΑ είναι μεν ο κορυφαίος εξαγωγέας καυσίμων για αεροπλάνα, όμως και αυτές επηρεάζονται από τις διακυμάνσεις των τιμών.

Η κατάσταση είναι πλέον τόσο δραματική, ώστε στις 16 Απριλίου ο επικεφαλής του Διεθνούς Οργανισμού Ενέργειας, Φατίχ Μπιρόλ, προειδοποίησε ότι τα αποθέματα

Οι αεροπορικές εταιρείες στην Ευρώπη και στην Ασία, οι οποίες εξαρτώνται περισσότερο από τα εισαγόμενα αεροπορικά καύσιμα, έχουν πληγεί ιδιαίτερα σκληρά. Οι ΗΠΑ είναι μεν ο κορυφαίος εξαγωγέας καυσίμων για αεροπλάνα, όμως και αυτές επηρεάζονται από τις διακυμάνσεις των τιμών.

Οι προτιμήσεις των ταξιδιωτών απομακρύνονται από δημοφιλείς ή μακρινούς προορισμούς, αυξάνεται η τάση για διακοπές κοντά στον τόπο διαμονής.

αεροπορικών καυσίμων στην Ευρώπη ίσως να επαρκούν για περίπου έξι εβδομάδες.

Το κλείσιμο του εναερίου χώρου γύρω από τις ζώνες των συγκρούσεων έχει επίσης επιπτώσεις, καθώς αεροπορικές εταιρείες όπως η Emirates και η Qatar Airways αναγκάζονται να αναδρομολογήσουν τις πτήσεις τους και άρα να καινε περισσότερα καύσιμα. Πολλές πτήσεις από την Ευρώπη προς την Ασία αναγκάζονται να περάσουν από έναν στενό διάδρομο πάνω από τη Γεωργία και το Αζερμπαϊτζάν ή να ακο-

λουθήσουν μακρύτερες διαδρομές πιο νότια. Μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον, οι ταξιδιώτες που επιλέγουν αεροπορικές εταιρείες χαμηλού κόστους και φθηνά εισιτήρια χωρίς πολλά έξτρα θα πληγούν περισσότερο, λέει ο Άκινς.

Η Virgin Atlantic αύξησε τις τιμές ορισμένων εισιτηρίων της κατά σχεδόν 500 δολάρια, ενώ πρόσθεσε και επίνυαλο καυσίμων στα εισιτήρια οικονομικής θέσης. Η αυστραλιανή Qantas περιέκοψε το 5% των εσωτερικών πτήσεων της, ενώ παρόμοιες κινήσεις έκαναν και οι Cathay Pacific και United Airlines. Η γερμανική Lufthansa ανακοίνωσε αυτή την εβδομάδα την περικοπή 20.000 πτήσεων μικρών αποστάσεων κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού. Άλλες αεροπορικές εταιρείες, όπως οι Delta, SAS, Air Canada, China Eastern Airlines και Sichuan Airlines έχουν επίσης μειώσει τα πτητικά προγράμματά τους, ενώ ορισμένες αυξάνουν και τις χρεώσεις αποσκευών.

Η ιστοσελίδα κρατήσεων Expedia

διαπιστώνει ήδη ότι οι ταξιδιώτες αλλάζουν τη συμπεριφορά τους λόγω του αυξανόμενου κόστους, με τις προτιμήσεις τους να απομακρύνονται από δημοφιλείς ή μακρινούς προορισμούς. Στις ΗΠΑ, προορισμοί όπως η Νέα Υόρκη, το Λος Άντζελες, το Μαϊάμι και η Χονολουλού αντικαθίστανται από τη Φιλαδέλφεια, το Παλμ Σπρινγκς, το Φορτ Λόντερντεϊλ και το Πουέρτο Ρίκο.

Στην Ευρώπη, οι ταξιδιώτες στρέφονται από το Λονδίνο, το Παρίσι και τη Ρώμη προς το Δουβλίνο και τις Βρυξέλλες, σημειώνει το CNN. Σύμφωνα με την αμερικανική ταξιδιωτική υπηρεσία Going, οι αναζητήσεις προς το Σαν Χοσέ - Σαν Φρανσίσκο έχουν αυξηθεί κατά 101%, ενώ το ενδιαφέρον για ευρωπαϊκούς προορισμούς όπως η Ιταλία και η Πορτογαλία αυξήθηκε κατά 20% και 22% αντιστοίχως, την ώρα που η δημοτικότητα του Ηνωμένου Βασιλείου μειώνεται.

«Με την απόρριψη αγοράς αεροπορικών εισιτηρίων, η καλύτερη στρατηγική για τους ταξιδιώτες εί-

ναι να στραφούν σε προορισμούς που είναι προβλέψιμα προσιτοί», λέει η Κέιτι Νάστορ της Going.

Την ίδια στιγμή, με τις τιμές της βενζίνης να αυξάνονται, και οι διακοπές με αυτοκίνητο χάνουν την ελκυστικότητά τους.

«Έτσι, έχουμε λιγότερους ανθρώπους που ταξιδεύουν αεροπορικά και λιγότερους ανθρώπους που ταξιδεύουν με αυτοκίνητο, κυρίως λόγω του κόστους των μετακινήσεων», εξηγεί ο Άκινς. «Αυτό σημαίνει ότι φέτος μπορεί να είναι η χρονιά του staycation», σημειώνει, αναφερόμενος στις διακοπές κοντά στον τόπο διαμονής.

Πρόκειται για μια τάση που είναι ήδη αισθητή στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου η αλυσίδα οικογενειακών θερέτρων Butlins διαπιστώνει «σημαντική» αύξηση στη ζήτηση για διακοπές κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, μια κίνηση που ο διευθύνων σύμβουλος Τζον Χένρι Πίκαπ αποδίδει στον πόλεμο. Οι εκτός σελών διακοπές έχουν επίσης αυξηθεί κατά 40% σε ετήσια βάση.

Ενδείξεις ύφεσης σε Ευρώπη και Ασία λόγω της κρίσης στη Μέση Ανατολή

Των ΠΑΤΡΙΤΣΙΑ ΚΟΕΝ και ΜΠΕΝ ΚΑΞΕΑΜΑΝ THE NEW YORK TIMES

Οι επιπτώσεις από δύο μήνες πολέμου κατά του Ιράν κλείνουν τις βιομηχανίες κλωστοϋφαντουργίας στην Ινδία και στο Μπανγκλαντές, κρατούν στο έδαφος αεροσκάφη σε Ιρλανδία, Πολωνία και Γερμανία, και αναγκάζουν Βιετνάμ, Νότια Κορέα και Ταϊλάνδη να επιβάλουν περιορισμούς στην κατανάλωση ενέργειας. Και η μόνη χώρα που παραμένει μάλλον αλώβητη από το οικονομικό χάος είναι αυτή που ευθύνεται για τον πόλεμο: οι ΗΠΑ.

Ενώ υπάρχουν ήδη ενδείξεις ύφεσης σε Ασία και Ευρώπη, οι ΗΠΑ μάλλον θα σημειώσουν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη από τις ανεπτυγμένες οικονομίες του κόσμου. Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, από τα πλουσιότερα κράτη του κόσμου, με κεφάλαια άνω των 2 τρις. δολ. στα κρατικά επενδυτικά ταμεία τους, ζήτησαν από τις ΗΠΑ γραμμή πίστωσης μετά τον βομβαρδισμό των εγκαταστάσεων φυσικού αερίου και τον αποκλεισμό των Στενών του Ορμούζ. Σε οκτώ εβδομάδες η εικόνα της παγκόσμιας οικονομίας έχει αλλάξει. Το χειρότερο πλήγμα υφίστανται βέβαια οι φτωχές χώρες, στις οποίες οι καταναλωτές δεν μπορούν να αντέξουν το κόστος της ενέργειας και οι κυβερνήσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να τους προσφέρουν βοήθεια. Και στο μεταξύ αυξάνεται το κόστος δανεισμού γι' αυτές τις χώρες.

Το χειρότερο πλήγμα υφίστανται οι φτωχές χώρες, επισιτιστική κρίση κυοφορείται στην Αφρική, ενώ οι ΗΠΑ μάλλον θα σημειώσουν τη μεγαλύτερη ανάπτυξη από τις ανεπτυγμένες χώρες.

Η εκτόξευση των τιμών των καυσίμων και των λιπασμάτων οδηγεί στα ύψη τις τιμές των τροφίμων στην Αφρική και το ΔΝΤ προειδοποιεί πως στη Μαύρη Ηπειρο κυοφορείται επισιτιστική κρίση. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών, στην περιοχή Ασίας - Ειρηνικού εκατομμύρια άνθρωποι κινδυνεύουν να βρεθούν σε βαθύτατη ένδεια.

Πολλές χώρες της Ασίας αντιμετώπιζον ήδη ελλείψεις καυσίμων που θα επιδεινωθούν καθώς συνεχίζεται ο πόλεμος, όπως επισημαίνει ο Ραγουράμ Ρατζάν, οικονομολόγος του Πανεπιστημίου του Σικάγο και πρώην διοικητής της Τράπεζας της Ινδίας αλλά και άλλοτε στέλεχος του ΔΝΤ. Σε πολλές χώρες οι πραγματικές συνέπειες του πολέμου μόλις τώρα αρχίζουν να γίνονται αισθητές. Τα αποθέματα ενέργειας εξαντλούνται και σε πολλές περιπτώσεις «παγώνουν» οι φορτώσεις εξαγωγών

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, από τα πλουσιότερα κράτη του κόσμου, με κεφάλαια άνω των 2 τρις. δολ. στα κρατικά επενδυτικά ταμεία τους, ζήτησαν από τις ΗΠΑ γραμμή πίστωσης μετά τον βομβαρδισμό των εγκαταστάσεων φυσικού αερίου και τον αποκλεισμό των Στενών του Ορμούζ.

ή εισαγωγών. Χαλυβουργίες στην Ινδία και αυτοκινητοβιομηχανίες στην Ιαπωνία διακόπτουν την παραγωγή τους εξαιτίας του υψηλού κόστους της ενέργειας αλλά και εν μέσω ανησυχίας ότι θα μειωθεί η ζήτηση. Βιομηχανίες παικιδιών στην Κίνα, που ήδη έχουν πληγεί από τους δασμούς της Ουάσινγκτον, αντιμετωπίζουν τις κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας

των εργατών που έχασαν τις δουλειές τους.

Στην Ινδία πολλοί εργάτες βρίσκονται στη δεινή θέση να χρειάζονται να εργαστούν για πολύ λιγότερα από όσα έπαιρναν πριν από λίγο καιρό, καθώς οι εργοδότες τους δυσκολεύονται να καλύψουν το κόστος της ενέργειας. Και οι ίδιοι είναι μεν πρόθυμοι να εργαστούν για λιγότερα, αλλά το

κόστος της ενέργειας στα νοικοκυριά έχει σχεδόν τριπλασιαστεί. Βρίσκονται, άλλωστε, παγιδευμένοι και άνεργοι στο εξωτερικό εκατομμύρια άλλοι Ινδοί εργάτες που υπό κανονικές συνθήκες ζουν και εργάζονται στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και στη Σαουδική Αραβία και κάθε χρόνο στέλνουν στην πατρίδα τους εμβάσματα συνολικού ύψους πολ-

λών δισεκατομμυρίων δολαρίων. Στο μεταξύ, ο αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ έχει εμποδίσει τη μεταφορά πολλών άλλων εμπορευμάτων, όπως το ήλιο, το αλουμίνιο και το νέφτι, με αποτέλεσμα να πλήττει η παραγωγή εντυπωσιακά μεγάλου φάσματος προϊόντων, από τα προφυλακτικά μέχρι τους μικροεπεξεργαστές. Σε σύγκριση με το

τι συμβαίνει στον υπόλοιπο κόσμο, ο αντίκτυπος του πολέμου στην οικονομία των ΗΠΑ είναι αμελητέος, αν και η αμερικανική οικονομία δεν είναι απολύτως θωρακισμένη έναντι των πληγμάτων. Οι τιμές του φυσικού αερίου και της βενζίνης έχουν και εκεί εκτοξευθεί σε σύγκριση με τα προ πολέμου επίπεδα, πλήττοντας τους Αμερικανούς καταναλωτές και ιδιαίτερα τα χαμηλότερα εισοδήματα. Οι τράπεζες της Wall Street έχουν αναθεωρήσει προς τα κάτω τις προβλέψεις τους για ανάπτυξη και οι προβλέψεις για επιτάχυνση του πληθωρισμού τείνουν να αποκλείσουν την πιθανότητα μείωσης των επιτοκίων τουλάχιστον μέχρι το επόμενο φθινόπωρο.

Οι οικονομολόγοι, όμως, εκτιμούν πως πρέπει να εκτοξευθεί πολύ περισσότερο η τιμή του πετρελαίου, να φθάσει ίσως στα 150 δολ. το βαρέλι ώστε να αρχίσουν να ανησυχούν πραγματικά για το ενδεχόμενο ύφεσης στις ΗΠΑ.

Αυτό δεν ισχύει σε άλλες χώρες που ήδη αντιμετωπίζουν ένα συνδυασμό επιβράδυνσης της ανάπτυξης και επιτάχυνσης του πληθωρισμού και ήδη επικρατεί ανησυχία πως οδεύουν προς στασιμότητα. Σε όλο τον κόσμο οι ελλείψεις και το υψηλό κόστος της ενέργειας μειώνουν την οικονομική δραστηριότητα, οι υψηλές τιμές μειώνουν τη ζήτηση για καύσιμα, και η χαμηλή ζήτηση οδηγεί σε περιορισμό της παραγωγής, πτώση της απασχόλησης και των δαπανών.

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Ο ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΣΤΑ ΑΚΙΝΗΤΑ

Altamira
doValue Group

Παραμένει υψηλή η εξάρτηση της Ε.Ε. από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα

Τι έχει αλλάξει από το 2022 και ποιος είναι ο ρόλος των ΑΠΕ

Του ΒΑΣΙΛΗ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

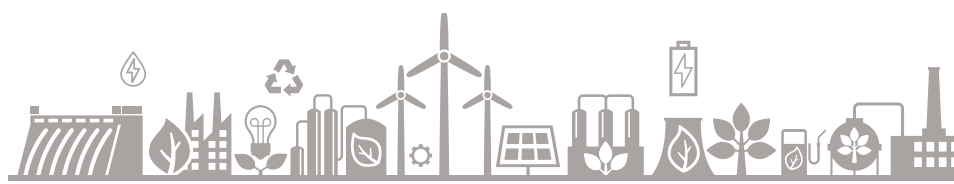
Η Ευρώπη δεν θα αξιοποιήσει τα περιθώρια επιτάχυνσης της οικονομικής ανάπτυξης, αν δεν βρει τρόπους να εισάγει λιγότερη ενέργεια. Σύμφωνα με τους οικονομολόγους του ESM, η χρήση εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων παραμένει υπερβολικά υψηλή στη Ζώνη του Ευρώ, αντιπροσωπεύοντας –κατά μέσον όρο– περισσότερο από το 70% της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας.

Η άμεση έκθεση της ευρωπαϊκής οικονομίας στους ενεργειακούς πόρους που διακινούνται μέσω των στενών του Ορμούζ –στην πραγματικότητα– είναι περιορισμένη, καθώς αντιστοιχεί περίπου στο 10% των εισαγωγών πετρελαίου και περίπου στο 5% των εισαγωγών υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου (LNG). Ωστόσο η κρίση που εκδηλώθηκε με αφορμή τον πόλεμο στο Ιράν αποτελεί μία ακόμη υπενθύμιση στην Ευρώπη για την ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσης της ενεργειακής αυτονομίας της.

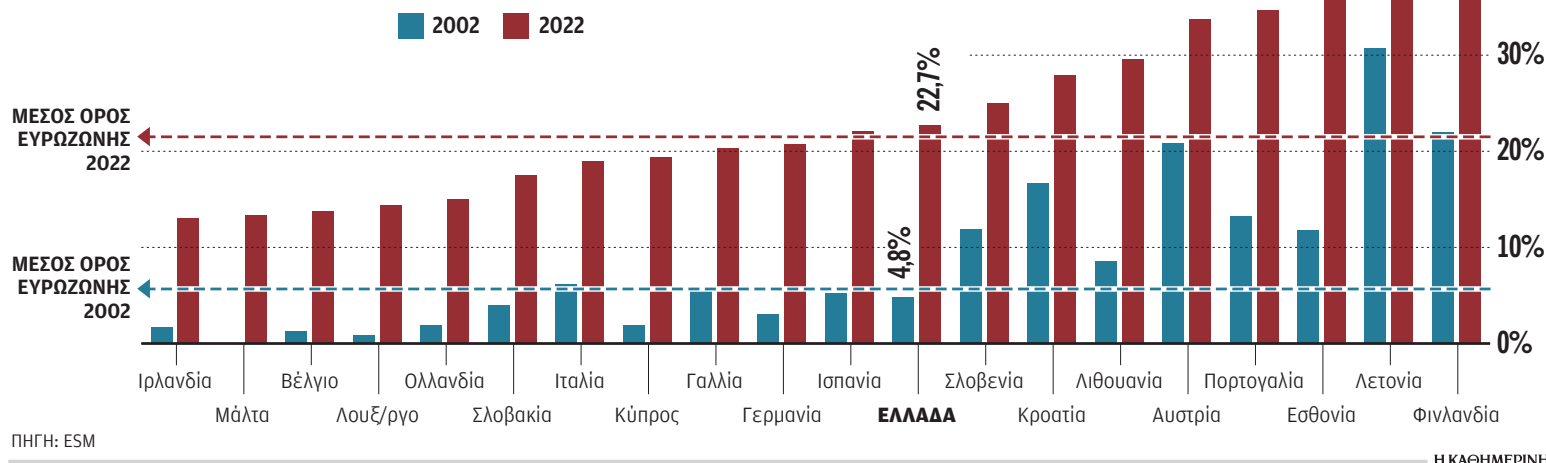
«Για τις οικονομίες της Ζώνης του Ευρώ, οι εξελίξεις στη Μέση Ανατολή αποτελούν ένα ανανεωμένο σοκ στους όρους του εμπορίου. Αν και οι τιμές της ενέργειας –ιδίως του φυσικού αερίου– δεν έχουν ακόμη φτάσει στα επίπεδα που σημειώθηκαν το 2022, η εμπειρία του παρελ-

θόντος είναι ακόμα νωπή στη μνήμη μας. Με δεδομένη την ιδιαίτερα υψηλή εξάρτηση μέσω των εισαγωγών από το εξωτερικό, η αύξηση των τιμών της ενέργειας θα οδηγήσει σε υψηλότερο πληθωρισμό και θα μεταφέρει εισόδημα από πολίτες της Ευρωζώνης στο εξωτερικό –στις χώρες εξαγωγής ενέργειας», τονίζει σε κείμενο εργασίας ο Chief Economist του ESM, Ρόφ Στράουκ.

«Το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην κατανάλωση της Ευρωζώνης είχε διαμορφωθεί –κατά μέσον όρο– στο 25% το 2022. Ο στόχος είναι να ανέλθει σε τουλάχιστον 42% το 2030. Οι προσπάθειες πρέπει να συνεχιστούν. Τα απαλλαγμένα από ανθρακικούς εκπομπές –και σε μεγάλο βαθμό ανεξάρτητα– ενεργειακά συστήματα θα μειώσουν το κόστος ενέργειας μακροπρόθεσμα και θα καταστήσουν την Ευρώπη πιο ανθεκτική σε μελλοντικές γεωπολιτικές κρίσεις», επιμένουν οι οικονομολόγοι του ESM, οι οποίοι επικαλούνται τις εκθέσεις Ντράγκι και Λέτα: «Ο στόχος των μόνιμων φορολογικών μέτρων και των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο θα πρέπει να είναι οι επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης, όπως και η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός των ενεργειακών υποδομών και των διασυνοριακών

Μερίδια των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

ΠΗΓΗ: ESM

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η κρίση που εκδηλώθηκε με αφορμή τον πόλεμο στο Ιράν αποτελεί μία ακόμη υπενθύμιση στην Ευρώπη για την ανάγκη ουσιαστικής ενίσχυσης της ενεργειακής αυτονομίας της.

διασυνδέσεων». Ο ESM επαναφέρει στο προσκήνιο την ατζέντα του ενεργειακού μετασχηματισμού, σε μια συγκυρία που επιβεβαιώνει ότι η εξάρτηση μέσω εισαγωγών από χώρες με αυξημένο πολιτικό κίνδυνο επηρεάζει αρνητικά τον δείκτη ασφάλειας ενεργειακού εφοδιασμού των κρατών-μελών της Ευρωζώνης, παρά την πρόοδο που έχουν σημειώσει σε όρους διαφοροποίησης

του ενεργειακού μείγματος. Το σοκ που εκδηλώθηκε στο πρώτο στάδιο της κρίσης στην Ουκρανία ώθησε την Ευρώπη να προσαρμοστεί ενισχύοντας την ανθεκτικότητά της, γεγονός που εξαργυρώνει σε έναν βαθμό στην τρέχουσα διατάρξη της εφοδιαστικής αλυσίδας με όχημα τις εξελίξεις στη Μέση Ανατολή.

«Η εξάρτηση της Ευρώπης από τη ρωσική ενέργεια έχει μειωθεί δραματικά και οι προμηθευτές φυσικού αερίου και πετρελαίου είναι σήμερα πολύ διαφοροποιημένοι. Εκτός από την καταστροφική κρίσιμη υποδομή –όπως τα διυλιστήρια και οι μονάδες φυσικού αερίου– οι οποίες χρειάζονται πολύ χρόνο για να ανακατασκευαστούν, οι τιμολογιακές κρίσεις και οι γεωπολιτικοί κινδύνοι, όπως η τρέχουσα σύγκρουση, είναι λιγότερο πιθανό να διαταράξουν ολόκληρο το σύστημα για μεγάλο χρονικό διάστημα», σύμφωνα με τον ESM. Σημειώτέον, από το 2022, η δυναμικότητα επα-

ναριοποίησης LNG της Ε.Ε. έχει αυξηθεί κατά 32%. Η δυναμικότητα αιολικής και ηλιακής ενέργειας έχει επίσης αυξηθεί κατά 58% από το 2021, και το 2024 οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας παρήγαγαν για πρώτη φορά περισσότερη ηλεκτρική ενέργεια από το φυσικό αέριο.

«Όταν οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας αποτελούν τον οριακό πόρο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, το αποτέλεσμα είναι χαμηλότερες τιμές ηλεκτρικής ενέργειας. Επιπλέον, αρκετές διασφαλίσεις σε επίπεδο ευρωπαϊκής αγοράς είναι πλέον δομικά ενσωματωμένες για να μετριαστούν την ακραία αστάθεια των τιμών. Η Ε.Ε. έχει προχωρήσει σε έναν αναμορφωμένο σχεδιασμό της αγοράς στον οποίο η κοινή αγορά φυσικού αερίου, οι συντονισμένες δεσμεύσεις αποθήκευσης –προχειμερινός στόχος πλήρωσης της αποθήκευσης φυσικού αερίου στο 90% της δυναμικότητας– και οι μηχανισμοί διόρθωσης των τιμών αποτελούν μόνιμα χαρακτηριστικά.

Ο ενισχυμένος διασυνοριακός συντονισμός και οι κωδικοποιημένες ρυθμίσεις αλληλεγγύης περιορίζουν επίσης τον κίνδυνο κατακερματισμού της αγοράς κατά τη διάρκεια διαταραχών του εφοδιασμού. Αυτά τα μέτρα και η περαιτέρω πρόοδος προς την απαλλαγή από τον άνθρακα παραμένουν απαραίτητα, καθώς η εξάρτηση της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα παραμένει υψηλή παρά τις προαναφερθείσες βελτιώσεις», επισημαίνουν οι οικονομολόγοι του ευρωπαϊκού θεσμού.

Ωστόσο, για τις ενεργοβόρες βιομηχανίες –βλ. χημικά, βασικά μέταλλα– δεν έχει επαρκώς βελτιωθεί η πληγή του 2022. Παραμένουν ιδιαίτερα εκτεθειμένες στις αυξήσεις των τιμών ενέργειας και πολλές εξακολουθούν να προσαρμόζουν τα επιχειρηματικά μοντέλα και τις διαδικασίες παραγωγής. Οι τιμές της βιομηχανικής ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη είναι 2-3 φορές υψηλότερες από ό,τι στις ΗΠΑ ή την Κίνα.

Το Βιετνάμ και η Νότια Κορέα συμφώνησαν την περασμένη εβδομάδα να ενδυναμώσουν τη συνεργασία τους στην πυρηνική ενέργεια και στις προηγμένες τεχνολογίες και να ενισχύσουν ζωτικές αλυσίδες εφοδιασμού, καθώς προσαρμόζουν να διαχειριστούν τις οικονομικές επιπτώσεις από τον πόλεμο στη Μέση Ανατολή. Οι δύο χώρες υπέγραψαν πάνω από 70 συμφωνίες με στόχο, μεταξύ άλλων, να επεκτείνουν τη συνεργασία τους σε κρίσιμες αλυσίδες εφοδιασμού ορυκτών και να δημιουργήσουν ένα νέο κέντρο τεχνολογικής συνεργασίας για την υποστήριξη της στρατηγικής ανάπτυξης πόρων.

Η Νότια Κορέα, που παραμένει ο μεγαλύτερος επενδυτής του Βιετνάμ, δεν είναι η μόνη που εμπιστεύεται το επενδυτικό κλίμα στη χώρα της νοτιοανατολικής Ασίας, καθώς αναδεικνύεται σε παγκόσμιο παραγωγικό κόμβο, υποστηριζόμενη από στρατηγικές συμφωνίες, σταθερή οικονομική ανάπτυξη και ενεργό συμμετοχή σε εμπορικές συμφωνίες.

Η πορεία του Βιετνάμ από τις στάχτες του παρελθόντος στον σύγχρονο παγκόσμιο οικονομικό χάρτη αποτελεί ένα από τα πιο εντυπωσιακά παραδείγματα κοινωνικοοικονομικού μετασχηματισμού στον 21ο αιώνα.

Η αφετηρία αυτής της αλλαγής εντοπίζεται το 1986 με την υιοθέτηση της λεγόμενης πολιτικής «Doi moi» (Ανανέωση), η οποία άνοιξε τον δρόμο για τις μεταρρυθμίσεις της αγοράς, μετατρέποντας μια οικονομία που μαστιζόταν κάποτε από ακραίο πληθωρισμό και ελλείψεις και πλέον φιλοδοξεί να γίνει μια δυναμική χώρα μεσαίου - υψηλού εισοδήματος έως το 2030 και μια ανεπτυγμένη χώρα με υψηλό εισόδημα έως το 2045. Με το ΑΕΠ του να ξεπερνά πλέον τα 514 δισ. δολάρια και τον ρυθμό ανάπτυξης να αγγίζει το εντυπωσιακό 8,02%, το Βιετνάμ δεν είναι πλέον απλώς

Το 2025 το ΑΕΠ της μεταποίησης αυξήθηκε κατά 10%. Το Βιετνάμ πρόσθεσε 265.000 νέες θέσεις εργασίας.

Η αναγέννηση της οικονομίας του Βιετνάμ

Με ΑΕΠ 514 δισ. δολ., αποτελεί κρίσιμο κόμβο στις διεθνείς αλυσίδες εφοδιασμού

έναν περιφερειακό παίκτη, αλλά ένας κρίσιμος κόμβος στις παγκόσμιες αλυσίδες εφοδιασμού.

Τα στοιχεία για το 2025 είναι ενδεικτικά. Το ΑΕΠ της μεταποίησης αυξήθηκε κατά 10%. Το Βιετνάμ πρόσθεσε 265.000 νέες βιομηχανικές θέσεις εργασίας. Το μερίδιο των εργαζομένων που ασχολούνταν αποκλειστικά με τη γεωργία χαμηλής παραγωγικότητας μειώθηκε. Και οι μηνιαίες αποδοχές των μισθωτών αυξήθηκαν κατά 6%. Παρά το κλί-

μα αβεβαιότητας, οι άμεσες ξένες επενδύσεις παρέμειναν ισχυρές, γεγονός που αποτελεί καλό σίγνο για μελλοντικές εξαγωγές και ανάπτυξη, με το Βιετνάμ να προσελκύει πλέον σημαντικές επενδύσεις υψηλότερης τεχνολογίας, για παράδειγμα σε ημιαγωγούς και ηλεκτρικά οχήματα. Η Samsung, λόγω χάρη, σχεδιάζει να επενδύσει 4 δισ. δολάρια για την κατασκευή εργοστασίου συσκευασίας τσιπ στο βόρειο Βιετνάμ, καθώς ο μεγαλύτερος ξένος επενδυτής της

χώρας επεκτείνει την παρουσία του στη χώρα. Η επένδυση στην εταιρεία Thai Nguyen θα υλοποιηθεί σε διάφορες φάσεις, με την πρώτη να περιλαμβάνει δαπάνη 2 δισ. δολαρίων. Το Βιετνάμ έχει εξελιχθεί στη μεγαλύτερη παγκόσμια βάση κατασκευής τηλεφώνων της εταιρείας, με ένα ακόμη εργοστάσιο για την παραγωγή smartphones να ιδρύεται το 2013.

Η πορεία του Βιετνάμ ενισχύθηκε σημαντικά από τις διεθνείς

γεωπολιτικές ανακατατάξεις. Ο εμπορικός πόλεμος ΗΠΑ - Κίνας λειτουργήσε ως καταλύτης, ωθώντας τους μεγάλους κατασκευαστές να αναζητήσουν εναλλακτικές λύσεις εκτός της κινεζικής επικράτειας, με το Ανόι να είναι ένας από τους κύριους ωφελημένους της στρατηγικής «Κίνα συν ένα», η οποία έχει επιταχυνθεί από το 2020. «Το Βιετνάμ διατηρεί σχέσεις με 190 χώρες. Και βεβαίως έχει πολύ καλές σχέσεις και με την Κίνα. Οντως

αναδεικνύεται σε έναν εναλλακτικό επενδυτικό προορισμό σε πολλούς τομείς, καθώς μεταξύ άλλων διαθέτει ανθρώπινο δυναμικό με δεξιότητες και ανταγωνιστικό μισθολογικό κόστος. Τα τελευταία χρόνια καταγράφεται αύξηση των επενδύσεων και του ενδιαφέροντος για ξένες επενδύσεις», λέει η πρέσβης του Βιετνάμ στην Αθήνα Παμ Τί Του Χουόνγκ.

Το Βιετνάμ αναδείχθηκε ο μεγάλος νικητής αυτής της μετατόπισης, προσφέροντας ανταγωνιστικό κόστος λειτουργίας και ένα σταθερό περιβάλλον για άμεσες ξένες επενδύσεις. Η χώρα όμως δεν αρκείται πλέον στον ρόλο του «φθηνού εργοστασίου». Τα στοιχεία του 2025 καταδεικνύουν μια σαφή στροφή προς τη μεταποίηση υψηλής αξίας, με την παραγωγή ηλεκτρονικών ειδών και ημιαγωγών να καταγράφει άλμα 21%, ξεπερνώντας τους παραδοσιακούς τομείς τένις ενδύσης και υποδήσσης. Όλα αυτά δεν οφείλονται βέβαια αποκλειστικά στο διεθνές περιβάλλον και στη διαφοροποίηση των εφοδιαστικών αλυσίδων, αλλά και στην εγχώρια πρόοδο του Βιετνάμ και στις προσπάθειες εμπορικής ολοκλήρωσης με τον υπόλοιπο κόσμο.

Στην καρδιά αυτής της μεταμόρφωσης βρίσκεται η «διπλωματία του μπαμπού», μια αδέσμευτη εξωτερική πολιτική που επιτρέπει στο Βιετνάμ να διατηρεί ισχυρούς δεσμούς τόσο με την Ουάσινγκτον όσο και με το Πεκίνο. Αυτή η στρατηγική ισορροπία αντανακλάται και στις σχέσεις με την Ε.Ε., οι οποίες αναβαθμίστηκαν τον Ιανουάριο του 2026 σε ολοκληρωμένη στρατηγική εταιρική σχέση. Η συνεργασία αυτή δίνει έμφαση στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στην πράσινη μετάβαση, ενώ παράλληλα ενισχύονται οι δεσμοί με την Ελλάδα, με αφορμή τη συμπλήρωση 50 ετών διπλωματικών σχέσεων και την κοινή στόχευση στη θαλάσσια οικονομία και την καινοτομία.

www.alphabank.com.cy
8000-3333

myAlpha
BENEFITS
Συνδρομητικά πακέτα συναλλαγών

Η έξυπνη επιλογή για το δικό σου lifestyle.

- Ευκολία
- Εξοικονόμηση
- Αξία στις καθημερινές συναλλαγές
- Αποκλειστικά ωφελήματα

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Μικρά φωτοβολταϊκά και στα ελληνικά μπαλκόνια

Κοστίζουν 500-1.000 ευρώ και μειώνουν τον ετήσιο λογαριασμό κατά 15%-25%

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Τοποθετούνται σε σπηθαία, κάγκελα ή πέργκολες, συνδέονται απευθείας με την πρίζα του σπιτιού και μετατρέπουν μπαλκόνια, βεράντες ή ακόμη και κήπους σε μικρούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας. Τα ιδιαίτερα δημοφιλή στη Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες «φωτοβολταϊκά μπαλκονίου» άρχισαν να «φυτρώνουν» και στα ελληνικά μπαλκόνια, δίπλα σε γλάστρες και τέντες, παρότι δεν έχει ακόμη θεσμοθετηθεί ένα πλαίσιο για την εγκατάστασή τους, κάτι που καταδεικνύει τη δυναμική ανάπτυξη αυτής της τάσης στη χώρα μας, με την πλούσια ηλιοφάνεια και τις υψηλές τιμές ρεύματος, που η νέα τεχνολογία υπόσχεται να τις μειώσει, με μια επένδυση εξαιρετικά χαμηλού κόστους και χωρίς πολύπλοκες διαδικασίες εγκατάστασης.

Το θεσμικό πλαίσιο

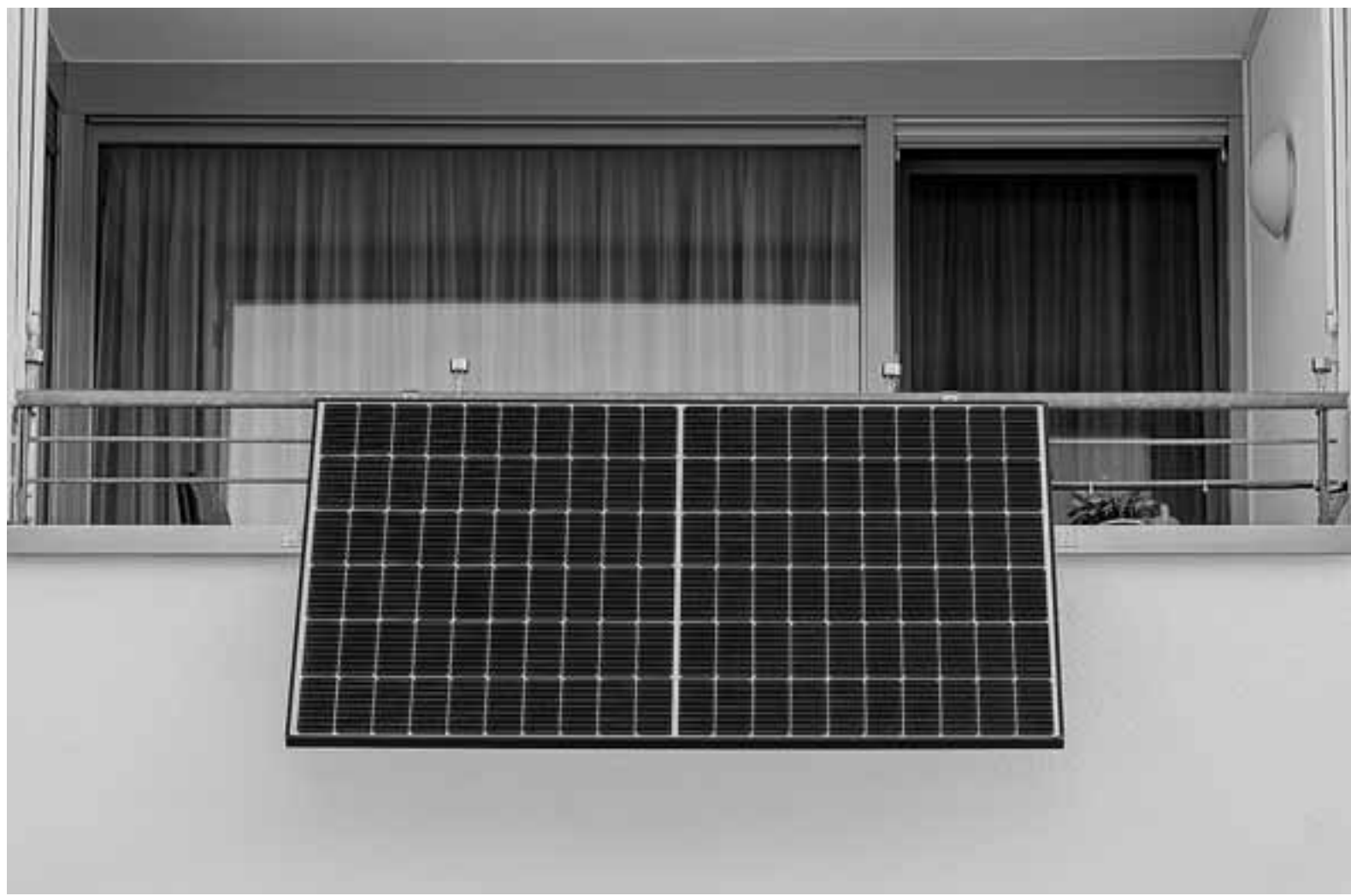
Διαβλέποντας αυτή τη δυναμική, το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, με το τελευταίο νομοσχέδιο για τις ΑΠΕ που κατέθεσε στη Βουλή την περασμένη εβδομάδα, ανοίγει τον δρόμο για την ευρεία χρήση τους. Προβλέπει την έκδοση υπουργικής απόφασης η οποία αναμένεται, σύμφωνα με πληροφορίες, μέσα στον Μάιο και θα επιτρέψει την εγκατάστασή τους μόνο με γνωστοποίηση στον ΔΕΔΔΗΕ, ο οποίος θα προχωρήσει στη δημιουργία ψηφιακής πλατφόρμας όπου οι πολίτες θα δηλώνουν τον εξοπλισμό που θα εγκαθιστούν.

Τα φωτοβολταϊκά στα μπαλκόνια (αλλιώς plug-and-play φωτοβολταϊκά) αποτελούνται από δύο συνθήκες φωτοβολταϊκά πλαίσια (2 επί 400 Wp), ένα μικρομετατροπέα (έως 800 W) και ένα απλό

Ο ΔΕΔΔΗΕ θα δημιουργήσει μια πλατφόρμα όπου οι πολίτες θα γνωστοποιούν στον διαχειριστή δικτύου τον εξοπλισμό που θα εγκαθιστούν.

σύστημα στήριξης, που συνδέονται απευθείας σε μια τυπική πρίζα σούκου του σπιτιού. Κοστίζουν όσο ή και λιγότερο από έναν ηλιακό θερμοσίφωνα (500 έως 1.000 ευρώ) και μπορούν να καλύψουν βασικές ενεργειακές ανάγκες μειώνοντας τον ετήσιο λογαριασμό ρεύματος σε ποσοστό από 15% έως 25%. Το κύριο πλεονέκτημά τους, πέραν του χαμηλού κόστους, είναι η φορητότητα. Σε αντίθεση με τα κλασικά φωτοβολταϊκά συστήματα που απαιτούν μόνιμη εγκατάσταση σε τάρτα ή στέγη και ηλεκτρολόγο για τη σύνδεση με τον μετρητή, όπως και σύμβαση σύνδεσης με τον ΔΕΔΔΗΕ, τα φωτοβολταϊκά μπαλκονίου μπορεί κανείς να τα εγκαταστήσει μόνος του, αλλά και να τα επανατοποθετήσει σε άλλο χώρο, χαρακτηριστικά που τα καθιστούν ελκυστικά λύση για χαμηλά εισοδήματα και ενοικιαστές.

Μετακομίζοντας κάποιος το αποσυνδέει και το μεταφέρει σαν μια απλή οικιακή συσκευή που θα τη βάλει στη πρίζα της νέας οικίας. Σε αντίθεση επίσης με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών στη στέγη, δεν απαιτείται η συναίνεση της πολυκατοικίας, εκτός αν πρόκειται για διατηρητέο κτίριο ή βρίσκεται σε παραδοσιακό οικισμό. Όπως αναφέρει στην «Κ» ο σύμβουλος του Συνδέσμου Εταιρειών Φωτοβολταϊκών (ΣΕΦ) Στέλιος

Τα φωτοβολταϊκά στα μπαλκόνια (αλλιώς plug-and-play φωτοβολταϊκά) αποτελούνται από δύο συνθήκες φωτοβολταϊκά πλαίσια, ένα μικρομετατροπέα και ένα απλό σύστημα στήριξης και συνδέονται απευθείας σε μια τυπική πρίζα σούκου του σπιτιού. Το κύριο πλεονέκτημά τους, πέραν του χαμηλού κόστους, είναι η φορητότητα. Τα φωτοβολταϊκά μπαλκονίου μπορεί κανείς να τα εγκαταστήσει μόνος του, αλλά και να τα επανατοποθετήσει σε άλλο χώρο, χαρακτηριστικά που τα καθιστούν

Ψωμάς, «plug-and-play φωτοβολταϊκά επιτρέπουν στον καθένα να αξιοποιήσει τη δύναμη του ήλιου, εξοικονομώντας χρήματα από τους λογαριασμούς ρεύματος». Η νέα τεχνολογία, σύμφωνα με τον ίδιο, ειδικά στην Ελλάδα όπου το 60% των Ελλήνων κατοικεί σε διαμερίσματα πολυκατοικιών, έχει προφανή πλεονεκτήματα.

Η λειτουργία των plug-and-play φωτοβολταϊκών δεν έχει καμία επίπτωση στο δίκτυο ηλεκτρικού ρεύματος, σύμφωνα με τον κ. Ψωμά. Μονάδες παραγωγής με ισχύ έως 800 Watt, η οποία αποτελεί όριο για τα φωτοβολταϊκά στο μπαλκόνι, χαρακτηρίζονται από την ευρωπαϊκή οδηγία αμελητέας επίδρασης στη σταθερότητα του ηλεκτρικού δικτύου, εξηγεί.

Για μικρές συσκευές

Η ενέργεια που παράγεται από τα ηλιακά πάνελ στο μπαλκόνι καταναλώνεται την ίδια στιγμή από τις οικιακές συσκευές που βρίσκονται σε λειτουργία και καλύπτουν συνήθως την καταναλωτική ενός ψυγείου, ρούτερ, τηλεόρασης, λα-

μπτήρων – και όχι ενεργοβόρων συσκευών. Με την προσθήκη και ενός ηλιακού θερμοσίφωνα, ένα μέσο νοικοκυριό, σύμφωνα με τον κ. Ψωμά, μπορεί να μειώσει έως και 50% το ετήσιο κόστος ρεύματος.

Σε περίπτωση διακοπής ηλεκτρικού ρεύματος στο δίκτυο, οι μετατροπείς στα ηλιακά πάνελ δίνουν αυτόματα εντολή και αποσυνδέονται σε δευτερόλεπτα. Με την αυτόματη αποσύνδεση αίρονται οι κίνδυνοι ηλεκτροπληξίας για τους τεχνικούς του ΔΕΔΔΗΕ που θα εργάζονται στις γραμμές για την αποκατάσταση της ηλεκτροδότησης στο δίκτυο. Η νέα τάση των φωτοβολταϊκών στο μπαλκόνι ανοίγει μια νέα αγορά και στην Ελλάδα. Διατίθενται ήδη από μεγάλες αλυσίδες πώλησης οικιακών συσκευών, όπως «Πλαίσιο», Leroy Merlin, Praktiker, Public, «Κωτσόβολος» κ.λπ., σε τιμές που κυμαίνονται από 500 έως και 1.000 ευρώ. Η απουσία, ωστόσο, θεσμικού πλαισίου που θα ορίσει προδιαγραφές πιστοποίησης κ.λπ. δημιουργεί αβεβαιότητα σε καταναλωτές και επαγγελματίες του κλάδου. Σύνδε-

σμος Εταιρειών Φωτοβολταϊκών και ΔΕΔΔΗΕ καταρτίζουν αυτό το διάστημα έναν κατάλογο οδηγιών προς τους καταναλωτές για την αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάνελ στο μπαλκόνι για την ασφαλή και αποδοτικότερη χρήση τους.

Η σωστή τοποθέτηση

Σύμφωνα με τους ειδικούς, ένα φωτοβολταϊκό σύστημα για να είναι αποδοτικό θα πρέπει να έχει συγκεκριμένη κλίση. Κάθετα τοποθετημένα πάνελ έχουν 30%-45% μειωμένη απόδοση σε σχέση με την ιδανική κλίση. Μπορεί να τοποθετηθεί σε διάφορα σημεία ενός κτιρίου, αρκεί να υπάρχει επαρκής έκθεση στον ήλιο. Η απόδοση αυξάνεται σε μπαλκόνια με νότιο προσανατολισμό, παρά τις ήπιες γκαράζ, κήπους χωρίς σκιά και εξωτερικούς χώρους που βλέπουν προς τον ήλιο και αντιθέτως μειώνεται σημαντικά όταν το πάνελ σκιάζεται από δέντρα, τοίχους ή άλλα αντικείμενα.

Παρότι η εγκατάστασή τους είναι σχετικά απλή, οι ειδικοί συνη-

στούν την προσοχή για την ασφαλή στερέωσή τους. Τα πάνελ θα πρέπει να τοποθετούνται με ειδικές βάσεις ώστε να αντέχουν στον άνεμο και στις καιρικές συνθήκες. Σε παλιά σπίτια συνιστάται ο έλεγχος από ηλεκτρολόγο για να διαπιστωθεί αν η εγκατάσταση είναι κατάλληλη. Η σύνδεση πρέπει να γίνεται σε εξωτερική, ενισχυμένη αδιάβροχη πρίζα και ο ηλεκτρικός πίνακας θα πρέπει να είναι συμβατός με την προσθήκη νέου φορτίου.

Απόσβεση σε 4-5 χρόνια

Τα περισσότερα πάνελ έχουν διάρκεια ζωής 20-25 χρόνων, διασφαλίζοντας γρήγορη απόσβεση. Στη Γερμανία, όπου παρατηρείται αθρόα εγκατάσταση ηλιακών πάνελ, τα οποία δεν επιβαρύνονται με ΦΠΑ, το κόστος απόσβεσης, σύμφωνα με τον κ. Ψωμά, υπολογίζεται σε 4-5 χρόνια. Ως προς την ασφάλεια της νέας τεχνολογίας, ο κ. Ψωμάς τονίζει ότι «έχουν εγκατασταθεί εκατομμύρια τέτοια συστήματα σε όλο τον κόσμο και η εμπειρία δεν εμπνέει καμία ανησυχία».

Ισχυρά κίνητρα στη Γερμανία και επιδότηση 500 ευρώ για την αγορά τους

Τα φωτοβολταϊκά μπαλκονίου είναι η νέα τάση αυτοπαραγωγής στην Ευρώπη και ο ορισμός της «ενεργειακής δημοκρατίας». Ξεκινώντας από τη Γερμανία αρχίζουν και εμφανίζονται σε όλο και περισσότερες χώρες. Η ιδέα ότι ένα διαμέρισμα μπορεί να παράγει έστω και ένα μέρος της ενέργειας που καταναλώνει κερδίζει όλο και περισσότερους Ευρωπαίους πολίτες, που τα τελευταία χρόνια αναζητούν διεξοδό από τις υψηλές τιμές ρεύματος.

Τα plug-and-play φωτοβολταϊκά είναι ιδιαίτερα δημοφιλή στη Γερμανία, όπου περισσότερα από 1.200.000 μπαλκόνια έχουν μετατραπεί σε μικρούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αποδεικνύοντας ότι η ενεργειακή μετάβαση δεν είναι μόνο υπόθεση κυβερνήσεων και μεγάλων επενδυτών, αλλά και των ιδίων των πολιτών.

Σύμφωνα με τον νέο γερμανικό νόμο, τα φωτοβολταϊκά συστήματα θεωρούνται ως plug-and-play φωτοβολταϊκά μπαλκονίου εάν έχουν εγκατεστημένη ισχύ έως 2 κιλοβάτ (kWp) και ισχύ μετατροπέα έως 800 Volt-amperes. Ο νόμος υποστηρίζει ότι αρκεί μια απλή online γνωστοποίηση στον πάροχο ρεύματος μέσω ειδικής ψηφιακής πύλης για την εγκατάστασή του. Για την περαιτέρω διευκόλυνση των καταναλωτών, το Γερμανικό Ινστιτούτο Τεχνολογίας Κατασκευών (DIBT) γνωστοποίησε ότι τα φωτοβολταϊκά μπαλκονίου δεν θεωρούνται δομικά προϊόντα, οπότε δεν υπάρχουν ειδικές τεχνικές απαιτήσεις για την τοποθέτησή τους. Για την προώθηση της νέας αυτής τεχνολογίας, η Γερμανία έχει από τον Ιανουάριο του 2023 απαλλάξει τα φωτοβολταϊκά μπαλκονίου

Μηδενικό ΦΠΑ στη νέα τεχνολογία ηλιακών πάνελ έχουν, εκτός από τη Γερμανία, η Αυστρία, η Βρετανία, η Κροατία, η Ιρλανδία και η Ολλανδία.

από τον ΦΠΑ και ορισμένοι δήμοι έχουν εισαγάγει γενναίως προγράμματα επιδοτήσεων για την προώθησή τους.

Το Βερολίνο επιδοτεί με 500 ευρώ τα νοικοκυριά για την αγορά φωτοβολταϊκών μπαλκονίου. Μηδενικό ΦΠΑ στη νέα τεχνολογία ηλιακών πάνελ έχουν επιβάλει και η Αυστρία, η Βρετανία, η Κροατία, η Ιρλανδία και η Ολλανδία. Τα δημοφιλή τάση των φωτοβολ-

Τα plug-and-play φωτοβολταϊκά είναι ιδιαίτερα δημοφιλή στη Γερμανία, όπου πάνω από 1.200.000 μπαλκόνια έχουν μετατραπεί σε μικρούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αποδεικνύοντας ότι η ενεργειακή μετάβαση δεν είναι υπόθεση μόνο κυβερνήσεων και μεγάλων επενδυτών, αλλά και των ιδίων των πολιτών.

ταϊκών μπαλκονίου, σύμφωνα με τον Στέλιο Ψωμά, ενθαρρύνουν με διάφορα μέτρα και άλλες χώρες, όπως το Βέλγιο, η Γαλλία, η Ιταλία, η Λιθουανία, το Λουξεμβούργο, η Πολωνία και η Πορτογαλία. Η Ε.Ε. προτρέπει επίσης τα κράτη-μέλη να υιοθετήσουν την τεχνολογία, χωρίς όμως να την καθιστά υποχρεωτική.

Η νέα τεχνολογία εξαπλώνεται ραγδαία και στις ΗΠΑ, με πρωτοπόρα φτωχά νοικοκυριά να τοποθετούν σε μπαλκόνια και αυλές για να μειώσουν το κόστος ρεύματος. Η Γιούτα είναι η πρώτη πολιτεία των ΗΠΑ που νομιμοποίησε την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών μπαλκονίου και ακολούθησε η Καλιφόρνια, ενώ σχετικές ρυθμίσεις προωθούν στη Νέα Υόρκη, στην Ουάσινγκτον, στη Χαβάη, στο Ιλινόις, στην Ιντιάνα, στο Μέιν, στο Μιζούρι, στο Νιου Χάμσαϊρ, στο

Νιου Τζέρσεϊ, στην Πενσυλβάνια, στην Νότια Καρολίνα, στο Βερμόντ και τη Βιρτζίνια.

Το μερίδιο αγοράς των φωτοβολταϊκών μπαλκονίου αποτιμήθηκε το 2023 σε 1,12 δισ. δολάρια με προοπτική να φτάσει τα 4,5 δισ. δολάρια έως το 2032, σύμφωνα με το Global Balcony Solar System Market Research Report (2024). Ο προβλεπόμενος ρυθμός ετήσιας ανάπτυξης της αγοράς προσδιορίζεται για την περίοδο 2024-2032 στο 16,76%.

Πρόκειται για μια αγορά που επεκτείνεται συνεχώς, στην οποία περίπου πάνω από το 80% σήμερα ελέγχεται από δέκα εταιρείες. Παρά το γεγονός της κυριαρχίας της Κίνας σε ηλιακά πάνελ, στη συγκεκριμένη τεχνολογία των φωτοβολταϊκών μπαλκονίου τα ηνία κατέχουν οι ΗΠΑ και το Ισραήλ.

ΧΡΥΣΑ ΛΙΑΓΓΟΥ

Γραφειοκρατικές «παρεμβολές» στο σήμα των κινητών τηλεφώνων

Της ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ

Αν υπάρχει κάτι που απασχολεί σταθερά τους καταναλωτές από την πρώτη κιόλας ημέρα που η κινητή τηλεφωνία μπήκε στη ζωή μας, στα μέσα της δεκαετίας του 1990, αυτό είναι το καλό σήμα στο κινητό τους. Παρά τη μεγάλη απόσταση που έχει διανυθεί έκτοτε σε επίπεδο τεχνολογίας και υποδομών, η πραγματικότητα παραμένει ότι η αξιόπιστη σύνδεση, τόσο για κλήσεις όσο και για Internet, δεν είναι δεδομένη παντού και πάντα. Αυτό μπορεί να προκαλέσει από απλό εκνευρισμό και καθημερινή δυσφορία μέχρι και απίστευτα οικονομικές επιπτώσεις, ιδίως όταν αφορά επιχειρήσεις που εξαρτώνται από την απρόσκοπτη συνδεσιμότητα.

Το «αδύναμο» σήμα, η απουσία δικτύων 5G και η χαμηλή ποιότητα υπηρεσιών επηρεάζουν όχι

μόνο τους καταναλωτές και τη λειτουργία μικρών επιχειρήσεων, οι οποίες δυσκολεύονται ακόμη και να εξυπηρετήσουν πελάτες, αλλά και μεγαλύτερες βιομηχανικές μονάδες.

Η απάντηση στο πρόβλημα αυτό περνά μέσα από την ανάπτυξη νέων πύργων κινητής τηλεφωνίας, που θα καλύψουν τα υφιστάμενα κενά στο δίκτυο. Το ζήτημα γίνεται ακόμη πιο έντονο σε νησιωτικές και τουριστικές περιοχές, οι οποίες βρίσκονται συχνά στο επίκεντρο της πίεσης, καθώς καλούνται να εξυπηρετήσουν αυξημένη ζήτηση χωρίς την αντίστοιχη επάρκεια υποδομών.

«Παρότι σε πολλές περιπτώσεις οι υποδομές είναι ήδη εγκατεστημένες, με πύργους και εξοπλισμό έτοιμο προς λειτουργία, η ανάπτυξη των δικτύων κινητής τηλεφωνίας συνεχίζει να προσκρούει σε ένα βασικό εμπόδιο,

Η έκδοση άδειας περνάει από τοπική αυτοδιοίκηση, πολεοδομία, Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Υπηρεσιών Περιβάλλοντος.

τις αδειοδοτήσεις», σημειώνει στην «Κ» ο Νίκολας Μάλερ, προσωρινός διευθύνων σύμβουλος και οικονομικός διευθυντής της Vantage Towers AG, ο οποίος βρέθηκε πρόσφατα στην Ελλάδα στο περιθώριο του Διεθνούς Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών. Η εταιρεία διαθέτει σήμερα περίπου 5.700 πύργους κινητής τηλεφωνίας σε όλη την ελληνική επικράτεια, τους οποίους χρησιμοποιούν η Nova, η Vodafone και εν μέρει ο ΟΤΕ. Σύμφωνα με

Παρότι σε πολλές περιπτώσεις οι υποδομές είναι ήδη εγκατεστημένες, με πύργους και εξοπλισμό έτοιμο προς λειτουργία, η ανάπτυξη των δικτύων κινητής τηλεφωνίας συνεχίζει να προσκρούει στο εμπόδιο, της αδειοδότησης.

τον κ. Μάλερ, η διαδικασία έκδοσης αδειών παραμένει ιδιαίτερα χρονοβόρα, φτάνοντας συχνά από έξι μήνες έως και ένα χρόνο, γεγονός που καθυστερεί την ενεργοποίησή τους. Στην παρούσα συγκυρία εμπλέκονται μια σειρά από δημόσιους φορείς όπως η τοπική αυτοδιοίκηση, η πολεοδομία, η Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και οι Υπηρεσίες Περιβάλλοντος.

Το ζήτημα αυτό αποκτά ιδιαίτερη σημασία, καθώς τόσο οι κεραιές κινητής τηλεφωνίας όσο και τα κέντρα δεδομένων θεωρούνται πλέον «κλειδί» για την οικονομία. Χωρίς την άμεση σύνδεσή τους με το δίκτυο, ο ψηφιακός μετασχηματισμός των επιχειρήσεων και των υπηρεσιών καθίσταται ουσιαστικά αδύνατος. «Για να βελτιωθεί ουσιαστικά η κάλυψη απαιτείται ακόμη ένα 5% έως 10% επιπλέον υποδομών σε κάθε χώρα στην

Ευρώπη, μεταξύ των οποίων και η Ελλάδα», αναφέρει ο κ. Μάλερ. Στη χώρα μας τα μεγαλύτερα κενά εντοπίζονται κυρίως σε ορεινές και αγροτικές περιοχές, αλλά και κατά μήκος βασικών οδικών και σιδηροδρομικών αξόνων. Ιδιαίτερα στις αδειοδοτήσεις με τρένο, η έλλειψη αξιοπιστίας σύνδεσης παραμένει αισθητή, επηρεάζοντας την εμπειρία των επιβατών.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος δεν μπορεί να βασιστεί σε μια μόνο τεχνολογία. Αντίθετα, απαιτείται συνδυασμός λύσεων, όπως δίκτυα κινητής τηλεφωνίας, σταθερή ασύρματη πρόσβαση και δορυφορικές υπηρεσίες. Παράλληλα, οι πύργοι κινητής τηλεφωνίας μπορούν να αξιοποιηθούν και για πρόσθετες λειτουργίες, όπως η πυροπροστασία και η ανίχνευση drones, ενισχύοντας περαιτέρω τον ρόλο τους ως κρίσιμης υποδομής.

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

To email έφτασε ένα μεσημέρι, ανάμεσα σε δεκάδες άλλα. Ο αποστολέας –υποτίθεται– ήταν συνεργάτης της επιχείρησης και το ύψος οικείο, σχεδόν βιαστικό. «Έχουμε αλλάξει τραπεζικό λογαριασμό, δείτε τα νέα στοιχεία στο συνημμένο». Τίποτα δεν φαινόταν παράταιρο: ούτε ο λογότυπος, ούτε η υπογραφή, ούτε η αλληλογραφία που έδειχνε να συνεχίζει κανονικά ένα ήδη υπάρχον νήμα επικοινωνίας.

Η υπάλληλος δεν είχε λόγο να αμφιβάλλει. Το αίτημα ταίριαζε με την καθημερινότητα της δουλειάς της: μικρές αλλαγές, επείγοντα τιμολόγια, προθεσμίες που τρέχουν. Άνοιξε το αρχείο, ενημέρωσε τα στοιχεία πληροφοριών και προχώρησε τη διαδικασία. Λίγες ημέρες αργότερα, όταν το μήνυμα του πραγματικού συνεργάτη ενημέρωσε ότι «δεν έχουμε λάβει την πληρωμή», ήταν ήδη αργά. Τα χρήματα είχαν μεταφερθεί σε λογαριασμό που δεν ανήκε σε κανέναν από τους γνωστούς αποδέκτες.

Σε μια άλλη περίπτωση, μεγάλη εταιρεία εμπορίου βρέθηκε αντιμέτωπη με το πιο σκληρό πρόσωπο της ψηφιακής εποχής. Μέσα σε λίγες ώρες, το μεγαλύτερο μέρος του κεντρικού της συστήματος –το λεγόμενο data center– είχε κρυπτογραφηθεί από κυβερνοεγκληματίες. Τα ταμεία στα φυσικά καταστήματα, το ηλεκτρονικό της κατάστημα, οι παραγγελίες και οι αποστολές «πάγωσαν», σαν να τραβήχτηκε ένα αόρατο καλώδιο από την καρδιά της λειτουργίας της. Οι δράστες ζήτησαν υπέρογκο ποσό σε κρυπτονομίσματα.

Στα πολυάριθμα περιστατικά κυβερνοεπιθέσεων ή παραβιάσεων προσωπικών δεδομένων που καταγράφονται κάθε χρόνο –η πλειονότητα των οποίων δεν βλέπει το φως της δημοσιότητας–, στόχος δεν είναι μόνον οι μικρές ή μεγάλες επιχειρήσεις, όπως τράπεζες, εταιρείες τηλεπικοινωνίας ή ταχυμεταφορών, αλλά και απλοί άνθρωποι. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις που κάποιος προγραμματίζοντας τις διακοπές του βρίσκει αντιμέτωπος με την υποκλοπή των στοιχείων του και μετά το προσπνέει ηλεκτρονικό μήνυμα του ξενοδοχείου για μια «άνετη άφιξη» διαβάζει συνήθως έπειτα από λίγες ημέρες ένα νέο, που υπαγορεύει ότι, «λόγω αλλαγής συνεργαζόμενης τράπε-

ζας, παρακαλούμε προχωρήστε σε προεξόφληση στον παρακάτω λογαριασμό». Το ύψος είναι πάντα επαγγελματικό, η υπογραφή ίδια και η συνομιλία μοιάζει να συνεχίζεται φυσικά από τα προηγούμενα emails. Ο πελάτης πραγματοποιεί την πληρωμή, λαμβάνει μάλιστα και την απόδειξη έως ότου διαπιστώσει, κατά τη στιγμή της άφιξης στο ξενοδοχείο, ότι η καταβολή των χρημάτων έχει ανακατευθυνθεί στον κυβερνο-απατεώνα. Πρόκειται για μια τυπική περίπτωση όπου κάπου στη διαδρομή, η επικοινωνία είχε παραβιαστεί και κάποιος τρίτος είχε παρέμβει αθόρυβα, εκτρέποντας τη συναλλαγή. Κάπου εκεί το χαμόγελο των διακοπών «παγώνει».

Έτσι οι κυβερνοεπιθέσεις διεισδύουν αθόρυβα στην καθημερινότητα. Ένα μήνυμα για «επιβεβαίωση στοιχείων», ένας σύνδεσμος που μοιάζει ασφαλής και μέσα σε λίγα λεπτά οι κωδικοί αλλάζουν χέρια. Αντίστοιχα, ένα απλό login στο cloud μπορεί να ανοίξει την πόρτα σε φωτογραφίες και προσωπικά αρχεία –στιγμές ζωής που παύουν να είναι ιδιωτικές. Εκτός από τους ενθλιπτικούς, εξίσου ευάλωτα είναι και τα παιδιά, τα οποία, λειτουργώντας σε έναν ψηφιακό χώρο που μοιάζει οικείος, μπορεί να βρεθούν εκτεθειμένα σε πιέσεις και εκφοβισμό που ξεφεύγουν από την οθόνη. Οι κυβερνοεπιθέσεις εξαλείφονται διαρκώς, μετακινούμενες από την τεχνική παραβίαση στην ψυχολογική χειραγώγηση. Και όσο η ψηφιακή ζωή γίνεται αναπόσπαστο κομμάτι της οικονομικής δραστηριότητας, τόσο η γραμμή ανάμεσα στο «ασφαλές» και στο «ευάλωτο» γίνεται όλο και πιο δυσδιάκριτη.

Η Ελλάδα βρέθηκε το 2025 σε φάση έντονης και συστηματικής ψηφιακής πίεσης με έμφαση, σύμφωνα με τις αναλύσεις, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αν και δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία, το φως της δημοσιότητας στο παρελθόν έχουν δεί οι κυβερνοεπιθέσεις στα Ελληνικά Ταχυδρομεία, στον όμιλο Fourlis, στην Cosmote, στο Ελληνικό Κτηματολόγιο κ.ά. Το CyberX Fraud Statistics Report 2025 καταδεικνύει ότι η ηλεκτρονική απάτη έχει εξαλειφθεί σε συστηματικό ψηφιακό κίνδυνο για την Ελλάδα, καθώς η χώρα έχει ενταχθεί πλήρως στο διεθνές οικοσύστημα κυβερνοεγκλήματος, με τις οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις να γίνονται ολοένα και πιο έντονες.

Η Ελλάδα βρέθηκε το 2025 σε φάση έντονης και συστηματικής ψηφιακής πίεσης με έμφαση, σύμφωνα με τις αναλύσεις, στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Αν και δεν υπάρχουν συγκριτικά στοιχεία, το φως της δημοσιότητας στο παρελθόν έχουν δεί οι κυβερνοεπιθέσεις στα Ελληνικά Ταχυδρομεία, στον όμιλο Fourlis, στην Cosmote, στο Ελληνικό Κτηματολόγιο κ.ά.

Ο κόσμος φοβάται τους χάκερ και ασφαρίζεται

Στους ιδιώτες πιο συνηθισμένες οι κυβερνοεπιθέσεις που βασίζονται στην εξαπάτηση, στοχευμένες και οργανωμένες οι απάτες για επιχειρήσεις

Για τους ιδιώτες, οι πιο συνηθισμένες επιθέσεις είναι εκείνες που βασίζονται στην εξαπάτηση. Το phishing παραμένει η πιο διαδεδομένη μέθοδος: emails, sms ή μηνύματα που μιμούνται τράπεζες, δημόσιες υπηρεσίες ή γνωστές πλατφόρμες, οδηγώντας τον χρήστη σε ψεύτικες σελίδες όπου καταχωρίζει τα στοιχεία του. Αντίστοιχα, οι απάτες μέσω social media και messaging εφαρμογών αξιοποιούν την οικειότητα της επικοινωνίας – ένας «γνωστός» που ζητάει χρήματα, ένας διαγωνισμός που υπόσχεται δώρα, ένα link που κρύβει κακόβουλο λογισμικό. Στην ίδια κατηγορία εντάσσονται και οι επιθέσεις σε cloud υπηρεσίες, όπου η υποκλοπή κωδικών μπορεί να δώσει πρόσβαση σε φωτογραφίες, έγγραφα και προσωπικά αρχεία. Παράλληλα, το cyberbullying και

η κακόβουλη χρήση προσωπικών δεδομένων, ιδιαίτερα σε ανθλιπικούς ή χρήστες με έντονη παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα, αναδεικνύουν μια διάσταση που ξεπερνά την οικονομική ζημία και αγγίζει την ψυχολογική ασφάλεια.

Στον κόσμο των επιχειρήσεων, οι επιθέσεις γίνονται πιο στοχευμένες και, συχνά, πιο οργανωμένες. Το Business Email Compromise (BEC) αποτελεί μία από τις πιο κοστοβόρες μορφές: οι δράστες παρεμβαίνουν σε πραγματικές εταιρικές επικοινωνίες και «καθοδηγούν» πληρωμές προς δικούς τους λογαριασμούς. Το ransomware, από την άλλη, πλήττει την ίδια τη λειτουργία των οργανισμών, κλειδώνοντας συστήματα και δεδομένα και απαιτώντας λύτρα για την αποκατάστασή τους. Οι επιθέσεις σε υποδομές –όπως data centers ή συστήματα

κρατήσεων– μπορούν να παραλύσουν ολόκληρες επιχειρήσεις, από το λιανεμπόριο μέχρι τον τουρισμό.

Εξίσου κρίσιμες είναι και οι διαρροές δεδομένων (data breaches), είτε μέσω παραβίασης συστημάτων είτε μέσω ανθρώπινου λάθους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεν διακρίνονται μόνο τα οικονομικά στοιχεία, αλλά και ευαίσθητες πληροφορίες πελατών, με σοβαρές νομικές, αλλά και για τη φήμη, συνέπειες. Τέλος, κακόβουλο λογισμικό (malware) μπορεί να εγκατασταθεί μέσω απλών ενεργειών –ένα άνοιγμα συνημμένου ή μια λήψη αρχείου– και να λειτουργεί «αθόρυβα» για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Στις 395.000 τα συμβόλαια

Η ανθεκτικότητα της επιχείρησης στον κυβερνοχώρο και η θωράκισή της δεν πρέπει να

θεωρείται ένα καθαρά τεχνικό ζήτημα που απασχολεί μόνο το τμήμα πληροφορικής μιας εταιρείας. Όπως εξηγεί ο επικεφαλής της ομάδας εργασίας για τα cyber risks της Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος, Κώστας Βούλγαρης, «πρέπει να αποτελεί μέρος του συνολικού προγραμματισμού διαχείρισης και αντιμετώπισης κρίσεων για όλο τον κύκλο ζωής μιας επιχείρησης και η ασφάλιση κατά των κινδύνων του κυβερνοχώρου αποτελεί πολύτιμο εργαλείο για μια επιχείρηση».

Αντιστοίχως, ασφαλιστικές λύσεις υπάρχουν και για την προσωπική κυβερνοασφάλεια (personal cyber insurance), καθώς η ραγδαία ψηφιοποίηση της καθημερινότητας μας, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές, οι διαδικτυακές αγορές, η ενασχόληση με τα social media, η χρήση cloud δημιουργούν ένα νέο φάσμα προσωπικών κινδύνων, όπως οι online απάτες.

Τα στοιχεία που δημοσιεύσε την περασμένη εβδομάδα η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών δείχνουν ότι η «αφύπνιση» τόσο των ιδιωτών όσο και των επιχειρήσεων έχει αυξηθεί εκθετικά τα τελευταία χρόνια και τα ασφαλιστήρια συμβόλαια για το cybersecurity έχουν φτάσει στα τέλη του 2025 στις 398.000 ενώπιον μόλις 32.000 το 2022. Από αυτά, τα 395.200 είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια personal cyber και 2.758 είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια commercial cyber. Με βάση τα ίδια στοιχεία, το 2025 υπήρξαν 32 περιστατικά ασφαλισμένων επιχειρήσεων που δήλωσαν κυβερνοεπίθεση, ενώ άλλα 75 περιστατικά δηλώθηκαν από ιδιώτες.

Στην περίπτωση του commercial cyber το κόστος συνδέεται με τα όρια κάλυψης. Ξεκινάει από ποσά της τάξης των 600 ευρώ τον χρόνο ακόμη και για μια μικρή επιχείρηση και φυσικά μπορεί να φτάσει σε πολύ μεγαλύτερα όταν πρόκειται για μεγάλες αλυσίδες ή χρηματοπιστωτικές εταιρείες, όπως οι τράπεζες.

Μια βασική παροχή που προσφέρουν αυτά τα συμβόλαια είναι ότι, όχι μόνο αποζημιώνουν για τη ζημία, όπως συμβαίνει με άλλα ασφαλιστήρια συμβόλαια, αλλά ότι συμβάλλουν ουσιαστικά στη διαχείριση του συμβάντος, αναλαμβάνοντας δηλαδή το δύ-

σκολο έργο της διαπραγμάτευσης με τους χάκερ. Η ασφάλιση καλύπτει διάφορες οικονομικές αξιώσεις που θα εγείρουν τρίτοι εις βάρος της επιχείρησης, όπως πελάτες, συνεργάτες, προμηθευτές, ρυθμιστικές αρχές, οι οποίοι θα αποδείξουν ότι με πράξεις ή παραλείψεις της επιχείρησης ή από κακόβουλη παραβίασή τους προκλήθηκε οικονομική ζημία ή ηθική βλάβη.

Επιπλέον παρέχει ταχύτατη και αδιάλειπτη πρόσβαση μέσω καθημερινής 24ωρης ανοιχτής γραμμής βοήθειας σε ειδικούς για τη διαχείριση περιστατικών στον κυβερνοχώρο, τόσο πριν όσο και μετά την εκδήλωση ενός συμβάντος, οι οποίοι αφευγόν θα εντοπίσουν την αιτία εφόσον είναι τεχνικά εφικτό, θα περιορίσουν την εξάπλωση και άρα τη ζημία από την επίθεση, θα διαχειριστούν τις επακόλουθες συνέπειες και, τέλος, θα αποκαταστήσουν τη φυσιολογική λειτουργία της επιχείρησης.

Στην περίπτωση του personal cyber insurance, το κόστος της ασφάλισης είναι μεταξύ 30-50 ευρώ τον χρόνο και καλύπτει τις οικονομικές συνέπειες ενός κυβερνοπεριστατικού, προσφέροντας ταυτόχρονα εξειδικευμένη υποστήριξη (νομική, τεχνική και συμβουλευτική) για την αποτελεσματική αντιμετώπιση του. Καλύπτει τη διαδικτυακή απάτη και παρέχει προστασία σε περίπτωση απώλειας χρημάτων, βοήθωντας στην αποζημίωση της οικονομικής απώλειας, λόγω:

– Phishing ή ψεύτικων email που «προσποιούνται» ότι προέρχονται από τράπεζα ή αξιόπιστη εταιρεία.
– Απάτες κοινωνικής μηχανικής (κάποιος εξαπατά για να σταλούν χρήματα).
– Δόλιες διαδικτυακές αγορές όπου τα προϊόντα δεν παραδίδονται ποτέ.

– Υποστήριξη όταν κάποιος προσπαθεί να εκβιάσει διαδικτυακά, π.χ. με κλείδωμα των συσκευών ή των δεδομένων με ransomware ή απειλώντας να δημοσιεύσει ιδιωτικές φωτογραφίες ή πληροφορίες, παρέχοντας εξειδικευμένη νομική και πληροφορική υποστήριξη, διαπραγμάτευση και διαχείριση περιστατικών ή πληρωμές λύτρων, όπου επιτρέπεται από τον νόμο και έχει εγκριθεί από την ασφαλιστική εταιρεία.

GoGordian
REAL ESTATE

The Art of **INVESTMENT OPPORTUNITIES**

Πωλείται τουριστικό τεμάχιο στους Σοφτάδες, Λάρνακα

Ref: 9710

€1,950,000

16,467 m²

Μόλις 250μ. από την ακτογραμμή, με ανεμπόδιση θέα στη θάλασσα και πρόσοψη που εφάπτεται σε κρατική γη εξασφαλίζοντας ιδιωτικότητα.

- 6 χλμ. από το κέντρο Μαζωτού
- 25 λεπτά από Λάρνακα & Ζύγι

- 8 λεπτά από εστιατόρια & ταβέρνες
- 20 λεπτά από το Αεροδρόμιο Λάρνακας

- 5 λεπτά από Camel Park

Ιδανικό για τουριστικό συγκρότημα, ξενοδοχείο, βίλες, διαμερίσματα ή μεζονέτες.

Εξαιρετική επενδυτική ευκαιρία σε μια ανερχόμενη τουριστική περιοχή.

gogordian.com | 77 77 56 56

Της ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ

«Πώς μπορείς ξεκινώντας από το μηδέν να βγάλεις λεφτά;», «πώς έκπιστα το πορτοφόλι των 60.000 ευρώ;». Σε κάτι τέτοια βίντεο μπορεί να πέσει πάνω όποιος σερφαίρει στο youtube, με την ελπίδα ότι θα βρει απαντήσεις σε θέματα που αφορούν την τσέπη του, την οικονομική επικαιρότητα αλλά και τον κόσμο των επενδύσεων – έναν κόσμο που δεν οδηγεί πάντα σε ασφαλή μονοπάτια. Με μια απλή αναζήτηση η οθόνη γεμίζει από δεκάδες βιντεάκια, πολλά εκ των οποίων συγκεντρώνουν εκατοντάδες χιλιάδες views. Κάποιοι φτιάχνουν ακόμη και κλειστές ομάδες (π.χ. μέσω Telegram), όπου μέσω συνδρομής προσφέρουν στα μέλη εκπαίδευση, συμβουλές αλλά και καθοδήγηση για τοποθετήσεις, ακόμη και στον αρκετά αμφιλεγόμενο κόσμο των κρυπτονομισμάτων. Το φαινόμενο των finfluencers, που γνωρίζει μεγάλη απήχηση στο εξωτερικό, βρίσκεται εύφορο έδαφος και στην Ελλάδα, καθώς παρατηρούνται τεράστια κενά στον οικονομικό αλφαριθμητικό των πολιτών.

Στο μεταξύ, πέραν των finfluencers, το εξωφρενικό «virality» των social media μπο-

Οι finfluencers ασκούν ιδιαίτερη γοητεία σε νέες ηλικίες, όπως η Gen Z, αλλά και οι millennials, καθώς αρκετοί έλκονται ακόμη και από τον τρόπο ζωής που αυτοί προβάλλουν.

ρεί να δημιουργήσει αδιανόητες παραφωνίες, αφού κόσμος φτάνει να εμπιστεύεται ιντερνετικές περσόνες που προωθούν προϊόντα άκρως υψηλού ρίσκου. Ίσως να μην έχει πάρει το αυτί σας, αλλά πριν από 1,5 χρόνο έγινε viral σε ρεπορτάζ δρόμου στο YouTube το «hawk tuah», η απάντηση που έδωσε μια άσημη κοπέλα από το Νάσβιλ των ΗΠΑ σε ερώτηση σεξουαλικού περιεχομένου, μιμούμενη τον ήχο όταν «φτύνεις» πάνω σε... «κάτι» («hawk tuah and spit on that thang»). Μετά το viral video, το «hawk tuah girl», όπως αποκαλείται η Χέιλι Γουέλτς, έφτασε να λανσάρε και δικό της ψηφιακό νόμισμα (meme coin) το οποίο, λόγω της φρενιτιδας που επικρατούσε γύρω από το όνομά της, έκανε περμιέρα με κεφαλαιοποίηση κοντά στα 500 εκατ. δολ. για να φτάσει, σε λίγες ώρες, να χάσει πάνω από το 95% της αξίας του. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να κατηγορηθεί για εξαπάτηση επενδυτών μέσω της

Επενδυτικές «συμβουλές» στα social media

Υπόσχονται εύκολο και γρήγορο χρήμα, ανεβάζουν προκλητικά βιντεάκια και προβάλλουν πολυτελή βίο – Το φαινόμενο των finfluencers εξαπλώνεται και στην Ελλάδα

Χαρακτηριστική στον υπερβολικό κόσμο των finfluencers είναι η περίπτωση της Χέιλι Γουέλτς, στις ΗΠΑ. Από ένα viral βίντεο στο YouTube, η Γουέλτς πέρασε στο λανσάρισμα δικού της ψηφιακού νομίσματος (meme coin), το οποίο εκτοξεύθηκε πρόσκαιρα πριν καταρρεύσει άνω του 95%. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να κατηγορηθεί για εξαπάτηση επενδυτών μέσω της πρακτικής χειραγώγησης της αγοράς.

πρακτικής χειραγώγησης της αγοράς, «pump and dump». Από την στιγμή της Επιτροπής Κεφαλαίων των ΗΠΑ, πάντως, δεν γλιτώνει ούτε η διάσημη τηλεπερσόνια Κιμ Καρντάσιαν, η οποία το 2022 συμφώνησε να πληρώσει πρόστιμο άνω του ενός εκατ. δολ. επειδή προώθησε μέσω του Instagram κρυπτονόμισμα χωρίς να κοινοποιήσει ότι πληρώθηκε 250.000 δολάρια για να προχωρήσει στη συγκεκριμένη ανάρτηση.

Οι finfluencers, πάντως, ασκούν ιδιαίτερη γοητεία σε νέες ηλικίες όπως η Gen Z αλλά και οι

millennials, καθώς αρκετοί έλκονται ακόμη και από τον τρόπο ζωής που αυτοί προβάλλουν. Συχνά, αυτός μπορεί να είναι και προκλητικά πολυτελής. «Ο κλάδος των finfluencers στην Ελλάδα αποτελείται από λίγους, που όμως βγάζουν πολλά. Ορισμένοι, στην αρχή των βίντεο χρησιμοποιούν περιεχόμενο που μπορεί να προκαλέσει στο κοινό ακόμη και οργή, το λεγόμενο rage bait, μιλώντας για ευαίσθητα κοινωνικά θέματα προκειμένου να πάρουν προβολές», λέει στην «Κ», ο Νίκος Ευδός, ιδρυτής της διαφημιστικής εταιρείας Humble. Αυτοί

χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να διαδώσουν πληροφορίες σχετικές με επενδύσεις. Μπορεί να πρόκειται για γενικές χρηματοοικονομικές πληροφορίες, όπως π.χ. «μάθετε τα πάντα για τις μετοχές». Μελέτες μιλούν και τα οφέλη των finfluencers, αφού οι τελευταίοι μπορούν να προσφέρουν χρήσιμες πληροφορίες για επενδύσεις με πιο εύπεπτο τρόπο. Ενδέχεται όμως να πρόκειται για συγκεκριμένες επενδυτικές προτάσεις. Τότε εισέρχονται στον κόσμο της εποπτευόμενης αγοράς. Ανάμεσα σε αυτούς, είναι και... celebrities

ή influencers που δεν παρέχουν ή διαδίδουν σε τακτική βάση χρηματοοικονομικές ή επενδυτικές πληροφορίες, πλην όμως ενδέχεται περιστασιακά να προωθούν επενδυτικά προϊόντα ή σχήματα. «Υπάρχουν «experts» που βγαίνουν και λένε, λένε, και κόσμος τους ακολουθεί. Το θέμα είναι να μην παρέχουν επενδυτικές συμβουλές ή εξατομικευμένες συστάσεις. Εκεί χρειάζεται άδεια από την αρμόδια εποπτική Αρχή, που είναι η Επιτροπή Κεφαλαίων», σημειώνουν πηγές με γνώση. Πολλά βίντεο έχουν κορηγό επενδυτικές

πλατφόρμες και μπορούν να αποφέρουν –κατά πληροφορίες– μέχρι και μερικές χιλιάδες ευρώ.

«Ελάχιστοι μαθαίνουν πώς να χρησιμοποιούν τα χρήματα στη ζωή τους, τι σημαίνει δηλαδή το χρήμα. Όταν συζητούσα με φίλους, γνωστούς, επανέρχονταν με ερωτήσεις. Θεώρησα ότι αυτό ενδιαφέρει κόσμο, έχω κάτι να πω. Έτσι, την πρώτη εβδομάδα της καραντίνας, έβγαλα το πρώτο βίντεο», μας λέει finfluencer, που μετράει πάνω από 200.000 ακολούθους. Σε αντίθεση με άλλες περιπτώσεις, ο ίδιος έχει άμεση σχέση με τον κόσμο των επενδύσεων, της επιχειρηματικότητας και της διοίκησης, κάτι που έχει σπουδασεί και στο εξωτερικό, ενώ τονίζει ότι δουλεύει σε άμεση συνεργασία με τον εποπτικό φορέα. «Δεν έχω δικαίωμα να παράσχω επενδυτικές συμβουλές. Αναλύω κυρίως τι συμβαίνει στην οικονομική επικαιρότητα και πώς μπορούμε να βάλουμε σε τάξη τα οικονομικά μας. Επικοινωνώ τι κάνω, τι λέει η βιβλιογραφία και τι τάσεις υπάρχουν αυτή τη στιγμή», αναφέρει, καθώς τάσσεται υπέρ της εφαρμογής της νομοθεσίας για να ξεκαθαρίσει το τοπίο.

Τα τελευταία χρόνια το αρμόδιο τμήμα που διαχειρίζεται τις καταγ-

Πολλά βίντεο έχουν κορηγό επενδυτικές πλατφόρμες και μπορούν να αποφέρουν –κατά πληροφορίες– μέχρι και μερικές χιλιάδες ευρώ.

γελίες στην Επιτροπή Κεφαλαίων έχει ενισχυθεί, προκειμένου να ανταπεξέλθει στο κύμα καταγγελιών που άρχισε να φτάνει από την πανδημία και μετά, όταν αρκετός κόσμος στράφηκε στις ψηφιακές υπηρεσίες. Οι καταγγελίες για επενδυτικές απάτες είναι δεκάδες και ο τρόπος δράσης ποικίλλει. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», οι περισσότερες από αυτές αφορούν μη αδειοδοτημένες διαδικτυακές επενδυτικές πλατφόρμες συναλλαγών, διακρίζομενες είτε από ανύπαρκτες εταιρείες είτε από εταιρείες με έδρα σε χώρες όπου η εποπτεία είναι πλημμελής. Για παράδειγμα, χώρες που χαρακτηρίζονται «φορολογικοί παράδεισοι». Κάποιες από αυτές τις διαχειρίστριες εταιρείες είναι και «κλώνοι», αφού στην ιστοσελίδα τους μιμούνται με παραπλανητικό τρόπο πραγματικές εταιρείες ενώ, τελευταία, υπάρχουν καταγγελίες για απάτες με χαρακτηριστικό τύπο «πυραμίδας Πόντζι». Επίσης, στο τμήμα υποβάλλονται καταγγελίες και για τηλεφωνικές απάτες επιτηδείων.

Η Επιτροπή Κεφαλαίων συστήνει προσοχή

Καθώς οι πρωταγωνιστές του Διαδικτύου πολλαπλασιάζονται, η νέα τάση των finfluencers έχει σημάνει συναγερμό. Η Επιτροπή Κεφαλαίων συστήνει προσοχή, ενώ προετοιμάζεται εργαλείο AI το οποίο θα μπορεί να «σαρώνει» το Διαδίκτυο εντοπίζοντας φράσεις και λέξεις-κλειδιά που μπορούν να παραπέμψουν σε απάτη, όπως είναι ο «γρήγορος πλουτισμός», «εγγυημένη απόδοση», «μηνεντικός κίνδυνος».

«Το τελευταίο διάστημα, η Επιτροπή Κεφαλαίων δέχεται αυξανόμενο αριθμό καταγγελιών από επενδυτές που έχουν προβεί σε επενδύσεις χωρίς να διαθέτουν την απαιτούμενη ή την κατάλληλη πληροφόρηση, με αποτέλεσμα να υφίστανται ζημιές, πολλές φορές ιδιαίτερα σημαντικές», αναφέρει η πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαίων, Βασιλική Λαζαράκου. «Ιδιαίτερη ανησυχία προκαλεί η επιτροπή που ασκούν οι λεγόμε-

νοι «finfluencers» μέσω των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, όπου συχνά προβάλλονται επενδυτικά προϊόντα ή στρατηγικές χωρίς την απαιτούμενη διαφάνεια ή επαρκή επεξήγηση των κινδύνων. Finfluencers μπορεί να είναι και διασημότητες, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ή influencers των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, που προωθούν περιστασιακά επενδυτικά προϊόντα ή επενδυτικά σχήματα». Όπως τονίζει, «η Επιτροπή Κεφαλαίων εφιστά την προσοχή των επενδυτών, επιστημονώντας ότι σε περιπτώσεις όπου οι finfluencers παρέχουν εξατομικευμένες συστάσεις για χρηματοπιστωτικά μέσα, ενδέχεται να παρέχουν την υπηρεσία των «επενδυτικών συμβουλών», για την οποία απαιτείται προηγούμενη αδειοδότηση από την Επιτροπή Κεφαλαίων ή την αντίστοιχη εποπτική αρχή της Ε.Ε.

Οι επενδυτές οφείλουν να ει-

να ιδιαίτερα προσεκτικοί, να διασφαλίζουν πληροφορίες που λαμβάνουν και να απευθύνονται μόνο σε αδειοδοτημένους επαγγελματίες πριν λάβουν οποιαδήποτε

Σχεδιάζεται εργαλείο AI, το οποίο θα μπορεί να «σαρώνει» το Διαδίκτυο εντοπίζοντας φράσεις και λέξεις-κλειδιά που μπορούν να παραπέμψουν σε απάτη.

επενδυτική απόφαση», επιστημονώντας σε δήλωσή της η κ. Λαζαράκου, τονίζοντας ότι προειδοποιήσεις έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή Κεφαλαίων όσο και από ευρωπαϊκές και διεθνείς εποπτικές

αρχές, όπως η ESMΑ και η IOSCO (I-SCAN). «Η προστασία των επενδυτών και η εύρυθμη λειτουργία της αγοράς αποτελούν προτεραιότητα της Επιτροπής Κεφαλαίων, η οποία παρακολουθεί στενά το φαινόμενο και παρεμβαίνει, όπου απαιτείται», καταλήγει.

Σαφές μήνυμα για διαφάνεια προς τους finfluencers έχουν αποστείλει η ESMΑ (European Securities and Markets Authority) και η Επιτροπή Κεφαλαίων. Όπως υπογραμμίζουν στον κατάλογο των συμβουλών υπεύθυνος προώθησης που έχουν ανακοινώσει, η προώθηση ενός χρηματοπιστωτικού προϊόντος ή μιας χρηματοπιστωτικής υπηρεσίας «δεν μοιάζει με την προώθηση υποδημάτων ή ρολογιών. Ενδέχεται να έχει αρνητικές συνέπειες για τους ακολούθους σας». Η Επιτροπή τονίζει ότι παραπλανητικές ή απερισκεπτες αναρτήσεις μπορεί να αποβούν εφάρμεγες για τους ακολούθους και

να οδηγήσουν σε νομικές ευθύνες για τυχόν δυσμενή αποτελέσματα στους καταναλωτές. Ως προς τη διαφάνεια, η Επιτροπή σημειώνει πως «εάν λαμβάνετε χρήματα, δώρα ή προνόμια για να προωθήσετε κάτι, μην το αποκρύπτετε – να το λέτε ξεκάθαρα», προτρέποντας να χρησιμοποιούν λέξεις όπως «ad», «paid partnership» ή «sponsored» κ.λπ. Το ίδιο συμβαίνει και σε περίπτωση που ήδη επενδύουν σε κάτι για το οποίο κάνουν ανάρτηση, καθώς θα πρέπει να κάνουν και σε αυτό αναφορά.

«Εάν ακούγεται πολύ καλό για να είναι αληθινό, μάλλον έτσι είναι», προειδοποιεί επίσης η Επιτροπή Κεφαλαίων, προτρέποντας να κατανοούν τα χαρακτηριστικά των προϊόντων που προωθούν, ιδίως εάν πρόκειται για προϊόντα με ρίσκο όπως τα CFD ή τα κρυπτονομισματα. «Να επισημαίνετε τους κινδύνους, όχι μόνο τις ανταμοιβές. Να μην ασκείτε πίεση και

να μη δημιουργείτε καταστάσεις επείγουσας ανάγκης με προτροπές όπως «πλουτίστε γρήγορα». Επειδή οι άνθρωποι μπορούν επίσης να χάσουν χρήματα γρήγορα ή να κερδίσουν, είναι σημαντικό να ενημερωθούν για τον κίνδυνο της νομιμότητας των εταιρειών, πλατφορμών, πριν προχωρήσει κάποιος σε σχετική ανάρτηση, διότι διαφορετικά μπορεί να θεωρηθεί συνεργός σε απάτη.

Μολονότι κάποιος από τους «δημιουργούς» περιεχομένου στα social media βάσει τα λεγόμενα disclaimers κάτω από τις αναρτήσεις-βίντεο, ξεκαθαρίζεται πως οι δηλώσεις αποποίησης ευθύνης, όπως το «δεν πρόκειται για επενδυτικές συμβουλές» δεν αρκεί. «Το να λέτε στους ανθρώπους σε τι να επενδύσουν –ή τι να αποφύγουν– μπορεί να θεωρηθεί επενδυτική συμβουλή. Αν θέλετε να το κάνετε αυτό, θα χρειαστείτε άδεια από την αρμόδια εθνική αρχή της χώρας», υπογραμμίζει, μεταξύ άλλων.

Δημιουργία υπεραξίας στον τουρισμό και διαφύλαξη αυθεντικότητας

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Ο **ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ** τουρισμός δεν καλείται πλέον να διαχειριστεί μεμονωμένες, έκτακτες καταστάσεις και διαταραχές, αλλά μια νέα πραγματικότητα διαδοχικών και αλληλένδετων προκλήσεων, που δεν μοιάζουν να αφήνουν περιθώρια επιστροφής στην πρότερη κανονικότητα. Αυτό είναι το κεντρικό μήνυμα της Αγάπης Σμπώκου, CEO της ΡΗΑΕΑ, αντιπροέδρου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) και αντιπροέδρου της Marketing Greece, θέτοντας το πλαίσιο για μια δομική αναθεώρηση της στρατηγικής του κλάδου. Σύμφωνα με την Αγ. Σμπώκου, η θωράκιση του τουριστικού προϊόντος απαιτεί τη μετάβαση από την απλή αντίδραση στην οργανωμένη ανθεκτικό-

τητα, με όχημα τη στενή συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα. Η αντιπρόεδρος του ΣΕΤΕ στο πλαίσιο συζήτησης με την Αντί-Ριότα, παραγωγό της Monocle, στο 11ο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, περιέγραψε την τελευταία 15ετία ως ένα «παρατεταμένο stress test» για την Ελλάδα.

Από την οικονομική κρίση και την πανδημία έως τις τρέχουσες γεωπολιτικές αναταράξεις στη Μέση Ανατολή, ο τουρισμός αποδείχθηκε ταυτόχρονα ο πιο εύλωτος αλλά και ο πιο ανθεκτικός πυλώνας της εθνικής οικονομίας. Η ταχύτητα με την οποία η χώρα ανέκτησε το έδαφος μετά το 2019 δεν ήταν τυχαία ήταν το αποτέλεσμα μιας συνεργείας που ενίσχυσε το αίθρη ασφάλειας των επισκεπτών. Η Αγάπη Σμπώκου υπογράμμισε ότι η εμπιστοσύνη των τουριστών

Πρέπει να αναδειχούμε τον ανεξερεύνητο πλούτο της χώρας – από τα βουνά έως τα νησιά– μέσα από στρατηγικές καμπάνιες.

κερδίζεται στο πεδίο. Ανέφερε μάλιστα ως πρόσθετα της πανδημίας χαρακτηριστικά παραδείγματα τις πλημμύρες στη Θεσσαλία και τις εκκενώσεις ξενοδοχείων στη Ρόδο κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών. Η αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων και του κράτους σε αυτές τις οριακές στιγμές έστειλε ένα ισχυρό διεθνές μήνυμα:

Η θωράκιση του τουριστικού προϊόντος απαιτεί τη μετάβαση από την απλή αντίδραση στην οργανωμένη ανθεκτικότητα, με όχημα τη στενή συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, τόνισε η αντιπρόεδρος του ΣΕΤΕ, Αγάπη Σμπώκου, στο Φόρουμ των Δελφών.

η Ελλάδα διαθέτει τη διαχειριστική ικανότητα να προστατεύει τους επισκέπτες της. Ωστόσο, η ίδια ξεκαθάρισε πως η συνεργασία αυτή δεν πρέπει να είναι ευκαιριακή, αλλά να βασίζεται σε έναν σαφή, προκαθορισμένο σχεδιασμό, που θα αναβαθμίζει διαρκώς τις υποδομές. Το «success story» του ελληνικού τουρισμού οφείλει, κατά την Αγ. Σμπώκου, να μετεξελιχθεί. Η έμφαση μετατοπίζεται πλέον από τον απόλυτο αριθμό των αφίξεων στη δημιουργία υπεραξίας και στη διαφύλαξη της αυθεντικότητας.

«Πρέπει να διαφυλάξουμε το τουριστικό μας προϊόν με data και Intelligence, ως πλάνο για το μέλλον», τόνισε χαρακτηριστικά. Το καθήκον της επόμενης μέρας περιλαμβάνει την ανάδειξη του ανεξερεύνητου πλούτου της χώρας –

από τα βουνά έως τα νησιά– μέσα από στρατηγικές καμπάνιες που θα προβάλλουν την πολυδιάστατη ελληνική εμπειρία. Κλείνοντας, η αντιπρόεδρος του ΣΕΤΕ, η οποία αναμένεται να προταθεί επισήμως κατά τις επικείμενες αρχαιρεσίες του ΣΕΤΕ, ως νέα πρόεδρος του, χρησιμοποίησε την Κρήτη ως πρότυπο ανάπτυξης. Πέρα από το παραδοσιακό μοντέλο «ήλιος και θάλασσα», το νησί αναδεικνύεται τα ορεινά τοπία, τους παραδοσιακούς οικισμούς και την υψηλού επιπέδου γαστρονομία του. Αυτή η στροφή στην ποιότητα και στην εντοπιότητα αποτελεί το ανταγωνιστικό μας προϊόν με data και Intelligence, ως πλάνο για το μέλλον», τόνισε χαρακτηριστικά. Το καθήκον της επόμενης μέρας περιλαμβάνει την ανάδειξη του ανεξερεύνητου πλούτου της χώρας –

Mega data center στην Κοζάνη

Σημαντικές ευκαιρίες στην ευρύτερη αγορά της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης «βλέπει» η ΔΕΗ και στον τομέα των data centers, με τις πρώτες επενδύσεις ωστόσο να ξεκινούν από την Ελλάδα. Η ΔΕΗ έχει συμπεριλάβει στο επενδυτικό της πλάνο την πρώτη φάση ανάπτυξης του μεγάλου κλίμακας data center στην Κοζάνη, για το οποίο, όπως αποκάλυψε στους αναλυτές κατά την παρουσίαση του επενδυτικού

Σε πρώτη φάση προβλέπεται η κατασκευή data center ισχύος 300 MW στον ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου.

Σε εξέλιξη διαπραγματεύσεις με δύο κορυφαίες τεχνολογικές εταιρείες. Μέσα στους επόμενους τρεις έως τέσσερις μήνες αναμένεται η οριστικοποίηση των σχετικών συμφωνιών.

πλάνο ο επικεφαλής της εταιρείας Γιώργος Στάσσης, βρίσκεται ήδη σε εμπιστευτικές, εν εξέλιξη διαπραγματεύσεις με δύο κορυφαίες τεχνολογικές εταιρείες. Σε πρώτη φάση προβλέπεται η κατασκευή data center ισχύος 300 MW στον ΑΗΣ Αγ. Δημητρίου σε μια συνολική έκταση 50.000 τ.μ., με το μερίδιο δαπανών για τη ΔΕΗ να υπολογίζεται σε 1,2 δισ. ευρώ. Το έργο θα υποστηρίξει εφαρμογές τεχνολογικές

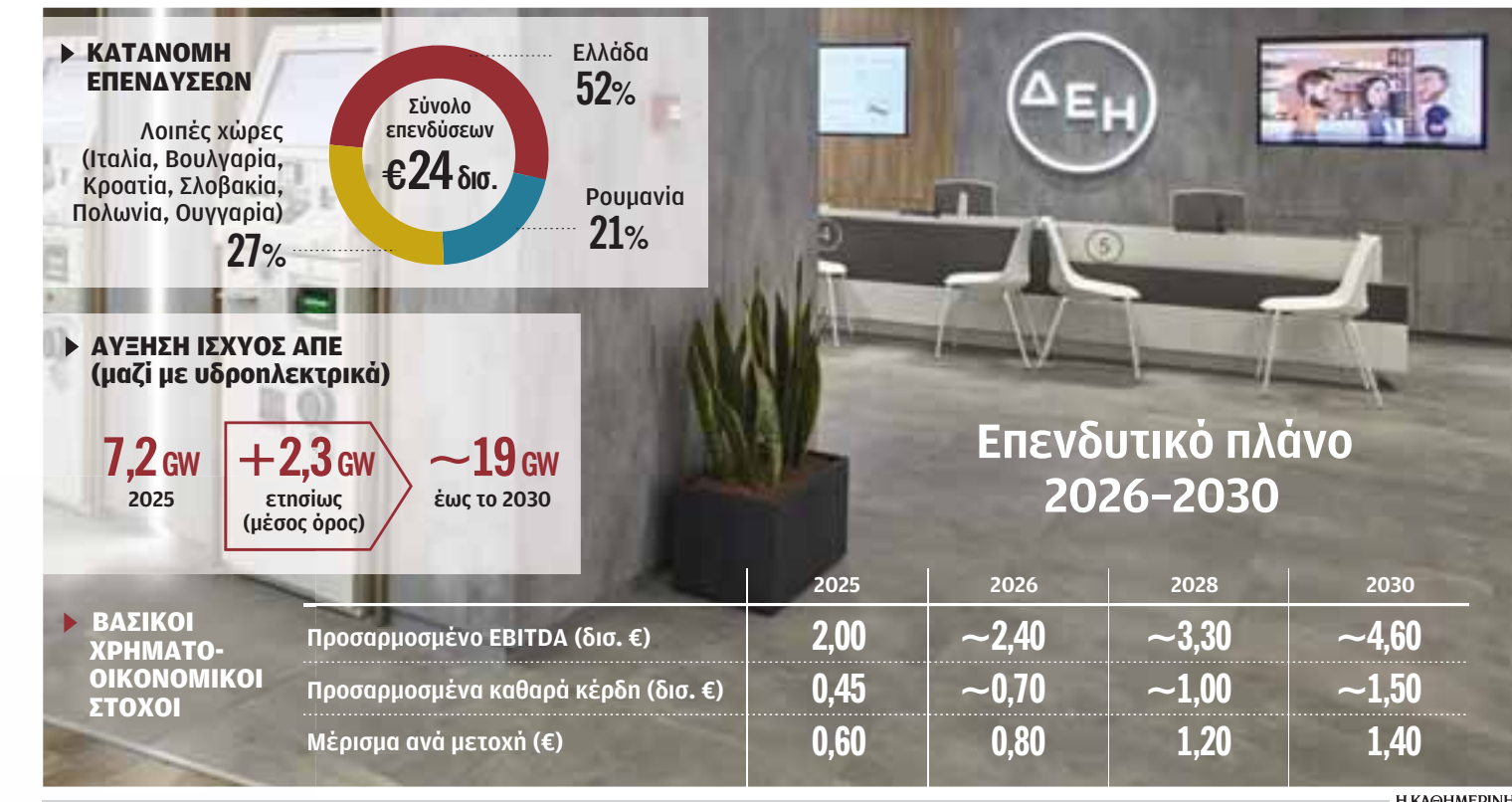
νοημοσύνης και υπηρεσίες cloud και θα τροφοδοτείται απευθείας από μονάδες παραγωγής της ΔΕΗ, χωρίς να επιβαρύνεται το εθνικό δίκτυο ηλεκτρισμού.

Οι πρώην λιγνιτικές περιοχές είναι ιδανικές για την ανάπτυξη data center από τον όμιλο ΔΕΗ, καθώς συγκεντρώνουν σπάνια και στρατηγικά πλεονεκτήματα: από τις άμεσα διαθέσιμες εκτάσεις βιομηχανικής γης χωρίς αδειοδοτικά εμπόδια, έως τις υπάρχουσες ενεργειακές υποδομές και διασυνδέσεις. Και από το εξειδικευμένο τεχνικό προσωπικό με πολυετή εμπειρία σε μεγάλα έργα, μέχρι τα δίκτυα (φυσικού αερίου, οπτικών ινών κ.λπ.) και τους απαραίτητους για την ψύξη του data center υδάτινους πόρους.

«Έχουμε το πλεονέκτημα της «έτοιμης προς κατασκευή» γης, της διασύνδεσης με το δίκτυο και της παροχής φθηνής ενέργειας και είμαστε πολύ κοντά σε συμφωνία για να κατασκευάσουμε την πρώτη φάση αυτού του mega data center, χωρίς να έχουμε συμπεριλάβει στο νέο μας πλάνο το σχέδιο για το 1 GW», είπε στους αναλυτές ο κ. Στάσσης. Ο ίδιος τους ενημέρωσε για το ενδιαφέρον που καταγράφεται τους τελευταίους πέντε μήνες από επενδυτές, το οποίο συνδέσει και με την ακύρωση αντίστοιχων έργων στο Ηνωμένο Βασίλειο και τις σκανδιναβικές χώρες, αλλά και τις επιπτώσεις του πολέμου σε αντίστοιχες κρίσιμες υποδομές στη Μέση Ανατολή. Σύμφωνα με τη διοίκηση της ΔΕΗ, μέσα στους επόμενους τρεις έως τέσσερις μήνες αναμένεται η οριστικοποίηση των σχετικών συμφωνιών. Ο σχεδιασμός της ΔΕΗ περιλαμβάνει επέκταση της ισχύος των 300 MW στα 1.000 MW. Η εταιρεία εξετάζει και άλλες περιοχές για ανάπτυξη data center πέραν της Κοζάνης, καθώς εκτιμά ότι μπορεί να στηρίξει δυναμικότητα στην Ελλάδα έως 2.000 MW, με προοπτική επέκτασης επιπλέον 2 GW σε άλλες αγορές της Ευρώπης. Το μοντέλο συνεργασιών που υιοθετεί ο όμιλος της ΔΕΗ προβλέπει την παροχή γης, ηλεκτρικής ενέργειας, οπτικών ινών και κτιριακών εγκαταστάσεων από πλευράς του, και την ανέλιξη της προμήθειας και λειτουργίας του IT εξοπλισμού από πλευράς του hyperscaler.

Η τετραετία που θα αλλάξει τη ΔΕΗ

Αύξηση κεφαλαίου 4 δισ. και επενδύσεις 24 δισ. έως το 2030 για κυριαρχία σε Κεντρική και ΝΑ Ευρώπη

Το έργο θα υποστηρίξει εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης και υπηρεσίες cloud και θα τροφοδοτείται απευθείας από μονάδες παραγωγής της ΔΕΗ.

Της ΧΡΥΣΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Μια συνολική επανατοποθέτηση στον ευρωπαϊκό χάρτη της ενέργειας και της τεχνολογίας επιχειρεί η ΔΕΗ προσβλέποντας στη μετεξέλιξη της σε κυρίαρχο παίκτη της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Το νέο αναπτυξιακό αφήγημα που παρουσίασε την περασμένη Πέμπτη σε μετόχους και αναλυτές ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας, Γιώργος Στάσσης, στηρίζεται σε ένα επενδυτικό πρόγραμμα-μαμούθ 24 δισ. ευρώ έως το 2030, η υλοποίηση του οποίου θα αποτελέσει σταθμό στη μακρόχρονη ιστορία της εταιρείας που ταυτίστηκε με τον εξηλεκτρισμό και την οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Ενα μέρος του επενδυτικού αυτού σχεδίου που θα βάλει τη ΔΕΗ στο club των μεγάλων ενεργειακών εταιρειών της Ευρώπης, θα χρηματοδοτηθεί από την αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ύψους 4 δισ. ευρώ που δρομολογείται

για τον Μάιο και η οποία προχωράει με την πλήρη στήριξη της κυβέρνησης αλλά και του μεγαλύτερου ιδιώτη μετόχου. Το επενδυτικό fund CVC, που κατέχει ποσοστό 10,34%, ενημέρωσε την εταιρεία για τη συμμετοχή του (μη δεσμευτική) με νέα επένδυση έως 1,2 δισ. ευρώ, κάτι που σημαίνει ότι θα αυξήσει το ποσοστό του.

Παράλληλα, το ελληνικό Δημόσιο δήλωσε άμεσα την πρόθεσή του να συμμετάσχει στην αύξηση ώστε να διατηρήσει άμεσα ή έμμεσα το ποσοστό 33,4% που κατέχει. Θα καταβάλει δηλαδή ποσό της τάξης του 1,32 δισ. ευρώ. Το 54% του νέου αναπτυξιακού πλάνου θα χρηματοδοτηθεί μέσω λειτουργικών ταμειακών ροών και το 31% μέσω αύξησης του καθαρού δανεισμού.

Η προτεινόμενη ΑΜΚ θα προχωρήσει μέσω συνδυασμένης προσφοράς. Δημόσια εγγραφής στην Ελλάδα και ιδιωτικής τοποθέτησης σε θεσμικούς επενδυτές στο εξωτερικό. Εκτός από την

αναγκία άντληση κεφαλαίων για νέες επενδύσεις, η ΑΜΚ θα ενισχύσει και τον ισολογισμό της εταιρείας, διατηρώντας τον δείκτη Καθαρό Χρέος/EBITDA σημαντικά κάτω από το όριο του 3,5x που έχει θέσει ο όμιλος.

Το νέο αναπτυξιακό πλάνο φωτογραφίζει μια νέα ΔΕΗ με επέκταση της γεωγραφικής της παρουσίας σε νέες αγορές και την ισχυροποίηση της θέσης της σε αυτές που ήδη δραστηριοποιείται. Σήμερα, η ΔΕΗ αποτελεί τον κορυφαίο ενεργειακό πάροχο σε Ελλάδα και Ρουμανία, ενώ επιτυχώς επεκτείνεται σε άλλες χώρες, όπως Βουλγαρία, Βόρεια Μακεδονία, Ιταλία, Κροατία. Ο όμιλος έχει απλώσει τις δραστηριότητές του σε ένα ευρύ φάσμα κλάδων. Από ενεργειακές λύσεις, μεταξύ των οποίων ηλεκτροκίνηση, φωτοβολταϊκά και αντλίες θερμότητας σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις, έως retail τεχνολογίας μέσω της θυγατρικής «Κωτσόβολος» και Fiber-to-the home.

Το στρατηγικό σχέδιο της

ΔΕΗ στοχεύει στον διπλασιασμό της εγκατεστημένης ισχύος σε 24,3 GW το 2030, από 12,4 GW το 2025, επενδύοντας σε συστήματα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ευέλικτη παραγωγή και αποθήκευση.

Στην Ελλάδα, η ΔΕΗ θα προσθέσει 5 GW έως το 2030 αυξάνοντας τη συνολική εγκατεστημένη ισχύ σε 13,3 GW, παρά την πλήρη απολιγνιτοποίηση, η οποία θα ολοκληρωθεί το 2026, και τη διακοπή λειτουργίας του 40% της παραγωγής ενέργειας από πετρέλαιο στα νησιά. Στη Ρουμανία, η εγκατεστημένη ισχύς θα τριπλασιαστεί μεταξύ 2025 και 2030 και θα φτάσει στα 5,3 GW, επενδύοντας σε ΑΠΕ, αποθήκευση, νέες μονάδες φυσικού αερίου και peakers. Στην Ιταλία, τη Βουλγαρία και την Κροατία, θα αυξήσει σημαντικά το επενδυτικό της πλάνο κατασκευάζοντας κυρίως ΑΠΕ και αποθήκευση αλλά και μονάδες φυσικού αερίου με στόχο η εγκατεστημένη ισχύς να αυξηθεί σε 3,5 GW το 2030.

Το νέο στρατηγικό πλάνο προβλέπει επέκταση σε νέες αγορές της Κεντρικής και ΝΑ Ευρώπης και συγκεκριμένα σε Ουγγαρία, Πολωνία και Σλοβακία, μέσω τόσο οργανικών ανάπτυξης όσο και εξαγορών, με στόχο 2,2 GW εγκατεστημένη ισχύ έως το 2030 σε ΑΠΕ και αποθήκευση.

Στόχος είναι έως το 2030 το 45% της εγκατεστημένης ισχύος να βρίσκεται εκτός Ελλάδας, στρατηγική που συνδέεται με τις επενδυτικές ευκαιρίες που παρουσιάζει η αγορά της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης και την ανάδειξή της σε κυρίαρχο παίκτη. Ψηλά τον πήχυ βάζει η διοίκηση της εταιρείας και για τους χρηματοοικονομικούς στόχους του στρατηγικού σχεδίου. Στοχεύει σε EBITDA 4,6 δισ. ευρώ το 2030 από 2 δισ. το 2025 και υπερδιπλασιασμό καθαρών κερδών, στο 1,5 δισ. ευρώ από 0,45 δισ. το 2025. Το μέρισμα ανά μετοχή προβλέπεται να φτάσει στο 1,4 ευρώ το 2030 από 0,4 ευρώ το 2024.

ΣΤΟ ΚΟΥΡΕΙΟΝ

Με τον Στέλιο Ειουρή

24NEWS

Ακρίβεια και αύξηση πωλήσεων γέμισαν τα κρατικά ταμεία το 2025

Τα φορολογικά έσοδα ανήλθαν σε 426,95 δισ. ευρώ, ενισχυμένα κατά 26,87 δισ.

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

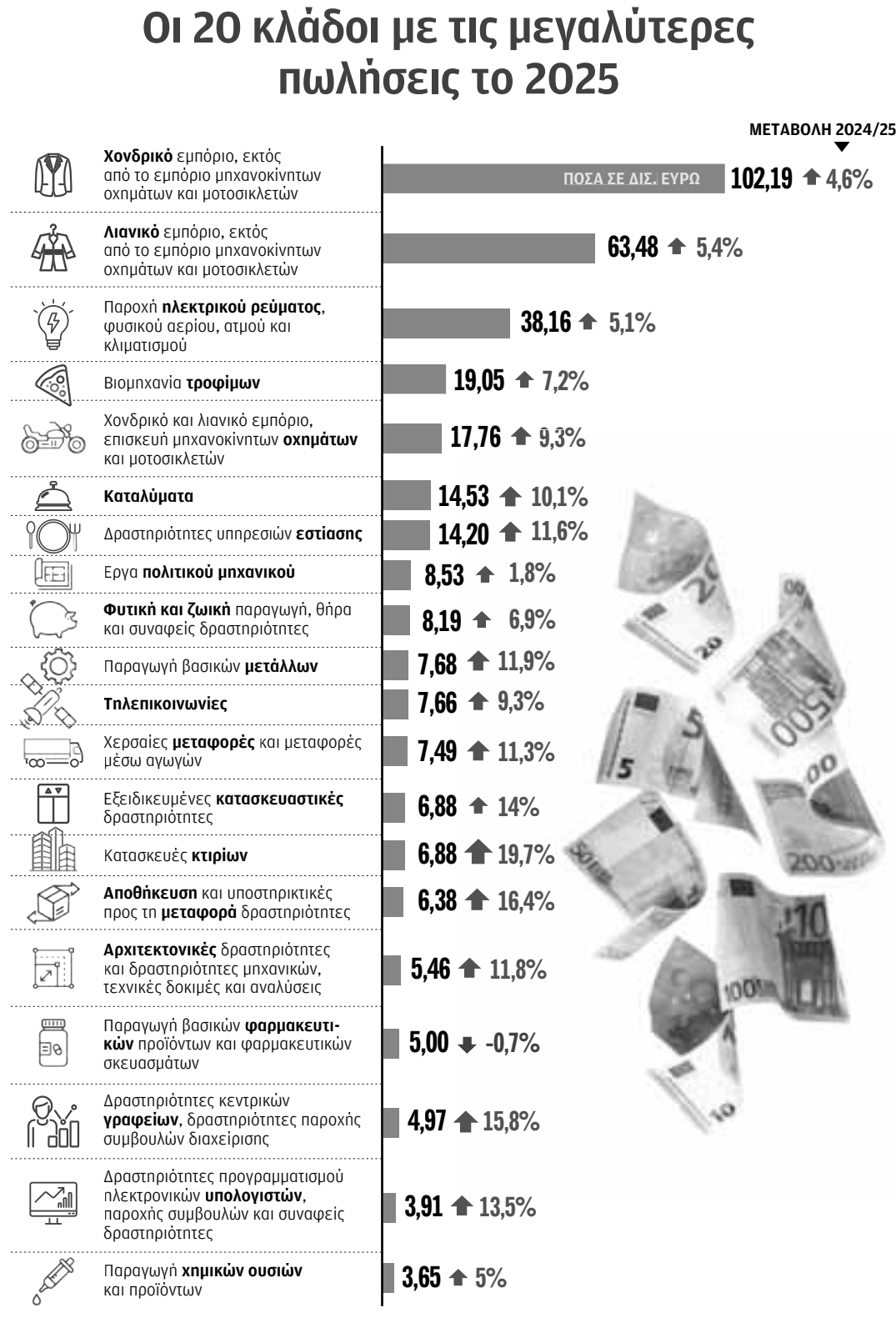
Οι αυξημένες τιμές και η άνοδος των πωλήσεων στην ελληνική οικονομία αποτέλεσαν βασικό μοχλό ενίσχυσης των φορολογικών εσόδων το 2025 (κυρίως του ΦΠΑ), με το συνολικό ύψος τους να αυξάνεται κατά 26,87 δισ. ευρώ σε σύγκριση με το 2024.

Η αύξηση αυτή, που αντιστοιχεί σε ποσοστό 6,7%, αποτυπώνει τη δυναμική που διαμορφώθηκε στην αγορά υπό την επίδραση της καταναλωτικής, αλλά και των πιέσεων από την ακρίβεια και τον πληθωρισμό, οι οποίες ανέβασαν την ονομαστική αξία των συναλλαγών σχεδόν σε όλους τους κλάδους. Σημειώνεται ότι το προηγούμενο έτος, το 54,9% των φορολογικών εσόδων προήλθε από τον ΦΠΑ και τους ειδικούς φόρους καταναλωτικής, ενώ το υπόλοιπο κατανεμήθηκε μεταξύ φόρου εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ. Σύμφωνα με τα στοιχεία

Συνολικά από τους 87 κλάδους οι 79 σημείωσαν αύξηση πωλήσεων.

της ΑΑΔΕ, η πλειονότητα των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων κινήθηκε ανοδικά, καθώς 79 από τους 87 κλάδους κατέγραψαν αύξηση πωλήσεων, ενώ μόλις οκτώ παρουσίασαν πτώση. Μεταξύ των λίγων εξαιρετικών συγκαταλέγεται η παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και σκευασμάτων, που κινήθηκε οριακά πτωτικά. Ιδιαίτερη ώθηση καταγράφηκε στον κλάδο των κατασκευών κτιρίων, ο οποίος σημείωσε τη μεγαλύτερη αύξηση σε απόλυτα μεγέθη, με άνοδο 19,7% ή 1,1 δισ. ευρώ σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Ακολούθησαν η αποθήκευση και οι υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες με αύξηση 900 εκατ. ευρώ, καθώς και οι δραστηριότητες κεντρικών γραφείων και παροχής συμβουλών διαχείρισης με άνοδο 700 εκατ. ευρώ.

Σημαντικά ήταν επίσης η ενίσχυση των εξειδικευμένων κατασκευαστικών δραστηριοτήτων (14%), των υπηρεσιών πληροφορικής (13,5%), της παραγωγής βασικών μετάλλων (11,9%) και της εστίασης (11,6%), επιβεβαιώνοντας την ευρεία διάχυση της ανάπτυξης σε διαφορετικούς τομείς της οικονομίας. Παράλληλα, οι δραστηριότητες που συνδέονται με τον τουρισμό, όπως τα καταλύ-

ματα και η εστίαση, συνέχισαν να καταγράφουν ισχυρές επιδόσεις.

Συνολικά, οι 20 μεγαλύτεροι κλάδοι της οικονομίας παράγγαζαν το 82,5% των φορολογητέων εσόδων, δηλαδή 352,03 δισ. ευρώ επί συνόλου 426,95 δισ. ευρώ. Κυρίαρχη θέση κατέχουν το χονδρικό και το λιανικό εμπόριο, με πωλήσεις που ξεπερνούν τα 102 δισ. ευρώ και 63 δισ. ευρώ αντίστοιχα, ενώ ακολουθούν η ενέργεια και η βιομηχανία τροφίμων.

Αξιοσημείωτο είναι ότι σχεδόν όλοι οι κορυφαίοι κλάδοι εμφάνισαν αύξηση πωλήσεων σε σχέση με το 2024, ενώ οι μισοί από αυτούς βελτίωσαν και τη σχέση εισοδήματος - εκροών, γεγονός που υποδηλώνει μεγαλύτερη αποδοτικότητα και ενίσχυση της παραγωγικής τους δραστηριότητας.

Η εικόνα αυτή έρχεται σε πλήρη αντίθεση με το 2020, όταν η πανδημία είχε πλήξει καίρια την οικονομία, με μόλις 23 κλάδους να

καταγράφουν αύξηση πωλήσεων και την πλειονότητα να υφίσταται σημαντικές απώλειες, ιδιαίτερα στους τομείς που εξαρτώνται από τη φυσική παρουσία και τις μετακινήσεις.

Σήμερα, η ευρεία ανάκαμψη των πωλήσεων αποτυπώνει τη σταθεροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας, αλλά και τη νέα ισορροπία που διαμορφώνεται υπό συνθήκες αυξημένου κόστους ζωής.

Πρωτογενές πλεόνασμα 4,369 δισ. στο τρίμηνο έναντι στόχου 2,732 δισ.

Της ΘΕΛΜΑΣ ΧΑΤΖΗΘΑΝΑΣΙΟΥ

Υπέρβαση του στόχου για το πρωτογενές πλεόνασμα δείχνουν τα οριστικά στοιχεία εκτέλεσης του κρατικού προϋπολογισμού το τρίμηνο Ιανουαρίου -Μαρτίου, με την ψαλίδα που είχε ανοίξει στα φορολογικά έσοδα στην αρχή του έτους να κλείνει τον Μάρτιο, ενώ μειωμένες ήταν και οι δαπάνες ολόκληρης της περιόδου.

Τα φορολογικά έσοδα Ιανουαρίου -Μαρτίου -εξαιρώντας 306 εκατ. ευρώ από τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού και 135 εκατ. ευρώ από την παραχώρηση άδειας λειτουργίας Στήριγμα αποτελέσαν τα έσοδα από ΦΠΑ (7,402 δισ.), που χωρίς τη σύμβαση παραχώρησης ήταν αυξημένα κατά 132 εκατ. ευρώ.

Τη διαφορά έκαναν τα στοιχεία του Μαρτίου, καθώς η επέκταση του πληθωρισμού εν μέσω του πολέμου στη Μέση Ανατολή φαίνεται πως αποτυπώθηκε και στα έσοδα από ΦΠΑ. Τα φορολογικά έσοδα τον πρώτο μήνα του πολέμου ανήλθαν σε 5,402 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 7,7% έναντι του στόχου, μια σημαντική υπέρβαση ακόμη και αν εξαιρεθεί η αύξηση για το καζίνο στο Ελληνικό.

Τον Μάρτιο, τα έσοδα από ΦΠΑ διαμορφώθηκαν σε 1,915 δισ. ευρώ, με υπέρβαση 87 εκατ., ενώ αυξημένα κατά 80 εκατ. έναντι του στόχου ήταν και τα έσοδα των ΕΦΚ (595 εκατ.). Σημειώνεται ότι υψηλότερα κατά 49 εκατ. κινήθηκαν και τα έσοδα των φόρων εισοδήματος (1,336 δισ.).

Το πρώτο τρίμηνο καταγράφηκε πλεόνασμα 1,469 δισ. ευρώ

στο ισοζύγιο του κρατικού προϋπολογισμού έναντι στόχου για έλλειμμα 111 εκατ. και πλεονάσματος 1,610 δισ. το αντίστοιχο διάστημα του 2025. Το πρωτογενές πλεόνασμα ανήλθε σε 4,369 δισ. ευρώ έναντι στόχου 2,732 δισ. και πρωτογενούς πλεονάσματος 4,498 δισ. πέρυσι.

Η υπέρβαση στο πρωτογενές αποτέλεσμα σε τροποποιημένη τριμηνιαία βάση ανέρχεται σε 391 εκατ. ευρώ, εξαιρώντας 208 εκατ. ευρώ που αφορούν ετεροχρονισμό επενδυτικών πληρω-

Τον Μάρτιο, τα έσοδα από ΦΠΑ διαμορφώθηκαν σε 1,915 δισ., με υπέρβαση 87 εκατ.

μών και 464 εκατ. ετεροχρονισμό κεφαλαιακών ενισχύσεων και μεταβαστικών πληρωμών σε φορείς της γενικής κυβέρνησης. Εξαιρείται επίσης το τίμημα για το καζίνο στο Ελληνικό.

Τα καθαρά έσοδα ανήλθαν σε 18,508 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας αύξηση 685 εκατ. έναντι του στόχου. Τα έσοδα του προγράμματος δημοσίων επενδύσεων (ΠΔΕ) ανήλθαν σε 1,931 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 201 εκατ. ευρώ. Οι δαπάνες ανήλθαν στα 17,039 δισ. ευρώ, μειωμένες κατά 895 εκατ. έναντι του στόχου και αυξημένες κατά 953 εκατ. σε σύγκριση με πέρυσι. Στο σκέλος του τακτικού προϋπολογισμού, οι πληρωμές ήταν μειωμένες κατά 455 εκατ. ευρώ.

Τέλος, οι επενδυτικές δαπάνες ανήλθαν στα 2,069 δισ. ευρώ, μειωμένες κατά 439 εκατ. έναντι του στόχου. Ωστόσο ήταν αυξημένες σε σχέση με τις αντίστοιχες πληρωμές του 2025 κατά 278 εκατ. ευρώ.

Φορολογικά έσοδα

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΜΑΡΤΙΟΣ 2026

€16,74 δισ., μειωμένα κατά €133 εκατ. ή 0,8% έναντι του στόχου*

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΦΠΑ

€7,40 δισ.

αυξημένα κατά

€132 εκατ.

έναντι του στόχου*

ΕΣΟΔΑ ΤΩΝ ΕΦΚ

€1,46 δισ.

μειωμένα κατά

€143 εκατ.

έναντι του στόχου

ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΣ ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ

€4,37 δισ.

έναντι στόχου για

€2,73 εκατ.

* χωρίς τη σύμβαση παραχώρησης της Εγνατίας Οδού και την παραχώρηση άδειας λειτουργίας επικείμενου καζίνο στο Ελληνικό

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι ελληνικές εισογμένες μετρούν το κόστος του πολέμου

Επιβαρύνσεις από τις αυξήσεις τιμών σε καύσιμα και πρώτες ύλες

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΛΙΑ

Η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή έχει επηρεάσει σημαντικά τις παγκόσμιες χρηματοπιστωτικές αγορές, την εφοδιαστική αλυσίδα και έχει παρεμποδίσει την προμήθεια πρώτων υλών που είναι αναπόσπαστο κομμάτι μιας σειράς βιομηχανιών. Πολλές εταιρείες διεθνώς αντιδρούν στην κρίση με διάφορους τρόπους αναβάλλοντας τις αρχικές δημόσιες προσφορές, αποσύροντας ή «κόβοντας» τις προτάσεις τους για μέρισμα και προχωρώντας σε προειδοποιήσεις κερδοφορίας. Στην Ελλάδα προς το παρόν οι αναθεωρήσεις από τις εισογμένες είναι ήπιες και περιορισμένες καθώς η κρίση δεν έχει διαχυθεί ακόμα σε πολλούς κλάδους, με τις διοικήσεις να βρίσκονται στη διαδικασία αξιολόγησης του αντίκτυπου του πολέμου στα επενδυτικά τους σχέδια, αν και οι αναφορές και προειδοποιήσεις για τις επιπτώσεις της διατήρησης των τιμών της ενέργειας σε υψηλά επίπεδα έχουν πάντως πληθυνθεί.

Σύμφωνα με εγχώριους αναλυτές, εάν οι τιμές της ενέργειας παραμείνουν σε υψηλά επίπεδα για μεγάλο χρονικό διάστημα και «περάσουν» σε πολλούς κλάδους, τότε είναι βέβαιο πως θα υπάρξει κύμα αναθεωρήσεων μεγεθών και επενδυτικών σχεδίων, με το

2026 να καταλήγει να αποτελεί μια δύσκολη χρονιά για τις ελληνικές εισογμένες. Το πρώτο βήμα αντίδρασης θα είναι η μείωση των μερισμάτων που θα διανείμευ, όπως επισημαίνουν, με την περυσινή χρονιά-ρεκόρ να είναι συνεισφορά απίθανο να ξεπεραστεί. Σημειώνεται πως σύμφωνα με τα στοιχεία της χρήσης 2025 των εισογμένων στο ελληνικό χρηματιστήριο εταιρειών, τα μερίσματα μαζί με τα προμερίσματα ανέρχονται στα 6,1 δισ. ευρώ, καταγράφοντας νέο ιστορικό υψηλό και καταρρίπτοντας ένα ρεκόρ που διατηρούνταν επί 18 χρόνια.

Τις σημαντικές επιπτώσεις που ήδη έχει στην παγκόσμια βιομηχανία η σύγκρουση στη Μέση Ανατολή, υπογράμμισε και ο πρόεδρος του ΣΕΒ Σπύρος Θεοδωρόπουλος. Από το βήμα του Οικονομικού Φόρουμ των Δελφών, αναφερόμενος στο διεθνές περιβάλλον, τόνισε ότι οι γεωπολιτικές εξελίξεις, με αχμή την κρίση στο Ιράν, έχουν οδηγήσει σε αναστολή κρίσιμων επιχειρηματικών αποφάσεων. Όπως ανέφερε, «έχουν επαναπροσδιοριστεί σχεδόν τα πάντα», με σημαντική μετατόπιση πόρων από τα ταμεία συνεχώς προς την αμυντική βιομηχανία, όπου οι επιδοτήσεις έχουν αυξηθεί κατακόρυφα.

Στην Ελλάδα οι πρώτοι κλάδοι που επηρεάζονται από τη σύ-

γκρουση είναι των μεταφορών και των πρώτων υλών, με αρκετές εισογμένες την περασμένη εβδομάδα να δίνουν ένα πρώτο στίγμα των κινδύνων που έχουν δημιουργηθεί.

Η διοίκηση της Aegean Airlines αναφέρθηκε στην επίπτωση της αύξησης του κόστους των καυσίμων, με τον πρόεδρο της εταιρείας Ευτύχη Βασιλάκη να κάνει λόγο για μια δύσκολη χρονιά. «Θα υπάρ-

Για πιθανές ελλείψεις πρώτων υλών και ανατιμήσεις έκανε λόγο η διοίκηση των Πλαστικών Κρήτης.

χει σημαντική επίπτωση στο πρώτο εξάμηνο και ιδιαίτερα από τον Μάρτιο μέχρι τον Ιούνιο, καθώς δεν φαίνεται να γλιτώσουμε από μια σχεδόν τριπλάσια τιμή καυσίμου», όπως είπε. Η επιβάρυνση προβλέπεται ότι θα κυμανθεί σε 40-65 εκατ. ευρώ κατά τους πρώτους έξι μήνες και παρά το γεγονός ότι η εταιρεία είναι καλυμμένη κατά 60%, έχοντας προβεί σε προαγωγή. Εάν οι πιέσεις συνεχιστούν και στο δεύτερο εξάμηνο, η συνολική ετήσια επιβάρυνση θα διαμορφω-

θεί μεταξύ 90-110 εκατ. ευρώ μετά την επίδραση των στρατηγικών αντιστάθμισης.

Για πιθανές ελλείψεις πρώτων υλών και ανατιμήσεις έκανε λόγο από την πλευρά της η διοίκηση των Πλαστικών Κρήτης, τονίζοντας ότι οι καταλυτικές εξελίξεις στη Μέση Ανατολή έχουν πάρα πολύ σημαντικές επιπτώσεις στη βιομηχανία πλαστικών. Μεταξύ άλλων, τόνισε, έχει σχεδόν μηδενιστεί η προμήθεια πολυμερών από τις χώρες του Κόλπου που αντιστοιχεί περίπου στο 14% της παγκόσμιας παραγωγής, πετροχημικά εργοστάσια στην Ασία αντιμετωπίζουν ελλείψεις και πολύ υψηλό κόστος για το πετρέλαιο και το αέριο, αυξάνοντας σημαντικά τα ναύλα και οι χρονοί ναυσιπλοΐας οπότε όχι μόνο ανεβαίνει το μεταφορικό κόστος αλλά εμφανίζονται καθυστερήσεις στις παραδόσεις, και η παραγωγή πετροχημικών και πολυμερών στην Ευρώπη δε μπορεί να καλύψει τη ζήτηση. Ως συνέπεια, το κόστος των πλαστικών πρώτων υλών αυξήθηκε κατά 100% μέσα σε ένα μήνα και βαίνει περαιτέρω αυξανόμενο. Ταυτόχρονα, υπάρχει περιορισμός στις διαθέσιμες ποσότητες και αβεβαιότητα στην αγορά ως προς την ύπαρξη επαρκών υλικών για πλήρη κάλυψη των παραγωγικών αναγκών της βιομηχα-

νίας εάν ο πόλεμος κρατήσει για μεγάλο διάστημα. Στην παρούσα φάση, τα εργοστάσια της «Πλαστικά Κρήτης» έχουν αποθέματα πρώτων υλών για διάστημα 2-4 μηνών, ενώ το αυξημένο κόστος εκτιμάται ότι θα μετακυλιστεί στις τιμές πώλησης, με όποια επίπτωση στα περιθώρια κέρδους του ομίλου να κρίνεται πάντως διαχειρίσιμη.

Για κρίση πρώτων υλών έκανε λόγο ο διευθύνων σύμβουλος της «Σαράντης», Γιάννης Μπουράς, μιλώντας στο περιθώριο της ετήσιας γενικής συνέλευσης της εταιρείας. Ο κ. Μπουράς υπογράμμισε τη μεγάλη πίεση που ασκείται στις πρώτες ύλες, με πολλές μεγάλες βιομηχανικές μονάδες παραγωγής κρίσιμων πρώτων υλών να έχουν θεθεί εκτός λειτουργίας ή να έχουν υποστεί ζημιές. Οι επιπτώσεις αυτές αποτυπώνονται ήδη στο κόστος, καθώς μέσα σε λίγες εβδομάδες οι αυξήσεις σε βασικές πρώτες ύλες αγγίζουν το 30%-50%, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις καταγράφεται ακόμη και διπλασιασμός τιμών. Σε αυτό το περιβάλλον, η μετακύλιση του αυξημένου κόστους στις τελικές τιμές θεωρείται αναπόφευκτη και αναμένεται να είναι απότομη, με τη διοίκηση να εκτιμά πως μεταξύ Μαΐου και Ιουλίου οι ανατιμήσεις προς τους καταναλωτές θα είναι της τάξης του 3%-7%.

Οι γεωπολιτικές εξελίξεις έχουν οδηγήσει σε αναστολή κρίσιμων επιχειρηματικών αποφάσεων, ανέφερε ο πρόεδρος του ΣΕΒ Σπύρος Θεοδωρόπουλος, τονίζοντας ότι «σχεδόν τα πάντα έχουν επαναπροσδιοριστεί».

Νέο κύμα αναβάθμισης ελληνικών αεροδρομίων

Διαγωνισμός για ενιαία παραχώρηση 22 περιφερειακών υποδομών

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Ένας διαγωνισμός που αναμενόταν εδώ και αρκετό καιρό και στην ουσία σηματοδοτεί το δεύτερο κύμα για την αναβάθμιση των ελληνικών αεροδρομίων. Αν και καθυστερημένος, όπως θα σπεύσουν να σημειώσουν αρκετοί, η πραγματικότητα είναι ότι τα 22 αναμενόμενα περιφερειακά αεροδρόμια, τα οποία εξακολουθούν να βρίσκονται υπό κρατική διαχείριση με βασικό φορέα την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, θα έπρεπε ήδη να έχουν ενταχθεί σε έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό εκσυγχρονισμού.

Αυτός ο δρόμος, όπως έχει δείξει η εμπειρία των προηγούμενων ετών, περνάει σχεδόν αναπόφευκτα μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες παραχώρησης σε ιδιώτες, οι οποίοι αναλαμβάνουν όχι μόνο τη λειτουργία αλλά και τη δέσμευση υλοποίησης συγκεκριμένων επενδυτικών προγραμμάτων. Με αυτόν τον τρόπο επιχειρείται να καλυφθεί το χαμένο έδαφος δεκαετιών και να μπει σε τροχιά αναβάθμισης ένα κρίσιμο κομμάτι των αερομεταφορών της χώρας.

Από την Πάρο και τη Σύρο μέχρι την Κοζάνη και την Καστοριά, αυτά τα 22 αεροδρόμια, ανεξαρτήτως της δημοφιλίας του προορισμού που εξυπηρετούν και του όγκου της κίνησης που δέχονται, εμφανίζουν μια κοινή και αδιαμφισβήτητη συνισταμένη: οι υποδομές τους φέρουν έντονα τα σημάδια παραμέλησης και παραπέμπουν ξεκάθαρα σε άλλες δεκαετίες. Την ίδια ώρα, ωστόσο, ορισμένα από αυτά τα χωρίζει τεράστια απόσταση. Γιατί η Καστοριά και η Κο-

ζάνη δεν συγκαταλέγονται στους δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς, ούτε αποτελούν πόλο έλξης για εκατοντάδες χιλιάδες επισκέπτες. Σε αντίθεση με ησιά όπως η Πάρος, η Νάξος, η Μίλος, η Σύρος, τα Κύθηρα και η Αστυπάλαια, που κάθε χρόνο λειτουργούν σε εντελώς διαφορετικά δυναμικά ζήτησης. Την περασμένη Πέμπτη το Υπερταμείο ανακοίνωσε την προκήρυξη του διαγωνισμού, με τον σχεδιασμό να προβλέπει παραχώρηση και των 22 αεροδρομίων σε ενιαία ομάδα (cluster), για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 40 ετών. Η απόφαση να προχωρήσουν όλα τα αεροδρόμια ως ενιαίο πακέτο δεν ήταν καθόλου τυχαία. Αντιθέτως κρίθηκε αναγκαία ώστε να διασφαλιστεί ότι κανένα από τα 22 δεν θα μείνει εκτός επενδυτικού ενδιαφέροντος ή χωρίς προοπτική ένταξης σε ένα συνολικό επενδυτικό σχέδιο αναβάθμισης. Στο πλαίσιο της προετοιμασίας και της ωρίμανσης του έργου πραγματοποιήθηκε στοχευμένη βολιδοσκοπία της αγοράς, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις οικονομικές συνθήκες όσο και τις ευρύτερες γεωστρατηγικές εξελίξεις που επηρεάζουν τον κλάδο. Η πρώτη φάση θα αφορά την εκδίωξη ενδιαφέροντος από διεθνείς αλλά και εγχώριους επενδυτικούς ομίλους, ενώ σε δεύτερο χρόνο θα ακολουθήσουν η υποβολή των δεσμευτικών προσφορών και, στο τελικό στάδιο, η ανάδειξη του αναδόχου.

Αρχικά είχε εξεταστεί το ενδεχόμενο ο διαγωνισμός να κινηθεί σε πιο κλειστή διαδικασία, με πρόσκληση μόνο προς τις εταιρείες που ήδη συμμετέχουν στη διαχείριση των παραχωρημένων ελληνικών

Η Fraport AG βρίσκεται αυτή τη στιγμή εν αναμονή της υπογραφής της σύμβασης παραχώρησης για τη διαχείριση του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας.

αεροδρομίων. Ωστόσο, η επιλογή αυτή εγκαταλείφθηκε, καθώς θα απαιτούσε έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανταγωνισμού, γεγονός που θα μπορούσε να καθυστερήσει το όλο εγχείρημα ακόμη και έως 1,5 χρόνο επιπλέον.

Εξάλλου, ήδη ορισμένοι παραχωρησιούχοι, όπως η Fraport Greece, που διαχειρίζεται τα 14 περιφερειακά αεροδρόμια, έχουν αφήσει ανεπίσημα να εννοηθεί την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν και στον διαγωνισμό για τα 22. Ωστόσο, το αν αυτή η πρόθεση θα μετουσιωθεί σε πράξη μένει να φανεί, όταν ανοίξει επίσημα η διαδικασία και κατατεθούν οι δεσμευτικές προτάσεις. Να σημειωθεί ότι η Fraport AG ως επικεφαλής της κοινοπραξίας βρίσκεται επίσης αυτή τη στιγμή εν αναμονή της υπογραφής της σύμβασης παραχώρησης για τη διαχείριση του Διεθνούς Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βα-

σίλως Κωνσταντακόπουλος». Στόχος πάντως είναι την τουριστική περίοδο ο αερολιμένας να λειτουργεί υπό το νέο διοικητικό σχήμα. Να σημειωθεί ότι οι πρώτες παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των υποδομών και των υπηρεσιών τοποθετούνται χρονικά το φθινόπωρο, σηματοδοτώντας την εκκίνηση ενός ευρύτερου επενδυτικού σχεδίου. Το αεροδρόμιο της Καλαμάτας μαζί με τα 22 περιφερειακά και το νέο αεροδρόμιο του Ηρακλείου στο Καστέλλι αναμένεται να διαμορφώσουν την επόμενη γενιά εκσυγχρονισμού των αεροπορικών υποδομών της χώρας. Πρόκειται για ένα πλέγμα παρεμβάσεων που φιλοδοξεί να αναβαθμίσει συνολικά τον κλάδο των αερομεταφορών, έναν από τους πιο κρίσιμους πυλώνες της ελληνικής οικονομίας, με δεδομένη τη στενή και αμφίδρομη σχέση του με την τουριστική δραστηριότητα.

Τα ΗΑΕ αποχωρούν από τον Οργανισμό Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα ανακοίνωσαν ότι αποχωρούν από τους οργανισμούς ΟΠΕΚ και ΟΠΕΚ+, εν μέσω του σοβαρού παγκόσμιου ενεργειακού σοκ που έχει προκαλέσει ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή.

Ο Οργανισμός Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών (ΟΠΕΚ) είναι ένας διεθνής οικονομικός οργανισμός 12 χωρών, με έδρα τη Βιέννη, που ιδρύθηκε το 1960 για να συντονίζει τις πολιτικές πετρελαίου, ελέγχοντας περίπου το 35-40% της παγκόσμιας παραγωγής. Παράλληλα, ο ΟΠΕΚ+ αποτελεί έναν διευρυμένο συνασπισμό του Οργανισμού Πετρελαιοπαραγωγών Χωρών (ΟΠΕΚ), συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας, που ελέγχει περίπου το 90% των αποδεδειγμένων αποθεμάτων πετρελαίου παγκοσμίως.

Η αποχώρηση των Εμιράτων θα μπορούσε να προκαλέσει αναταραχή και να αποδυναμώσει τον οργανισμό, ο οποίος συνήθως επιδιώκει να παρουσιάζει ένα ενιαίο μέτωπο παρά τις εσωτερικές διαφωνίες σε σειρά θεμάτων, από τη γεωπολιτική έως τις ποσοτώσεις παραγωγής πετρελαίου.

Ο υπουργός Ενέργειας των ΗΑΕ δήλωσε στο Reuters ότι η αποχώρηση από τον ΟΠΕΚ και τον ΟΠΕΚ+ παρέχει στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα «ευελιξία», καθώς παύουν να ισχύουν υποχρεώσεις στο πλαίσιο του οργανισμού. Ο αξιωματούχος ανέφερε επίσης ότι τα Εμιράτα δεν είχαν άμεσες συζητήσεις με άλλα κράτη πριν από τη λήψη της από-

φασης, συμπεριλαμβανομένης της Σαουδικής Αραβίας.

Σε κάθε περίπτωση, οι χώρες του ΟΠΕΚ στον Κόλπο αντιμετωπίζουν δυσκολίες εδώ και εβδομάδες στην αποστολή των εξαγωγών τους μέσω των Στενών του Ορμούζ, τα οποία έχουν αποκλειστεί από το Ιράν μετά τη συντονισμένη αμερικανο-ισραηλινή στρατιωτική επίθεση στα τέλη Φεβρουαρίου.

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, η αποχώρηση των ΗΑΕ από τον

Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις, η αποχώρηση των ΗΑΕ από τον ΟΠΕΚ αποτελεί σημαντική νίκη για τον Αμερικανό πρόεδρο, Ντόναλντ Τραμπ.

ΟΠΕΚ αποτελεί σημαντική νίκη για τον Αμερικανό πρόεδρο, Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος έχει κατηγορήσει τον οργανισμό ότι «εκμεταλλεύεται τον υπόλοιπο κόσμο» διογκώνοντας τις τιμές του πετρελαίου.

Ο Τραμπ έχει επίσης συνδέσει τη στρατιωτική υποστήριξη των ΗΠΑ προς τον Κόλπο με τις τιμές του πετρελαίου, λέγοντας ότι ενώ οι ΗΠΑ υπερασπίζονται τα μέλη του ΟΠΕΚ, αυτά «εκμεταλλεύονται την κατάσταση επιβάλλοντας υψηλές τιμές πετρελαίου».

Η αποχώρηση των Εμιράτων θα μπορούσε να να αποδυναμώσει τον οργανισμό.

ΣΟΦΙΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
10:00 - 13:00

LOVE
100.7 FM
98.1 & 105.7

ΠΡΩΙΜΟΥ

ΤΟΝ ΜΑΪΟ
ΚΑΘΕ
ΚΥΡΙΑΚΗ & ΔΕΥΤΕΡΑ
21:00
ΣΤΟ MOVIES BEST HD

Biography

..month..

• Τα καλύτερα σενάρια βγαίνουν από τη ζωή •

GOODBYE CHRISTOPHER ROBIN / ΑΝΤΙΟ ΚΡΙΣΤΟΦΕΡ ΡΟΜΠΙΝ
(Κυριακή 3/5)

GIRL YOU KNOW IT'S TRUE (Δευτέρα 4/5)

THE FIFTH ESTATE / Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΠΟΥ ΠΟΥΛΗΣΕ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ
(Κυριακή 10/5)

PATTON / ΠΑΤΤΟΝ, Ο ΘΡΥΛΟΣ ΤΗΣ ΝΟΡΜΑΝΔΙΑΣ (Δευτέρα 11/5)

BATTLE OF THE SEXES / Η ΜΑΧΗ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ (Κυριακή 17/5)

A QUIET PASSION / ΗΡΕΜΟ ΠΑΘΟΣ (Δευτέρα 18/5)

DRAZEN / ΝΤΡΑΖΕΝ (Κυριακή 24/5)

CINDERELLA MAN (Δευτέρα 25/5)

STAN & OLLIE / ΧΟΝΤΡΟΣ ΚΑΙ ΔΙΠΝΟΣ (Κυριακή 31/5)

Το κανάλι διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION

MOVIES HD

MESIMVRIA
www.mesimvria.com

Κλείνουν άρον άρον το «Σπίτι μου II»

Το πρόγραμμα ολοκληρώνεται στις 2 Ιουνίου αντί στα τέλη Αυγούστου, ενόψει αναθεώρησης των δράσεων του Ταμείου Ανάκαμψης

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Συναγερμό έχει σημάνει στις τράπεζες η απόφαση του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών να επισπεύσει τον χρόνο για τη συμβασιολογία των δανείων του προγράμματος «Σπίτι μου II», που έρχεται τρεις μήνες σχεδόν νωρίτερα από την αρχική προθεσμία. Η νέα προθεσμία ορίστηκε για τις 2 Ιουνίου αντί της αρχικής, που ήταν για τα τέλη Αυγούστου, στενεύοντας ασφυκτικά τα χρονικά όρια για την υπογραφή των δανειακών συμβάσεων από την πλευρά όσων έχουν βρει σπίτι.

Σύμφωνα με ανακοίνωση του αρμόδιου υπουργείου, η επίταξη υπαγορεύεται από την ανάγκη «να οριστικοποιηθεί ποσοτικά το τελικό ορόσημο του προγράμματος στο πλαίσιο του Ταμείου Ανάκαμψης, ώστε να καταστούν δυνατές η έγκριση της αναθεώρησης του και η εμπρόθεσμη και ακριβής υποβολή του τελικού αιτήματος πληρωμής των δανείων».

Υπενθυμίζεται ότι ανάλογη επιτάχυνση επιβλήθηκε στο δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης, δηλαδή τα επενδυτικά δάνεια προς επιχειρήσεις που χορηγούν οι τράπεζες, με την προθεσμία για τη συμβασιολογία των επενδυτικών σχεδίων να μετατίθεται για τα τέλη Ιουνίου – αντί της αρχικής προθεσμίας που έδινε περιθώριο έως τα τέλη Αυγούστου. Και στις δύο περιπτώσεις η επίταξη αποφασίστηκε ενόψει της αναθεώρησης που θα γίνει στις 4 Μαΐου, με ορατό τον κίνδυνο η χώρα να επιβαρυνθεί με «πέναντι» ύψους άνω των 300 εκατ. ευρώ για δεσμεύσεις που δεν θα μπορούσε να υλοποιήσει με βάση τα ορόσημα που έχουν τεθεί στο πλαίσιο του προγράμματος.

Σύμφωνα με πηγές της «Κ», μια τέτοια εξέλιξη θα σήμαινε ότι το ποσό αυτό θα επιβάρυνε το έλλειμμα και θα μπορούσε να οδηγήσει τη χώρα ακόμη και σε ενισχυμένη εποικία, «θολώνοντας» την επιτυχία του προγράμματος.

Μιλώντας πρόσφατα στο Οικονομικό Φόρουμ των Δελφών, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών Νίκος Παπαθανάσης εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι «η Ελλάδα θα είναι παράδειγμα για όλες τις χώρες και ότι δεν θα χάσουμε ευρώ».

Με βάση πληροφορίες της «Κ»,

Η νέα προθεσμία δημιουργεί ασφυκτική πίεση σε όσους ενδιαφερομένους έλαβαν έγκριση υπαγωγής στο πρόγραμμα, δηλαδή έχουν βρει το σπίτι που θέλουν να αγοράσουν αλλά δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τη διαδικασία υπογραφής των συμβολαίων με τον πωλητή και την υπογραφή του δανείου με την τράπεζα.

η αισιοδοξία αυτή εδράζεται στην ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης (pillar assessment) για την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα, που θα της επιτρέψει τη δι-οκτέυση πόρων ύψους περίπου 2 δισ. ευρώ από το δανειακό σκέλος του Ταμείου Ανάκαμψης, που σύμφωνα με τις εκτιμήσεις δεν θα καταφέρουν να απορροφηθούν. Η πιστοποίηση επιδιώκεται να ολοκληρωθεί πριν από το καλοκαίρι, σε μια προσπάθεια να διασωθούν οι πόροι του Ταμείου, που σε διαφορετική περίπτωση κινδυνεύουν να χαθούν λόγω των αυστηρών χρονοδιαγραμμάτων. Εφόσον ολοκληρωθεί, εκτός από τα 2 δισ. που θα «περισσέψουν» από το δανειακό σκέλος, θα μεταφερθούν και όσα κεφάλαια δεν απορροφηθούν από το «Σπίτι μου II», δημιου-

Η χώρα κινδυνεύει να επιβαρυνθεί με «πέναντι» ύψους άνω των 300 εκατ. ευρώ για δεσμεύσεις που δεν θα μπορούσε να υλοποιήσει με βάση τα ορόσημα.

ργώντας τις προϋποθέσεις για νέο πρόγραμμα. Από την πλευρά του υπουργείου Εθνικής Οικονομίας δεν επιβεβαιώνεται ότι δρομολογείται νέο πρόγραμμα με ευνοϊκότερους μάλιστα όρους. Ωστόσο, η προοπτική αυτή θεωρείται πιθανή,

Αρκετοί υποψήφιοι αγοραστές –υπολογίζονται σε άνω των 3.000– δεν έχουν ακόμη υπογράψει δανειακή σύμβαση και ο χρόνος που απομένει τρέχει αντίστροφα.

αλλά προϋποθέτει την ολοκλήρωση του pillar assessment από την ΕΑΤ, ώστε να μπορέσει να διαχειριστεί τα κονδύλια που θα μείνουν αδιάθετα από το Ταμείο Ανάκαμψης.

Η νέα προθεσμία της 2ας Ιου-

νίου δημιουργεί ασφυκτική πίεση σε όσους ενδιαφερομένους έχουν λάβει έγκριση υπαγωγής στο πρόγραμμα, δηλαδή έχουν βρει το σπίτι που θέλουν να αγοράσουν αλλά δεν έχουν ακόμη ολοκληρώσει τη διαδικασία υπογραφής των συμβολαίων με τον πωλητή και την υπογραφή της δανειακής σύμβασης με την τράπεζα.

Σε ανακοίνωσή του το υπουργείο Εθνικής Οικονομίας χθες διαβεβαίωσε ότι όσοι έχουν υπογράψει συμβάσεις έως τις 2 Ιουνίου, δεν επηρεάζονται και σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε, «μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί 13.461 δάνεια αξίας 1,6 δισ. ευρώ, με μέσο όρο δανείου 120,1 χιλιάδες ευρώ». Αρκετοί πάντως από αυτούς –υπολογίζονται σε άνω των 3.000– δεν έχουν ακόμη υπογράψει δανειακή

σύμβαση και ο χρόνος που απομένει τρέχει αντίστροφα τόσο για τους ίδιους, ώστε να ολοκληρωθούν τις διαδικασίες μεταγραφής του ακινήτου, όσο και για τις τράπεζες προκειμένου να πραγματοποιήσουν τον νομικό και τεχνικό έλεγχο του ακινήτου.

Σύμφωνα με στοιχεία από τις τράπεζες, από το σύνολο του 1,6 δισ. ευρώ που έχει εγκριθεί, οι εκταμιεύσεις δεν είναι πάνω από 1,1 δισ. ευρώ. Υπενθυμίζεται άλλωστε πως ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος ήταν 2 δισ. ευρώ (1 δισ. από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης + 1 δισ. από κεφάλαια τραπεζών) και η μέχρι σήμερα πορεία του προεξοφλεί ότι ακόμη και αν όλα «τρέξουν» με ταχύτητα φωτός, δεν θα απορροφηθεί το σύνολο των πόρων που είχαν υπολογιστεί.

Οι κατασκευές είναι η νέα «ατμομηχανή» στην αύξηση της απασχόλησης

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Σημάδια κόπωσης εμφανίζει ο κλάδος του τουρισμού όσον αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, με τα νηία στην προσπάθεια για περαιτέρω αύξηση της απασχόλησης να παίρνει πλέον ο κλάδος των κατασκευών. Συνολικά, οι προοπτικές απασχόλησης στην ελληνική οικονομία για το 2026 διαμορφώνονται σε ένα περιβάλλον αυξημένης αβεβαιότητας, όπου διεθνείς και εγχώριοι παράγοντες ασκούν ταυτόχρονα, αλλά συχνά αντικρουόμενες, επιδράσεις. Σε διεθνές επίπεδο, οι ευθραυστές γεωπολιτικές ισορροπίες επηρεάζουν αρνητικά τις προσδοκίες για την παγκόσμια οικονομική δραστηριότητα, επιβαρύνοντας ιδιαίτερα τον τουριστικό τομέα, ο οποίος τα προηγούμενα χρόνια αποτέλεσε βασικό μοχλό δημιουργίας θέσεων εργασίας, αλλά πλέον εμφανίζει σημάδια κόπωσης, με τη συμβολή του στην απασχόληση να εκτιμάται ως περιορισμένη ή και ουδέτερη για το επόμενο έτος.

Την ίδια στιγμή, στο εσωτερικό της οικονομίας, οι επενδύσεις αναδεικνύονται στον βασί-

Ο τουρισμός εμφανίζει ενδείξεις κόπωσης σε ό,τι αφορά τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

κό αντισταθμιστικό παράγοντα. Η ενίσχυση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και η επιτάχυνση της υλοποίησης των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας δημιουργούν ένα πιο ευνοϊκό περιβάλλον για την αγορά εργασίας, τροφοδοτώντας τη ζήτηση για εργατικό δυναμικό, κυρίως σε κλάδους έντασης κεφαλαίου όπως οι κατασκευές και οι υποδομές. Στην τριμηνιαία έκθεση του IOBE για την εγχώρια οικονομία, και με δεδομένη αυτή τη διττή πραγματικότητα, εκτιμάται ότι η ελληνική αγορά εργασίας εισήλθε στο 2026 με θετικό, αλλά εμφανώς πιο συγκρατημένο δυναμισμό. Η συνολική εικόνα παραπέμπει σε συνέχιση της αποκλιμάκωσης της ανεργίας, αλλά

Η υλοποίηση των έργων που χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης τροφοδοτεί τη ζήτηση για εργατικό δυναμικό κυρίως σε κλάδους έντασης κεφαλαίου, όπως οι κατασκευές και οι υποδομές.

με σαφή σημάδια επιβάρυνσης, καθώς τα περιθώρια περαιτέρω μείωσης της κυκλικής ανεργίας περιορίζονται και οι διαρθρωτικές αδυναμίες παραμένουν.

Αναλυτικά, στο βασικό μακροοικονομικό σενάριο, η ανεργία εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί κο-

ντά στο 8,5% το 2026, με ένα δυσμενέστερο σενάριο να την τοποθετεί στο 8,8%. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τη σταδιακή εξάντληση των «εύκολων κερδών» από την ανάκαμψη μετά την κρίση, αλλά και με την ανάγκη αντιμετώπισης βαθύτερων προβλημά-

των, όπως η διαρθρωτική ανεργία και η χαμηλή συμμετοχή στο εργατικό δυναμικό.

Κρίσιμος μοχλός στήριξης της απασχόλησης αναμένεται να είναι οι επενδύσεις. Η ενίσχυση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων, σε συνδυασμό με την

επιτάχυνση της υλοποίησης του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και την αυξημένη πιστωτική επέκταση, δημιουργούν ένα περιβάλλον που ευνοεί τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Ωστόσο η προοπτική αυστηρότερης νομισματικής πολιτικής και υψηλότερων επιτοκίων λειτουργεί ανασταλτικά, περιορίζοντας εν μέρει τη δυναμική αυτή.

Σε τομεακό επίπεδο, οι κατασκευές αναδεικνύονται στον βασικό πυλώνα αύξησης της απασχόλησης για το 2026. Τα στοιχεία των ερευνών συγκυρίας του IOBE δείχνουν σημαντική ενίσχυση των προσδοκιών: σχεδόν οι μισές επιχειρήσεις του κλάδου προβλέπουν αύξηση των θέσεων εργασίας, ενώ το σχετικό ισοζύγιο απασχόλησης καταγράφει έντονη άνοδο. Η κινητικότητα εντοπίζεται κυρίως στις ιδιωτικές κατασκευές, ενώ τα δημόσια έργα διατηρούν σταθερότερη εικόνα. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται άμεσα με τη ροή επενδυτικών κεφαλαίων και την υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής.

Η εικόνα στη βιομηχανία και στο λιανικό εμπόριο, αντίθετως, είναι πιο συγκρατημένη. Στη βιο-

μηχανία, η πλειονότητα των επιχειρήσεων αναμένει σταθερότητα στην απασχόληση, με περιορισμένη αύξηση των προσλήψεων. Στο λιανικό εμπόριο καταγράφεται βελτίωση των προσδοκιών σε σχέση με πέρυσι, αλλά και εδώ κυριαρχεί η στάση αναμονής, με τρεις στις τέσσερις επιχειρήσεις να μην προβλέπουν μεταβολές στο προσωπικό τους.

Στις υπηρεσίες, που αποτελούν και τον μεγαλύτερο εργοδότη της οικονομίας, η εικόνα είναι μεικτή. Αν και καταγράφεται οριακή βελτίωση σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, σε επίπεδο βάσης οι προσδοκίες έχουν επιδεινωθεί αισθητά. Η επιβάρυνση αυτή αντανακλά κυρίως την αβεβαιότητα στο εξωτερικό περιβάλλον, αλλά και την κόπωση της καταναλωτικής δυναμικής.

Ιδιαίτερη σημασία έχει η εκτίμηση για τον τουριστικό τομέα, ο οποίος τα προηγούμενα χρόνια αποτέλεσε βασικό μοχλό απασχόλησης. Για το 2026, η συμβολή του αναμένεται ουδέτερη στο βασικό σενάριο, ενώ σε δυσμενέστερες συνθήκες μπορεί να γίνει ακόμη και αρνητική.

CYVIEW 182 LAKATAMIA

- ✓ Modern Residential Development
  - ✓ Energy Efficient (Class A)
  - ✓ Well Design Living Spaces
  - ✓ Elegant Architecture
  - ✓ Available 1-2 Bedrooms
- From €130.000 + VAT**

Αγίου Γεωργίου 47,
3ος όροφος, 2224 Λατοιά

22486955

www.cyview-developers.com

info@cyview-developers.com

Όμιλος Φάνος Ν. Επιφανίου
Νέες εγκαταστάσεις

Με ιδιαίτερη επιτυχία και με την παρουσία της προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, κας Αννίτας Δημητρίου, βουλευτών, εκπροσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης, και πλήθους προσκεκλημένων, πραγματοποιήθηκαν τα εγκαίνια των νέων εγκαταστάσεων του Ομίλου Φάνος Ν. Επιφανίου Δ.Ε. Λτδ, στην οδό Μετεώρων στον Στρόβολο, σηματοδοτώντας ένα σημαντικό ορόσημο στην αναπτυξιακή πορεία του οργανισμού.

Οι νέες εγκαταστάσεις φιλοξενούν το κατάστημα Δομικών Υλικών της εταιρείας στη Λευκωσία και το κατάστημα της Θυγατρικής εταιρείας Hydrotherm, συμπληρώνοντας έτσι μια σύγχρονη υποδομή, που ενισχύει ουσιαστικά τη λειτουργική ικανότητα του Ομίλου και αναβαθμίζει το επίπεδο εξυπηρέτησης.

Η επένδυση για την ανάπτυξη των εγκαταστάσεων ανήλθε περίπου στα €4 εκατομμύρια και περιλάμβανε την αγορά γης και υφιστάμενου κτηρίου και πλήρη ανακαίνιση και διαμόρφωσή του, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς.

Ο όμιλος εταιριών Φάνος Ν. Επιφανίου, με πολυετή παρουσία στον τομέα της οικοδομικής και κατασκευαστικής βιομηχανίας, συνεχίζει να επενδύει δυναμικά σε νέους τομείς και υποδομές, ενισχύοντας περαιτέρω το ευρύ φάσμα προϊόντων και λύσεων που προσφέρει – από σίδηρο οικοδομής και προϊόντα χάλυβα μέχρι συστήματα κλιματισμού, είδη υγιεινής και δάπεδα, φωτοβολταϊκά συστήματα και ενεργειακές λύσεις, καθώς και τεχνικά δομικά υλικά που σχετίζονται με τη θερμομόνωση, υγραμόνωση και συντήρηση κτηρίων.

Ιδιαίτερη σημασία έχει και η στρατηγική επέκταση της εταιρείας στον τομέα της Ξηράς δόμησης (γυψοσανίδες), ενισχύοντας την παρουσία της σε έναν σημαντικό και αναπτυσσόμενο κλάδο της αγοράς, μέσα από συνεργασίες με κορυφαίους ευρωπαϊκούς ομίλους, όπως είναι η FIBRAN GYPS.

Κατά τον καιροεπιπέδιο του, ο γενικός διευθυντής της εταιρείας, κ. Νικόλαος Επιφανίου, υπογράμμισε ότι η νέα αυτή επένδυση αποτελεί μέρος ενός ευρύτερου αναπτυξιακού σχεδιασμού, βασισμένου στη φιλοσοφία της συνεχούς εξέλιξης, της ενίσχυσης του ανθρώπινου δυναμικού και της διαρκούς αναβάθμισης των υπηρεσιών προς τους πελάτες. Χαρακτηριστικά ανέφερε ότι «στο σημερινό οικονομικό περιβάλλον, εταιρείες που δεν αναπτύσσονται, στην πραγματικότητα συρρικνώνονται». Ο όμιλος συνεχίζει την αναπτυξιακή του πορεία, ανακοινώνοντας δύο επιπλέον σημαντικές επενδύσεις: τη δημιουργία νέας κεντρικής αποθήκης σιδήρου στην Καλαβασό και νέου εκθεσιακού χώρου της Epirhanίου Bath & Floors στη Λεωφ. Στρόβολου στη Λευκωσία.

Cablenet - Cybersift
Στρατηγική συνεργασία

Η Cablenet, ένας από τους κορυφαίους παρόχους τηλεπικοινωνιών στην Κύπρο, ανακοινώνει τη στρατηγική της συνεργασία με τη Cybersift, τη διεθνή εταιρεία κυβερνοασφάλειας με έδρα τη Μάλτα, μέσα από δύο ξεχωριστές εκδηλώσεις για επιχειρηματικούς πελάτες, σε Λευκωσία και Λεμεσό.

Μέσω του Ομίλου GO, οι δύο θυγατρικές εταιρείες, ενσωματώνουν τις enterprise-grade λύσεις κυβερνοασφάλειας της Cybersift στο επιχειρησιακό χαρτοφυλάκιο της Cablenet, προσφέροντας πρακτική και προσβάσιμη προστασία για τις επιχειρήσεις στην Κύπρο, μέσω ενός ενιαίου και αξιόπιστου παρόχου.

Καθώς η Κύπρος επιταχύνει τον ψηφιακό της μετασχηματισμό, οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυξανόμενους κινδύνους κυβερνοασφάλειας. Πρόσφατα δεδομένα δείχνουν ισχυρή ζήτηση για ασφαλείς και απλές λύσεις που δεν προσθέτουν πολυπλοκότητα στις διαδικασίες προμήθειας, ούτε αυξάνουν σημαντικά το κόστος.

Σε δηλώσεις του, ο Ιωάννης Μαυριδής, CEO της Cablenet σχολίασε: «Η κατάλληλη προστασία ήταν για πολύ καιρό εκτός εμβέλειας, κάτι που αλλάζει αυτή η συνεργασία, φέρνοντας κυβερνοασφάλεια επιπέδου enterprise σε ένα αξιόπιστο και εύκολα προσβάσιμο οικοσύστημα. Στόχος μας είναι να κάνουμε την προστασία πρακτική, οικονομικά προσιτή και εύελικτη στην ανάπτυξη, για κάθε επιχείρηση ανεξαρτήτως μεγέθους. Δύο μέρη του ίδιου Ομίλου προχωρούν μαζί

με κοινό σκοπό. Είμαστε εδώ για να κάνουμε το επιχειρείν στην Κύπρο πιο ασφαλές, πιο απλό και πιο ανθρώπινο».

Αναφερόμενος στη συνεργασία, ο Brian Zarb Adami, CEO της Cybersift, δήλωσε: «Η Κύπρος εισέρχεται σε μια νέα εποχή συνδεσιμότητας και αντιμετωπίζει την ίδια πραγματικότητα που βλέπουμε παγκοσμίως: μεγαλύτερη διασύνδεση, μεγαλύτερη έκθεση και μεγαλύτερες απαιτήσεις. Γι' αυτό αυτή η συνεργασία έχει σημασία τώρα. Η κυβερνοασφάλεια δεν πρέπει να είναι περιπλοκή ή εκτός εμβέλειας».

Από την πλευρά του ο Πάμπος Μωυσεύς, Chief Commercial Officer της Cablenet ανέφερε: «Δεν ζητάμε από τις επιχειρήσεις να γίνουν ειδικοί στην κυβερνοασφάλεια. Τους ζητάμε να μας εμπιστευτούν σε μια ακόμη βασική τους ανάγκη, με τον ίδιο τρόπο που ήδη μας εμπιστεύονται για τη συνδεσιμότητά τους».

Τι σημαίνει για τις επιχειρήσεις

- Απόρροια πρόσβαση στη σειρά προϊόντων και υπηρεσιών κυβερνοασφάλειας της Cybersift, ενσωματωμένη στα υφιστάμενα επιχειρησιακά συμβόλαια της Cablenet.
- 24/7 παρακολούθηση απειλών, αυτοματοποιημένη ανίχνευση και ειδοποιήσεις σε πραγματικό χρόνο.
- Συνεχόμενη ανίχνευση ευπαθειών (vulnerability scanning) και αξιολόγηση εξωτερικής έκθεσης (external exposure assessment).

• Εξειδικευμένη υποστήριξη και ανταπόκριση σε περιστατικά κυβερνοεπιθέσεων.

• Ένα ενιαίο σημείο επαφής για συνδεσιμότητα και ασφάλεια κάτω από την ομπρέλα της Cablenet, απλοποιώντας τις διαδικασίες προμήθειας και τη συνεχή υποστήριξη.

Η συνεργασία αυτή αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα των ολιστικών ψηφιακών λύσεων του Ομίλου GO, συνδυάζοντας συνδεσιμότητα, κυβερνοασφάλεια και υπηρεσίες δεδομένων, με στόχο να βοηθήσει τις επιχειρήσεις να αναπτυχθούν.

Η συνεργασία φέρνει την κυβερνοασφάλεια επιπέδου enterprise πιο κοντά στις επιχειρήσεις, ενισχύοντας την προστασία της φήμης τους, τη συνέχεια των δραστηριοτήτων τους και την ανάπτυξη τους, καθώς η τεχνολογική αναβάθμιση επιταχύνεται σε

ολόκληρη την χώρα. Η πρωτοβουλία αυτή ευθυγραμμίζεται με την πορεία της Κύπρου προς μια πιο ανθεκτική και ασφαλή ψηφιακή υποδομή.

Η ενσωμάτωση γίνεται απλοποιημένα μέσα από ένα ενιαίο συμβόλαιο με την Cablenet που εμπεριέχει τις λύσεις της Cybersift, αποτελώντας μέρος του υπάρχοντος πακέτου υπηρεσιών. Οι δυνατότητες της Cybersift κλιμακώνονται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις έως μεγάλους οργανισμούς, διασφαλίζοντας απλότητα στις διαδικασίες προμήθειας και σταθερή υποστήριξη.

Οι λύσεις της Cybersift προσαρμόζονται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις έως μεγάλους οργανισμούς, διασφαλίζοντας απλότητα στη διαδικασία παροχής υπηρεσιών και σταθερή υποστήριξη.

Τράπεζα Κύπρου
«Best Private Bank Cyprus 2026»

Η Τράπεζα Κύπρου ανακηρύχθηκε για ακόμη μία χρονιά «Best Private Bank Cyprus 2026» στο πλαίσιο των Global Banking & Finance Awards, που διοργάνωσε το έγκριτο περιοδικό Global Banking & Finance Review. Η διάκριση αυτή αναδεικνύει την αριστεία της Τράπεζας στον τομέα της Ιδιωτικής και Affluent Τραπεζικής και αποτελεί το επιστέγασμα της αφοσίωσης της στην παροχή εξατομικευμένων και καινοτόμων χρηματοοικονομικών λύσεων.

Το βραβείο αντικατοπτρίζει τη δέσμευση της Τράπεζας Κύπρου να προσφέρει υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στους πελάτες υψηλής οικονομικής επιφάνειας, μέσα από ένα ολοκληρωμένο φάσμα τραπεζικών και επενδυτικών προϊόντων και υπηρεσιών. Στην

«καρδιά» αυτής της επιτυχίας βρίσκεται η πρόταση αξίας PriviEDGE, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες απαιτήσεις και τον δυναμισμό των πελατών, παρέχοντας εξατομικευμένη διαχείριση σχέσεων, αποκλειστικές επενδυτικές λύσεις και μοναδικά lifestyle προνόμια που αναβαθμίζουν την τραπεζική εμπειρία.

Ο Χρήστος Μ. Ιωάννου, επικεφαλής Private & Affluent Banking της Τράπεζας Κύπρου, σχολίασε: «Η ηγετική θέση της Τράπεζας Κύπρου επιβάλλει να είμαστε αφοσιωμένοι στην προσφορά υπηρεσιών που ξεπερνούν τη καθιερωμένα πρότυπα. Ως εκ τούτου η βράβευση αυτή αντικατοπτρίζει τη συνεχή μας προσπάθεια να προσφέρουμε κορυφαία εξυπηρέτηση, καινοτόμες επεν-

δυτικές στρατηγικές και μια ολοκληρωμένη, εξατομικευμένη εμπειρία στους πελάτες μας. Σημαντικό εργαλείο για εμάς είναι το PriviEDGE, το οποίο συνεχίζουμε να εξελίσσουμε και να ενισχύουμε διαρκώς συνεχίζοντας να παρέχουμε υπηρεσίες υψηλής προστιθέμενης αξίας, απόλυτα προσαρμοσμένες στους στόχους και στις προσδοκίες των πελατών μας. Αυτό μας επιτρέπει να παραμένουμε στην κορυφή και να είμαστε ο πιο αξιόπιστος χρηματοοικονομικός οργανισμός στη Κύπρο».

Τα Global Banking & Finance Awards αναγνωρίζουν ετησίως τα κορυφαία χρηματοπιστωτικά ιδρύματα παγκοσμίως, αξιολογώντας την εξαιρετική τους απόδοση, την καινοτομία και την ηγετική τους προ-

σέγγιση σε ένα περιβάλλον που μεταβάλλεται ραγδαία. Για την Τράπεζα Κύπρου, η αναγνώριση αυτή αποτελεί το κίνητρο για την περαιτέρω ενίσχυση της πελατοκεντρικής της φιλοσοφίας και την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών που θα καθορίσουν το μέλλον της Ιδιωτικής και Affluent τραπεζικής στην Κύπρο.

Με τον Ανδρέα Βιολάρη και τον Λούη Νικολάου

24SPORTS

Σε στάση αναμονής παραμένουν οι επενδυτές στο Χρηματιστήριο

Μικρές απώλειες 0,85% ενώ εντείνεται η γεωπολιτική αβεβαιότητα

Της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ

Νέα υποχώρηση σημείωσε το ελληνικό Χρηματιστήριο, με τον Γενικό Δείκτη να πλσιάζει πλέον τις 2.200 μονάδες. Οι επενδυτές συνεχίζουν να τηρούν επιφυλακτική στάση και να τοποθετούνται πολύ επιλεκτικά, καθώς στο γεωπολιτικό πεδίο δεν καταγράφεται κάποια πρόοδος στις συνομιλίες των δύο πλευρών, ενώ κλειστά παραμένουν τα Στενά του Ορμούζ. Μάλιστα υπάρχουν αυξανόμενες ανησυχίες ότι το αδιέξοδο στις διαπραγματεύσεις θα μπορούσε να διατηρήσει τις τιμές του πετρελαίου υψηλές για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, κάτι που ενισχύει ακόμη περισσότερο τη νευρικότητα στις αγορές. Εν τω μεταξύ, σε ένα νέο πλήγμα για τις χάρες εξαγωγής πετρελαίου, τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα δήλωσαν ότι αποχωρούν από τον ΟΠΕΚ. Οι τιμές του Brent ξέπεσαν έτσι τα 110 δολάρια το βαρέλι για πρώτη φορά έπειτα από τρεις εβδομάδες.

Ειδικότερα, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 2.203,09 μονάδες με πτώση 0,85% και ο τζίρος ανήλθε στα 204,81 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,84%, στις 5.585,76 μονάδες, με πτώση 1,59% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.863,89 μονάδες, ενώ στο 1,18% διαμορφώθηκαν οι απώλειες στον τραπεζικό δείκτη, ο οποίος έκλεισε στις 2.520,54 μονάδες.

Στο σύνολο των blue chips, με πτώση

Αν και οι αναλυτές εκτιμούν πως σύντομα θα υπάρξει «αναγκαστικά» συμφωνία για να ανοίξουν τα Στενά του Ορμούζ προκειμένου να μειωθούν οι πληθωριστικές πιέσεις, ουδείς μπορεί να μιλήσει για το πότε αυτό θα συμβεί, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης της «Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ».

6,90% έκλεισε η Aegean, ενώ ακολούθησαν με πτώση άνω του 2% οι Alpha Bank, ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ και Allwyp. Το 1% ξέπεσαν οι απώλειες σε Εθνική Τράπεζα, Optima bank, Jumbo, «Σαράντης», Lamda Development, ΕΛΒΑΛΧαλκός, Aktor και Titan. Με κέρδη έκλεισαν μόνο τέσσερις τίτλοι, η Coca-Cola με άνοδο 0,93%, η Motor Oil με κέρδη 0,80% και οι Τράπεζα Κύπρου και Cenergy που ενισχύθηκαν κατά 0,33% και 0,09%, αντίστοιχα.

Αν και οι αναλυτές εκτιμούν πως σύντομα θα υπάρξει «αναγκαστικά» συμφωνία ώστε να ανοίξουν τα Στενά του Ορμούζ, καθώς η διατήρηση υψηλών τιμών στην ενέργεια θα προκαλέσει γενικευμένο πληθωριστικό σπρίντ στην παγκόσμια οικονομία, ουδείς μπορεί να μιλήσει για το πότε αυτό θα συμβεί, σχολιάζει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης της «Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ».

Ως αποτέλεσμα, η αβεβαιότητα κλι-

μακώνεται και οι αγορές κινούνται με αυξημένη νευρικότητα, αν και έχει γίνει κατανοητό ότι η αυξημένη συμμετοχή των τεχνολογικών κυρίως κολλοσσών διαμορφώνει σε καθοριστικό βαθμό την πορεία τους.

Σε αυτό το πλαίσιο, και το ελληνικό Χρηματιστήριο κινείται με νευρικότητα, με τους πωλητές να έχουν την υπεροπλία και με τον Γενικό Δείκτη να καλείται πάλι να υπερασπαστεί τις 2.200 μονάδες.

Και αυτό παρά το γεγονός ότι η επικαιρότητα συνεχίζει να τροφοδοτείται με θετικές εξελίξεις. Για παράδειγμα, αναφέρει ο κ. Τζάνας, ολοκληρώνονται οι ανακοινώσεις των αποτελεσμάτων των εισηγμένων του 2025, με τις επιδόσεις της καθαρής κερδοφορίας να ξεπερνούν το 10% και τις χρηματικές διανομές να καταγράφουν νέο ιστορικό ρεκόρ, ενώ ο οίκος STOXX ανήγγειλε αναβάθμιση του ελληνικού Χρηματιστηρίου στις ανεπτυγμένες αγορές τον Σεπτέμβριο. Παράλληλα, η ΔΕΗ ανήγγειλε αύξηση κεφαλαίου-μαμούθ 4 δισ. ευρώ με τη συμμετοχή κορυφαίων διεθνών επενδυτών για την εκτέλεση επενδυτικού προγράμματος 24 δισ. έως το 2030, ενώ η επίσκεψη Μακρόν εδραίων την πεποίθηση γεωπολιτικής ασφάλειας για την Ελλάδα, προσθέτοντας θετικούς πότους στο πολλαπλά ελπιδοφόρο ελληνικό αφήγημα. Ωστόσο, τίποτα από όλα αυτά δεν μπορεί να «κεφαλαιοποιηθεί» αυτή τη στιγμή από την αγορά.

Αρνητικό κλίμα λόγω αναταράξεων στον ΟΠΕΚ

Αντίστροφοι και πάλι την ανοδική πορεία τους χθες οι περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές και γύρισαν σε αρνητικό πρόσημο, καθώς επηρεάστηκαν από το αρνητικό κλίμα που προκάλεσε η είδηση ότι τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα αποχωρούν από τον ΟΠΕΚ. Η είδηση ήρθε σε μια στιγμή εξαιρετικά ευαίσθητη για την αγορά πετρελαίου, καθώς ο πόλεμος στο Ιράν και ο αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ έχουν αποκλείσει από την παγκόσμια οικονομία μεγάλο μέρος της παραγωγής «μαύρου χρυσού».

Επίσης, η ευρωπαϊκή φαρμακοβιομηχανία Novartis ανακοίνωσε πτώση εσόδων κατά 12%, όμως η μετοχή της σημείωσε άνοδο 0,7%,

με τα κέρδη της από το πρώτο τρίμηνο. Στον αντίποδα, η βρετανική πολυεθνική τράπεζα Barclays, η μετοχή της οποίας υποχώρησε κατά 0,3%, καθώς η τράπεζα είχε ανακοινώσει νωρίτερα ζημία ύψους 270 εκατ. δολ., συνεπακόλουθο της μεγάλης έκθεσής της στη στεγαστική τράπεζα Market Financial Solutions.

Επίσης απώλειες σημείωσε η μετοχή της γερμανικής φαρμακευτικής Bayer, που προσέφυγε χθες στο Ανώτατο Δικαστήριο των ΗΠΑ σε μια προσπάθεια να δώσει τέλος στις κλιδιάδες εναντίον της μινυθείας για το παρασιτικό της Roundup. Η Bayer εξαγόρασε τη Monsanto που παράγει το Roundup το 2018 έναντι 63 δισ. δολ. για να αντιμετωπίσει στη συνέχεια αλληπαλούς δικαστικούς αγώνες από αγρότες που χρησιμοποιούσαν το εν λόγω εντομοκτόνο και παρουσίασαν προβλήματα υγείας.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.	Εταιρεία	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.
UNITEDHEALTH G	368,735	3,9598	RELX	2673	-1,402	HENKEL AG&C V	64,04	-0,64	FUJITSU	3693	-3,45
US BANCORP	56,61	1,1435	RIO TINTO	7415	-0,531	INFINEON TECH	53,6	-0,55	HITACHI	5047	-5,77
VERIZON COMM S	47,195	0,2017	ROLLS-ROYCE HL	1130,4	0,354	K+S NA	16,06	0,29	CASINO GUICHAR	1293,5	0,08
WALT DISNEY CO	101,785	-0,552	SAINSBURY(J)	327,4	-1,712	MERCK KGAA	109,15	-2,75	CREDIT AGRICOL	17,31	1,02
WELLS FARGO & S	81,93	1,7006	SCHROEDERS	579,2176	0	MUENCH RUECK N	540,8	-11	DANONE	67,40	1,23
WALMART INC OR	128,23	0,478	SAGE GRP	890,4	-1,461	RWE AG	60,74	0,8	DASSAULT SYSTE	18,80	-2,87
London/Λονδίνο			ST.JAMES'S PLR A	1253	0,2	THYSSENKRUPP A	8,938	0,118	L'OREAL	373,70	-0,03
ADMIRAL GRP	3411	0,737	SMITHS GROUP	259	-1,022	VOLKSWAGEN VZ	87,14	0,46	L.V.M.H.	454,75	-1,13
ANTOFAGASTA	3488	-3,38	SMITHSNEPHEW	1157,5	-2,073	VONOVIA SE	23,1	0,14	LAGARDERE	18,70	0,54
AVIVA	630,2958	1,005	SSE	2617,4222	0,326	SIEMENS N	251,85	0,75	MICHELIN	31,48	-1,81
ASTRAZENECA	13862	-0,515	STAND.CHART.	1776,796	1,055	SAP SE	148,96	1,68	PERNOD RICARD	64,28	-0,65
BABCOCK INTL	1105,5	-0,814	SEVERN TRENT	3134,567	-0,096	MITSUB UFJ FG	2875	3,12	KERING	236,10	-3,14
BAE SYS.	2050,75	0,516	TRAVIS PERKINS	517,25	-4,029	MITSUBISHI COR	4913	2,14	PUBLICIS GROUP	79,06	0,36
BARCLAYS	414	-0,199	TESCO	484,85	0,979	MITSUBISHI ELE	6078	0,5	RENAULT	30,17	-1,5
BR.AMER.TOB.	4228	1,794	TAYLOR WIMPEY	79	-5,253	MITSUBISHI MOT	319	1,92	SAINT-GOBAIN	77,34	-0,03
BERKELEY GHFL	3236	-1,161	UNILEVER	4257	0,734	NEC CORPORATIO	4444	-3,91	SANOFI	78,89	-0,01
BR.LAND	382,8	-0,719	UTD. UTILITIES	1340,5	0,374	NIKON HDLG	5055	1,49	SCHNEIDER ELEC	270,80	-1,56
BUNZL	2420	-0,616	VODAFONE GRP	115,2	-0,347	NIKON CORP	1705,5	1,52	SOCIETE GENERA	71,14	1,59
BP	572,9	1,118	WPP	260	-0,232	AKZO NOBEL	50,26	-1,72	SODEXO	42,32	0
BURBERRY GRP	1174	-0,17	WHITBREAD	2410	-2,508	ARCELORMITTAL	49,32	-1,95	TFI	6,75	-0,74
BT GROUP	217,553	-0,758	Zurich/Ζυρίχην			ASML HOLDING	117,8	-3,36	THALES	231,10	-0,04
COCCACOLA HBC A	4204,35	1,685	ABB LTD N	76,42	-1,55	GALAPAGOS	24,24	-0,74	VEOLIA ENVIRON	35,66	0,31
CARNIVAL	1969,5	-0,154	RICHMONT N	149,1	-1,16	HEINEKEN	66,8	1,46	ING GROEP	24,015	0,57
CENTRICA	210,312	1,98	GEBERIT NI	534,4	-0,22	ING GROEP	24,015	0,57	KPN KDN	4,627	0,7
COMPASS GROUP	28,515	-2,712	NOVARTIS N	114,72	0,56	INN GROUP	73,78	0,6	ODAKYU ELEC RA	1604	0,38
CAPITA GROUP	277,208	0,357	SGS N	85,08	-0,37	JMCO	97,62	-0,47	OJ HOLDINGS	825,8	1,13
DCC	5380	2,77	SWATCH GROUP I	181,35	-1,28	RANDSTAD	25,18	1,12	OSAKA GAS	5949	2,5
DIAGEO	1470,6	0,082	ADECCO N	17,67	-0,23	RELX	30,86	-1,72	RICOH CO LTD	1313	1,08
EXPERIAN	2669,5	-2,697	GVAUDAN N	2810	-0,35	RELEX	19,69	1,94	SECOM	5758	1,48
EASVJET	350,8	-1,902	NESTLE SA	80,44	-0,05	VOPAK	42,24	2,67	SEVEN & I HDLG	1920	2,21
FRESNILLO	3225,474	-1,996	SWISSCOM N	657	0	WOLTERS KLUWER	66,44	-0,12	SHARP CORP	566,1	3,81
GLENCORE	550,33	-0,109	SWISS RE N	127,7	0,47	SHIMIZU CORP	3188	9,42	SHISEIDO	3246	3,44
GSK	2027,5	0,595	UBS GROUP N	33,28	0,42	SHISEIDO	3246	3,44	SHIMIZU CORP	3188	9,42
HIKMA	1397	0,794	ZURICH INSURAN	543,8	0,55	ENI	23,42	23,01	SONY GROUP COR	3234	1,44
HAMMERSON	336,4	-0,237	Frankfurt/Φρανκφούρτην			#N/A Invalid field.	5,781	1,94	SUMITOMO CHEM	508,6	0,87
HSBC HLDGS.UK	1332,2	0,909	ADIDAS N	137,8	1,55	MEDIOBANCA	19,69	19,69	SUMITOMO CHEM	508,6	0,87
INTL CONSOL AI	37,23	-0,589	ALLIANZ SE	388,2	0,2	RCS MEDIAGROUP	0,99	0,99	TAKASEI CORP	17590	7,91
INTERCON. HOTE	145,05	1,151	BASF SE	54,28	-0,04	SNAM	6,70	6,68	TOKAI RAILWAY	2809	0,79
JOHNSON MATTHE	2043,0909	-1,27	BAY MOT WERKE	79,3	-0,04	TELECOM ITALIA	0,67	0,68	TOKIO MARINE H	7238	1,03
KINGFISHER	289,461	-1,07	BEIERSDORF	72,3	0,16	TENARIS	26,91	26,87	TORAY INDUSTRI	1140,5	1,88
LAND SECS.	598,5	-1,003	BAYER N AG	38,38	-0,12	TERNA	10,27	10,15	TREND MICRO	5611	2,47
LEGAL&GEN.	251,95	0,279	COMMERZBANK	34,75	0,81	UNICREDIT	65,77	2,14	TROPY INDS LTD	2998	1,77
LLYODS GRP	97,65	1,097	CONTINENTAL AG	64,18	-0,84	Tokyo/Τόκιο			TORAY INDUSTRI	1140,5	1,88
MARKS & SP	120611	-0,227	DEUTSCHE BANK	27,15	0,055	ETAIPEIES			TOYOTA MOTOR C	3112	1,04
MONDI	736,765	-0,163	DT BOERSE A	26,64	-0,3	ENI	23,42	23,01	YAMAHA CORP	1137	1,84
NATIONAL GRID	1300	-0,495	DT LUFTHANSA A	7,244	-0,006	ASAH GROUP HL	1560	1,83	ETAIPEIES		
NEXT	13340	0,565	DT TELEKOM N	26,87	-0,74	ASTELLAS PHARM	2306	-3,33	ACCOR	42,22	-1,56
PRUDENTIAL	1115,5	-0,134	E.ON SE NA	18,7	0,06	BRIDGESTONE CO	3322	0,64	AIR LIQUIDE	181,62	-3,2
PERSIMMON	1066,5	-1,105	FRESENIUS MEDI	38,75	-0,09	CANON INC	4125	3	ALSTOM	16,48	0,98
PEARSON	1074	-0,602	FRESENIUS SE	40,32	0,07	CASIO COMPUTER	1599,5	-0,78	AXA	40,98	0,52
			HEIDELBERG MAT	187,85	1,9	CITIZEN WATCH	1819	1,62	AXA	40,98	0,52
						CREDIT SAISON	4389	2,55	SACYR	4,624	-0,4735
						DAIWA SEC GROU	1466,5	-3,3	TELEFONICA	3,81	0,316
						SUBARU	2438,5	-0,06	TECNICAS REUN	34,76	-1,5855
						FUJIFILM HOLDI	2932,5	1,84			

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΤΙΜΕΣ SPOT
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1680
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	186,58
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	24,372
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4723
ΛΙΡΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	0,86715
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	365,30
ΖΛΟΤΙ ΠΟΛΩΝΙΑΣ	4,2478
ΛΕΪ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ	5,0933
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,8485
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	0,9238
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΠΑΝΙΑΣ	143,20
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,8875
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	52,6239
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6327
ΡΕΑΛ ΒΡΑΖΙΛΙΑΣ	5,8420

ΡΟΥΒΛΙ ΡΩΣΙΑΣ: Λόγω της τρέχουσας συναλλακτικής δραστηριότητας στην αγορά EUR/RUB, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν είναι σε θέση να καθορίσει μια τιμή αναφοράς αντιπροσωπευτική των επικρατούσων συνθηκών της αγοράς. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ απορρίπτει να αναστείλει τη δημοσίευση τιμής αναφοράς του ευρώ για το ρωσικό ρούβλι μέχρι νεότερος.

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΑΠΡΙΑΣ 2026	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ		1,1500
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑΣ		0,8639
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ		7,4720
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ		10,7778

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΑΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	906,00	1.046,00
ΜΙΣΗ ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	476,00	549,00
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 Kg)	122.200	141.100
ΡΑΒΔΟΣ ΧΡΥΣΟΥ (1 gr)	122,20	141,10

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	905,48	1.060,82
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	905,48	1.060,82
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	905,48	1.050,99

HUMANPOWER YOUR BUSINESS

- Recruitment Solutions
- Professional Resourcing & Project Based Solutions
- HR Services
- Payroll & HR Outsourcing Services
- Salary Benchmarking
- Outplacement – Career Transition Services

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	2.203,09	2.222,04	-18,95 -0,85%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	5.585,76	5.633,11	-47,35 -0,84%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ EN.A. GROWTH ΧΑ	18.186,11	18.573,67	-387,56 -2,09%
FTSE/Χ.Α.ΥΦΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.625,00	4.691,46	-66,46 -1,42%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΜΙΚΡΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΧΑ	2.418,81	2.430,53	-11,72 -0,48%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.863,89	2.910,11	-46,22 -1,59%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.321,71	1.333,36	-11,65 -0,87%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ Χ.Α.	502,71	507,44	-4,73 -0,93%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΙΧΕΣ ESG	2.613,58	2.635,98	-22,40 -0,85%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	10.038,03	10.123,12	-85,09 -0,84%
FTSE/Χ.Α. MID CAP ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.126,70	4.193,30	-66,60 -1,59%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	3.049,08	3.088,71	-39,63 -1,28%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	4.362,42	4.397,62	-35,20 -0,80%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	2.520,54	2.550,72	-30,18 -1,18%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΘΡΑΞΕΥΜΑΤΑ	6.854,23	6.931,38	-77,15 -1,11%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	11.787,06	11.927,96	-140,90 -1,18%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.343,06	5.380,91	-37,85 -0,70%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	4.714,13	4.834,78	-120,65 -2,50%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	9.631,07	9.639,71	-8,64 -0,09%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	11.645,58	11.809,25	-163,67 -1,39%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	10.579,88	10.709,38	-129,50 -1,21%
FTSE/ΑΤΙΧΕ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	6.584,26	6.594,67	-10,41 -0,16%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

	Κλείσιμο
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	100.895.965,34
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	16.349.446,74
ΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	14.997.069,13
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	13.341.278,00
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	9.350.085,70
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΡΑΞΕΥΜΑΤΑ	7.785.574,49
ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	7.120.137,72
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	6.041.075,58
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	4.398.281,24
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	3.669.738,15
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	2.863.243,77
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	2.621.385,09
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.980.188,09
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.668.382,34
ΥΔΡΕΥΣΗ	1.315.343,87
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	1.256.946,54
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	1.166.443,05
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.158.765,38
ΤΡΟΦΙΜΑ	725.759,94
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΔΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	495.054,43
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	458.508,83
ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	436.197,77
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	388.316,63
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	338.681,65
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	304.840,11
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	283.651,20
ΡΑΔΙΟΘΑΕΡΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	272.537,63

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΛΑΒΙΡΗΜ (ΚΟ)	1,530	5,52%	ΥΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ)	1,075	-10,42%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	4,145	2,85%	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	11,730	-6,90%
ΟΝΥΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ (ΚΟ)	1,454	1,82%	CREDIABANK (ΚΟ)	1,226	-6,41%
AVE A.E. (ΚΟ)	0,455	1,34%	LOULIS FOOD INGREDIENTS (ΚΟ)	3,660	-6,15%
ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	6,900	1,17%	ΙΛΥΔΑ (ΚΟ)	4,650	-4,62%
ΠΑΠΟΥΤΣΑΝΗΣ (ΚΟ)	3,680	1,10%	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,300	-4,35%
ΑΔΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3,245	1,09%	ΔΟΜΙΚΗ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	2,030	-4,25%
ΡΕΒΟΪΛ (ΚΟ)	1,610	0,94%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,182	-3,43%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	49,000	0,93%	BALLY'S INTRALOT (ΚΟ)	1,094	-3,19%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	35,300	0,80%	ΑΒΑΣ (ΚΟ)	2,985	-3,08%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ Α.Ε. (ΚΟ)	ΥΚΝΟΤ INVEST (ΚΟ) 0,69%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	EKTEP (ΚΟ) 0,60%
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ Α.Ε. (ΚΟ)	ΛΑΒΙΡΗΜ (ΚΟ) 0,49%
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ)	ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΗ (ΚΟ) 0,39%
ΔΕΗ (ΚΟ)	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ) 0,38%
ALLWYN AG (ΚΟ)	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ) 0,37%
JUMBO (ΚΟ)	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ) 0,35%
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΚΕΣ ΛΥΣΕΙΣ (ΚΟ) 0,33%
ΟΤΕ (ΚΟ)	JUMBO (ΚΟ) 0,30%
METLEN PLC (ΚΟ)	PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ) 0,29%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	181	997	9.443
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	5	45	3.274
FTSE/Χ.Α. Large Cap	176	952	6.169
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.845	41.454	1.771.659
ΑΔΜΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	11	169	7.892
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	57	372	2.439
ΑΚΤΟΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	13	649	97.734
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	82	321	6.728
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	300	7.815	67.488
AUTONELLAS (ΚΟ)	18	21	294
ΑΒΑΣ Α.Ε. (ΚΟ)	0	0	121
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	22	135	2.494
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	103	16.227	1.304.467
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	2	20	736
CrediaBank (ΚΟ)	4	12	136
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	14	42	4.124
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	311	8.963	81.895
EUROBANK (ΚΟ)	1	1	1.654
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	28	99	2.898
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	63	858	30.136
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	3	11	388
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	16	103	13.445
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	5	25	2.996
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	34	118	4.983
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	20	94	3.631
JUMBO (ΚΟ)	146	616	12.325
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	32	107	4.265
METLEN PLC (ΚΟ)	87	519	22.165
MIG (ΚΟ)	59	211	15.045
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	0	0	145
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2	2	261
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	88	418	12.573
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	5	30	546
ΟΤΕ (ΚΟ)	5	14	885
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	41
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	204	2.820	46.199
ΔΕΗ (ΚΟ)	94	617	17.761
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	3	15	251
ΤΙΤΑΝ (ΚΑ)	2	5	404
VIOLALCO SA/NV (ΚΑ)	11	25	2.114
Δικαιώματα σε Δείκτες	26	519	2.559
FTSE/Χ.Α. Large Cap	26	519	2.559
Δικαιώματα σε Μετοχές	0	0	928
ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	250
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	39
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	359
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	153
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΚΟ)	0	0	2
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	125
Συνολική Δραστηριότητα	2.052	42.970	1.784.589

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ. %
ΕΕΕ	49	0,93%
ΠΕΙΡ	8,194	-0,85%
ΕΥΡΩΒ	3,8	-0,65%
ΕΤΕ	13,855	-1,63%
ΑΛΦΑ	3,505	-2,48%
ΔΕΗ	18,2	-0,55%
ΜΤΠΛ	34,92	-0,17%
ΒΟΧΗΓΡ	9,145	0,33%
ΟΤΕ	18,3	-0,05%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	39,36	-2,62%
ΜΠΕΛΑ	23,24	-1,53%
ΜΟΗ	35,3	0,80%
ΑΛΩΝ	13,005	-2,40%
ΤΙΤΣ	45,68	-1,55%
ΟΡΤΙΜΑ	9	-1,10%
ΣΕΝΕΡ	21,74	0,09%
ΕΛΠΕ	9,46	-0,94%
ΔΑΑ	9,98	-0,20%
ΒΙΟ	14,58	-0,55%
ΑΚΤΡ	10,92	-1,44%
ΛΑΜΔΑ	6,1	-1,13%
ΑΡΑΙΓ	11,73	-6,90%
ΕΥΔΑΠ	10,1	-0,98%
ΣΑΡ	14,34	-1,10%
ΕΛΧΑ	3,91	-1,88%

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 28 Απριλίου 2026

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
	ΕΥΡΩΚΥ ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK Α.Ε. (ΚΟ με ΔΨ_Κ)	3.8170	3.8530	3.8413	-5.9650	"1.250"	3.8100	4.1700	3.8170	-2.15
	ΤΡΚΗ Bank of Cyprus Holdings Plc	9.1750	9.2950	9.2075	1.4920	"13.185"	9.1200	9.2500	9.1950	0.49
	ΔΗΕΠ Demetra Holdings Plc (EM)	1.4000	1.4450	1.4146	-0.6370	"19.943"	1.4300	1.4450	1.4450	0.35
	ΛΕΠΕ 7Q Investments Public Limited	0.1410	0.1460	0.1411	-0.4400	"3.550"	0.1330	0.1460	0.1420	-3.40
Καταναλωτικά Προϊόντα										
	ΛΟΥΗ LOUIS PLC	0.1060	0.1140	0.1089	-0.5090	"6.747"	0.1060	0.1100	0.1060	-7.02
Τεχνολογία										
	ΛΟΤΖ LOGICOM PUBLIC LTD						3.0000	3.0800		
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
	ΑΤΑΣ ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2.6000	2.6200	2.6001	-2.5900	"61.050"	2.5600	2.6000	2.6000	-1.52
	ΚΟΣΑ ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0.3060	0.0000		
	ΜΙΝΕ ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ	0.0390	0.0425	0.0419	0.2920	"1.200"	0.0390	0.0000	0.0425	8.97
	ΑΙΕΠ ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (EM)	0.0650	0.0665	0.0653	0.4800	"10.000"	0.0650	0.0700	0.0650	7.44
	ΑΚΕΠ "ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (EM, Σ)"						0.0120	0.0000		
	ΓΙΕΠ "UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0465		
	ΕΛΜΗ ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0.3400	0.3600		
	ΙΝΕΠ INTERFUND INVESTMENTS PLC (EM)						0.0305	0.0335		
	ΙΣΕΠ "ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (EM, Σ)"						0.0280	0.0000		
	ΚΕΑΕ CRI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
	ΡΕΕΠ "REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0000	0.0100		
	ΣΛΕΠ CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0.0045	0.0050	0.0047	-0.0300	"23.000"	0.0045	0.0050	0.0050	0.00
	ΦΑΣΤ UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.0000	0.0000		
	ΧΑΕΠ "HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)"						0.0135	0.0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
	ΕΡΜΕ ERMES DEPARTMENT STORES PLC						0.0140	0.0150		
	ΑΓΡΟ "ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						2.0800	0.0000		
	ΚΩΝΣ CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0.2300	0.0000		
	ΛΕΠΤ LEPTOS									

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι ΗΠΑ σε ρόλο ρυθμιστή της αγοράς πετρελαίου

Του ΠΟΝ ΜΠΟΥΣΟ / REUTERS

Οι ΗΠΑ προστάτευσαν την παγκόσμια οικονομία από την πετρελαϊκή κρίση που προκλήθηκε από τον πόλεμο στο Ιράν, ενισχύοντας τις εξαγωγές, χαλαρώνοντας επιλεκτικά τις κυρώσεις και αξιοποιώντας στρατηγικά αποθέματα. Η σύγκρουση μπορεί να πλήττει τη θέση της Ουάσινγκτον σε ορισμένους κύκλους, αλλά εδραιώνει επίσης τον μετασχηματισμό της στην κυρίαρχη ενεργειακή υπερδύναμη του κόσμου. Σε αντίθεση με προηγούμενες πετρελαϊκές κρίσεις, ο ΟΠΕΚ είναι σε μεγάλο βαθμό ανίσχυρος. Το κλείσιμο των Στενών του Ορμούζ παγίωσε το 13% των παγκόσμιων αποθεμάτων πετρελαίου στον Κόλπο και ανάγκασε τους παραγωγούς της περιοχής να περιορίσουν την παραγωγή τους σε περίπου 9 εκατ.

Ενίσχυσαν τις εξαγωγές, χαλάρωσαν επιλεκτικά τις κυρώσεις και αξιοποίησαν στρατηγικά αποθέματα.

βαρέλια την ημέρα, απογοιμώντας την ομάδα από τον πιο ισχυρό μοχλό της: την πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα. Η Σαουδική Αραβία, ο κορυφαίος εξαγωγέας αργού πετρελαίου στον κόσμο και de facto ηγέτης του ΟΠΕΚ, έχει μειστοποιήσει τις εξαγωγές μέσω της εναλλακτικής διαδρομής του αγωγού που παρακάμπτει το Ορμούζ μέσω της Ερυθράς Θάλασσας. Αλλά ακόμη και αυτό δεν ήταν αρκετό για να αντισταθμίσει την αναστάτωση.

Και εδώ μπαίνουν οι ΗΠΑ. Με τη μεγαλύτερη πετρελαϊκή βιομηχανία στον κόσμο και το νόμιμο που στηρίζει το παγκόσμιο εμπόριο σύστημα, οι ΗΠΑ έχουν εξαιρετική επιρροή στις αγορές ενέργειας. Αυτή η δύναμη είναι συγκρισιμή, από ορισμένες απόψεις, με την ιστορική ικανότητα του ΟΠΕΚ να αναπροσαρμόζει την παραγωγή ως απάντηση στις μεταβολές της παγκόσμιας προσφοράς και ζήτησης. Και η Ουάσινγκτον δεν δίστασε να τη χρησιμοποιήσει. Οι συνολικές εξαγωγές πετρελαίου των ΗΠΑ νωρίτερα αυτόν τον μήνα έφτασαν στο ιστορικό υψηλό των 12,9

εκατ. βαρελιών την ημέρα. Οι εξαγωγές πετρελαίου των ΗΠΑ μέσω θαλάσσης αναμένεται να ανέλθουν σε επίπεδα-ρεκόρ 9,6 εκατ. βαρελιών την ημέρα τον Απρίλιο, με τις ροές προς την Ασία σχεδόν να διπλασιάζονται από τα προπολεμικά επίπεδα σε 2,5 εκατ. βαρέλια την ημέρα.

Για τους Αμερικανούς παραγωγούς, ο πόλεμος στο Ιράν έχει αποφέρει σημαντικό απροσδόκητο όφελος. Η αξία των εξαγωγών αργού και διυλισμένων προϊόντων έχει αυξηθεί κατά περίπου 32 δισ. δολάρια σε σύγκριση με τις τιμές πριν από τον πόλεμο. Η αμερικανική πετρελαϊκή ισχύς όμως δεν εξαντλείται στην παραγωγή. Η Ουάσινγκτον συμφώνησε τον Μάρτιο να απελευθερώσει 172 εκατ. βαρέλια από το στρατηγικό της απόθεμα πετρελαίου έως το 2027. Η Ουάσινγκτον διαθέτει ένα ακόμη εργαλείο για να επηρεάσει τον παγκόσμιο ενεργειακό εφοδιασμό: τις οικονομικές κυρώσεις. Από τον Μάρτιο, οι ΗΠΑ έχουν χαλαρώσει επιλεκτικά τους περιορισμούς στις αγορές ρωσικού και ιρανικού πετρελαίου. Η κυβέρνηση Τραμπ ανανέωσε στις 17 Απριλίου μια απαλλαγή που επέτρεπε στις χώρες να αγοράζουν ρωσικό πετρέλαιο που έχει υποστεί κυρώσεις στη θάλασσα για περίπου ένα μήνα. Ο αντίκτυπος ήταν άμεσος. Οι όγκοι ρωσικού πετρελαίου που αποθηκεύθηκαν σε δεξαμενόπλοια μειώθηκαν από ένα ρεκόρ άνω των 13 εκατ. βαρελιών στο τέλος Ιανουαρίου σε μόλις 2,9 εκατ. βαρέλια μέχρι τις 24 Απριλίου, καθώς οι αγοραστές επέστρεψαν.

Οι εξουσίες των ΗΠΑ σίγουρα δεν είναι απεριόριστες. Σε αντίθεση με τον ΟΠΕΚ, η αμερικανική ενεργειακή βιομηχανία παραμένει σε μεγάλο βαθμό δεσμευμένη από την οικονομία της αγοράς. Οι ΗΠΑ δεν μπορούν να αναπαράγουν πλήρως τον ρόλο του ΟΠΕΚ. Αυτό που μπορούν να κάνουν είναι να αντιδράσουν – γρήγορα και σε μεγάλη κλίμακα. Μέσω ενός συνδυασμού δημόσιας πολιτικής και ιδιωτικών δυνάμεων της αγοράς, η Ουάσινγκτον έχει μετριάσει τουλάχιστον εν μέρει τον πόνο για τους καταναλωτές και έχει αποκαλύψει ένα επίπεδο επιρροής στην αγορά που δεν έχει προηγουμένως από την ακμή του ΟΠΕΚ.

Πτώση κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο

Πτώση κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε ζημιές σε ποσοστό 0,34%, κλείνοντας στις 285,09 μονάδες. Αντίθετα, άνοδο 0,28% παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 170,59 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στις €1.398.358,84. Ζημιές κατέγραψαν οι δείκτες των Ξενοδοχείων σε ποσοστό 0,72%, και της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,44%. Αντίθετα, κέρδη κατέγραψε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,17% και των Επενδυτικών Εταιρειών σε ποσοστό 0,43%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέ-

κυσαν οι τίτλοι της Πανδώρα με €1.027.771,80 (πτώση 3,20% – τιμή κλεισίματος €0,24), της Ατλαντικής Ασφαλιστικής με €158.735,00 (πτώση 1,52% – τιμή κλεισίματος €2,60), της Τράπεζας Κύπρου με €121.400,58 (άνοδος 0,49% – τιμή κλεισίματος €9,19), της Δημόσιας Επενδυτικής με €28.210,36 (άνοδος 0,35% – τιμή κλεισίματος €1,44) και της K + G Complex Public με €25.875,67 (πτώση 1,46% – τιμή κλεισίματος €0,40). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης 7 κινήθηκαν ανοδικά, 11 καθοδικά και 2 παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 169.

Συναγερμός στο Βερολίνο για τον έλεγχο της Commerzbank

Αναζητούν στρατηγικό επενδυτή για να τη θωρακίσουν απέναντι στη UniCredit

Σε κατάσταση συναγερμού βρίσκονται οι γερμανικές αρχές που βλέπουν τη δεύτερη σε μέγεθος παγκόσμια τράπεζα, τη UniCredit, και τον διευθύνοντα σύμβουλό της, Αντρέα Ορσέλ, να υποβάλλει ξανά και ξανά προτάσεις εξαγοράς της δεύτερης σε μέγεθος γερμανικής τράπεζας. Στην προσπάθειά τους να αποφύγουν μια εκθροική εξαγορά απευθύνονται στις ευρωπαϊκές τράπεζες καλώντας τις να βοηθήσουν με οποιονδήποτε τρόπο. Ο λόγος βέβαια για την Commerzbank, που βρίσκεται εδώ και καιρό στο στόχαστρο του Αντρέα Ορσέλ, γνωστού για τη βουλιμία με την οποία έχει επιδιώξει και σε μεγάλο βαθμό επιτύχει σειρά εκθροικών εξαγορών στη διάρκεια της σταδιοδρομίας του. Η τελευταία πρόταση που υπέβαλε ο Ορσέλ στις αρχές του έτους ήταν για τίμημα ύψους 35 δισ. ευρώ.

Σύμφωνα με πηγές που μιλούν στο Bloomberg σε καθεστώς ανωνυμίας, οι γερμανικές αρχές έχουν προσεγγίσει ανεπίσημα τις ευρωπαϊκές τράπεζες στην προσπάθειά τους να διερευνήσουν κατά πόσον μπορεί να βρεθεί στρατηγικός επενδυτής που θα αγοράσει μέρος ή ακόμη και το όλο της δεύτερης σε μέγεθος γερμανικής τράπεζας. Το κλίμα συναγερμού που επικρατεί στο Βερολίνο θυμίζει τα όσα συνέβησαν προ δεκαετίας όταν Γερμανοί πολιτικοί όλων των κομμάτων κατέβαλλαν ατελείωτους, όπως αποδείχθηκε τελικά, προσπάθειες να βρουν στρατηγικό επενδυτή που θα υπέβαλλε ανταγωνιστική πρόταση ώστε να αποφευχθεί η εξαγορά της βιομηχανίας ρομποτικής Kuka από κινεζική

Η UniCredit αυξάνει σταθερά το μερίδιό της στη γερμανική Commerzbank τους τελευταίους 19 μήνες και προσφέρει αγοράσει νέο πακέτο μετοχών, που της προσφέρει δικαιώματα ψήφου σχεδόν 30%.

εταιρεία. Εκπληρώσει όμως η κινητοποίηση δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος αυτή τη φορά είναι ευρωπαϊκή τράπεζα. Όπως τονίζει, πάντως, το Bloomberg, οι προσπάθειες των γερμανικών αρχών προδίδουν το πόσο επιθυμεί το Βερολίνο να διατηρήσει την Commerzbank ανεξάρτητη και σε γερμανικά χέρια.

Προδίδει, επίσης, παράλληλα και το πόσο δύσκολο αποδεικνύεται για το Βερολίνο να προσελκύσει άλλους επενδυτές και να τους πείσει να υποβάλουν ανταγωνιστική προσφορά που να υπερισχύσει εκείνης της UniCredit. Το Βερολίνο, που εξακολουθεί να ελέγχει το 12% της δεύτερης σε μέγεθος γερμανικής τράπεζας, εναντιώνεται σθεναρά στη συ-

Οι γερμανικές αρχές προσέγγισαν ευρωπαϊκές τράπεζες στην προσπάθειά τους να αποφύγουν μια εκθροική εξαγορά από τον Ορσέλ.

σηματική καταδίωξη της από τον Ορσέλ που υπέβαλε για πρώτη φορά πρόταση εξαγοράς της τον Σεπτέμβριο του 2024. Από τη γερμανική πλευρά οι προτάσεις του είναι «εχθρικές», όχι μόνον επειδή έχει αυξήσει σε προηγουμένη φάση απειροδιποίτα το

μερίδιό που ήδη ελέγχει στην Commerzbank. Ούτε μόνον επειδή τον κατηγορεί ότι κινείται με πλάγιες και αθέμιτες μεθόδους. Η στάση της γερμανικής κυβέρνησης οφείλεται πρωτίστως στην ανησυχία της για τις επιπτώσεις που θα έχει στην οικονομία της η εξαγορά μιας τόσο μεγάλης τράπεζας από μια ξένη εταιρεία, καθώς η Commerzbank αποτελεί έως τώρα σημαντική πηγή εσόδων για το γερμανικό κράτος. Παράλληλα, το Βερολίνο αρνείται να καταφύγει σε μέτρα προστατευτισμού, θεωρώντας ότι θα πλήξουν τη φήμη της χώρας ως χρηματοπιστωτικού κέντρου. Η νομοθεσία της Ε.Ε. απαγορεύει, άλλωστε, στις κυβερνήσεις να εμποδίσουν μια εξαγορά όταν

αυτή γίνεται στα όρια της ενιαίας αγοράς.

Σε ό,τι αφορά τη UniCredit, αυξάνει σταθερά το μερίδιό της στη γερμανική τράπεζα τους τελευταίους 19 μήνες και προσφέρει αγοράσει νέο πακέτο μετοχών που της προσφέρει δικαιώματα ψήφου σχεδόν 30%. Από την πλευρά του ο Ορσέλ ισχυρίζεται ότι οι προθέσεις του υπήρξαν ανέκαθεν διαφανείς και τον Μάρτιο προχώρησε στην τελευταία προσφορά του, την οποία πρόκειται να παρουσιάσει στους μετόχους της γερμανικής τράπεζας στις αρχές του επόμενου μήνα. Επιπλέον, αναλυτές του τραπεζικού κλάδου εκτιμούν πως το σημαντικό μερίδιό της ιταλικής τράπεζας στην Commerzbank αποτελεί καίριο εμπόδιο στην εμφάνιση οποιουδήποτε «λευκού ιππότη», όπως χαρακτηρίζει η αγορά τον δυνητικό επενδυτή που θα μπορούσε να τη σώσει. Είναι, άλλωστε, δύσκολο να βρεθεί επενδυτής πρόθυμος να υποβάλει προσφορά αντίστοιχη της ήδη διογκωμένης χρηματοπιστωτικής αξίας της Commerzbank, καθώς αυτή ανέρχεται τώρα σε περίπου 37,3 δισ. ευρώ και προπαντός πρόθυμος να εμπλακεί σε έναν ενδεχόμενο ανταγωνισμό προσφορών με την UniCredit. Κι αυτό γιατί η ιταλική τράπεζα μάλλον θα είναι πιθανότατα πρόθυμη για το γερμανικό κράτος. Εξάλλου, ο τραπεζικός κλάδος της Γερμανίας εκτιμάται πως έχει περιορισμένα περιθώρια ανάπτυξης σε σύγκριση με άλλες αγορές και αυτό σίγουρα περιπλέκει τα πράγματα για τους πιθανούς ενδιαφερόμενους αγοραστές.

Bloomberg

Η κινεζική Anta επεκτείνεται και απειλεί Nike, Adidas

Τη δεκαετία του 1980, σε μια περίοδο που η οικονομία της Κίνας είχε μόλις αρχίσει να ανοίγεται στον κόσμο, ένας μαθητής Λυκείου με επιχειρηματικό πνεύμα έφτασε στο Πεκίνο με 600 ζευγάρια παπούτσια στις αποσκευές του. Τα είχε κατασκευάσει στο εργοστάσιο ενός συγγενούς και βιάζονταν να τα πουλήσει. Με τα χρήματα που κέρδισε ο 17χρονος τότε Ντινγκ Σιζόνγκ έφτιαξε την πρώτη του βιοτεχνία υποδημάτων. Η επιχείρησή του ονόματι Anta είναι σήμερα μια τεράστια δύναμη στον χώρο των αθλητικών ειδών και πλέον προσπαθεί να ανταγωνιστεί εταιρείες όπως η Nike και η Adidas, ένας στόχος που ο ίδιος ο Ντινγκ έθεσε το 2005: «Δεν θέλουμε να είμαστε η Nike της Κίνας, αλλά η Anta του κόσμου». Η εταιρεία του μπορεί να μην είναι ακόμη οικείο όνομα στη Δύση, αλλά έχει κλιμακωθεί καταστήματα στην Κίνα και είναι ο κορυφαίος κορυφαίος αθλητών όπως η σπαρτο σκι Ειλίν Γκού. Τον Φεβρουάριο, μάλιστα, άνοιξε το πρώτο της κατάστημα στο Μπέμπερλι Χιλς.

Η Anta ιδρύθηκε το 1991 στην Τζιντζιάνγκ της νοτιοανατολικής επαρχίας Φουτζιάν, μια πόλη που αναπτύχθηκε ραγδαία σε «πρωτεύουσα των υποδημάτων» του κόσμου, χάρη στο σχέδιο της κινεζικής κυβέρνησης να δημιουργήσει συγκεκριμένες βιομηχανίες

σε διαφορετικές επαρχίες. Σύμφωνα, βίωσε μια εισροή επενδύσεων από κολοσσούς αθλητικών παπουτσιών όπως η Nike και η Adidas, που αναζητούσαν εργοστάσια στο εξωτερικό για να μειώσουν το κόστος παραγωγής τους.

Μέχρι το 2005, η Φουτζιάν αντιπροσώπευε σχεδόν το ένα πέμπτο της παραγωγής παπουτσιών παγκοσμίως, ενώ μέχρι και το ένα τρίτο των εργαζομένων της πόλης απασχολείται σε έναν από τους χιλιάδες κατασκευαστές υποδημάτων στην πόλη, η οποία συγκαταλέγεται στις περιοχές με τα υψηλότερα εισοδήματα στην Κίνα. «Έμαθαν όχι μόνο πώς να παράγουν περισσότερα, αλλά και πώς να παράγουν καλύτερα, γρηγορότερα και με μεγαλύτερη συνέπεια», τονίζει ο Φέι Τσιν, αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου του Μπαθ, ο οποίος μελέτησε εργοστάσια στην ανατολική Κίνα τη δεκαετία του 2000.

Σε αυτό το πλαίσιο αναπτύχθηκε η Anta, κατασκευάζοντας φθηνά παπούτσια για παγκόσμιες μάρκες. Δημιούργησε ένα τεράστιο δίκτυο διανομής με λιανοπωλητές σε όλη την Κίνα, ενώ ταυτόχρονα έκανε γνωστό το όνομά της στην εγχώρια αγορά, ανοίγοντας νέα καταστήματα και συνεργαζόμενη με μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις όπως οι

Η πρώτη μεγάλη κίνηση της Anta εκτός συνόρων ήταν η αγορά των δικαιωμάτων της Fila στην Κίνα το 2009, ενώ μία δεκαετία μετά εξαγόρασε πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της φιλιανδικής αθλητικής μάρκας Amer Sports. Η Anta κατέχει επίσης τη Wilson, την αμερικανική εταιρεία που κατασκευάζει ρακέτες και μπάλες του τένις.

εθνικοί αγώνες μπάσκετ. Το 2007 εστίασε στο Χρηματιστήριο του Χονγκ Κονγκ, συγκεντρώνοντας περίπου 450 εκατομμύρια δολάρια, αριθμός-ρεκόρ τότε για κινεζική αθλητική εταιρεία.

Εταιρείες όπως η Anta, οι οποίες ξεκινούν κατασκευάζοντας προϊόντα για παγκόσμιες μάρκες, σταδιακά μαθαίνουν τα βασικά, προσδίδουν στην Κίνα και προχωρούν εκτός συνόρων, όπως η εταιρεία τεχνολογίας Xiaomi, η κατασκευάστρια drones DJI και φυσικά η BYD, κα-

τα σε όλο τον κόσμο.

Η πρώτη μεγάλη κίνηση της Anta εκτός συνόρων ήταν η αγορά των δικαιωμάτων της Fila στην Κίνα το 2009, ενώ μία δεκαετία μετά εξαγόρασε πλειοψηφικό πακέτο μετοχών της φιλιανδικής αθλητικής μάρκας Amer Sports (Arc'teryx, Salomon). Η Anta κατέχει επίσης τη Wilson, την αμερικανική εταιρεία που κατασκευάζει ρακέτες και μπάλες του τένις, ενώ φέτος, αγόρασε μερίδιο 29% στην Puma.

Η άνοδος της κινεζικής εταιρείας σημειώνεται σε μια περίοδο που αντίπαλοι όπως η Nike και η Adidas αντιμετωπίζουν τις δικές τους προκλήσεις παγκοσμίως, αλλά και στην Κίνα. Οι αμερικανικοί δασμοί έχουν πλήξει τα κέρδη τους, ενώ ειδικότερα η Nike αγωνίζεται επίσης να αναζωογονήσει τις πωλήσεις της, καθώς η ώθηση που ηλεκτρονικό εμπόριο απέτυχε μετά την πανδημία και η ζήτηση στην Κίνα έχει επιβραδυνθεί λόγω της χαμηλής κατανάλωσης.

Οι δυσκολίες τους ευνόησαν την Anta, η εταιρεία ωστόσο παραδέχεται ότι έχει ακόμη δρόμο μπροστά της. «Είμαστε πραγματίστες όσον αφορά τον ανταγωνισμό, αλλά το παγκόσμιο τοπίο των αθλητικών ενδυνος δεν είναι παιχνιδι μπενετικό θροσισματος», δηλώνει εκπρόσωπος της στο BBC.

Deloitte.

Together makes progress

2026 Human Capital trends

From tensions to tipping points:
Choosing the human advantage

Learn more

© 2026 Deloitte Limited